

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport półroczny PS 2009

(zgodnie z § 82 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za półrocze roku obrotowego **2009** obejmujące okres od **01-01-2009** do **30-06-2009** zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w walucie PLN.

data przekazania: dnia 28.08.2009

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (pełna nazwa emitenta)		Przemysł metalowy (sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie/ branża)
KGHM Polska Miedź S.A. (skrótowa nazwa emitenta)		LUBIN (miejscowość)
59 - 301 (kod pocztowy)		48 (numer)
M. Skłodowskiej – Curie (ulica)		(48 76) 74 78 500 (fax)
(48 76) 74 78 200 (telefon)		www.kghm.pl (www)
IR@BZ.KGHM.pl (e-mail)		390021764 (REGON)
692-000-00-13 (NIP)		

Ernst & Young Audit Sp. z o.o.

(podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	półrocze 2009 okres od 01-01-2009 do 30-06-2009	półrocze 2008 okres od 01-01-2008 do 30-06-2008	półrocze 2009 okres od 01-01-2009 do 30-06-2009	półrocze 2008 okres od 01-01-2008 do 30-06-2008
I. Przychody ze sprzedaży	5 611 914	6 750 769	1 242 014	1 941 215
II. Zysk z działalności operacyjnej	1 458 571	1 963 628	322 807	564 650
III. Zysk przed opodatkowaniem	1 577 321	2 091 440	349 088	601 403
IV. Zysk netto	1 291 059	1 719 159	285 734	494 352
V. Zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	1 291 159	1 719 410	285 756	494 424
VI. Zysk netto przypadający udziałowcom mniejszościowym	(100)	(251)	(22)	(72)
VII. Inne całkowite dochody	(513 454)	(4 327)	(113 637)	(1 244)
VIII. Łączne całkowite dochody	777 605	1 714 832	172 097	493 108
IX. Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej	777 705	1 715 083	172 119	493 180
X. Łączne całkowite dochody przypadające udziałowcom mniejszościowym	(100)	(251)	(22)	(72)
XI. Ilość akcji (w szt.)	200 000 000	200 000 000	200 000 000	200 000 000
XII. Zysk netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	6,46	8,60	1,43	2,47
XIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 210 565	1 267 023	267 919	364 338
XIV. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(780 721)	(602 891)	(172 787)	(173 364)
XV. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(16 846)	(23 039)	(3 728)	(6 625)
XVI. Przepływy pieniężne netto razem	412 998	641 093	91 404	184 349
	Stan na 30.06.2009	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.06.2009	Stan na 31.12.2008
XVII. Aktywa trwałe	9 210 885	9 113 159	2 060 785	2 184 152
XVIII. Aktywa obrotowe	6 251 563	5 856 959	1 398 685	1 403 739
XIX. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9 526	29 987	2 131	7 187
XX. Aktywa razem	15 471 974	15 000 105	3 461 601	3 595 078
XXI. Zobowiązania długoterminowe	1 728 601	1 849 264	386 746	443 213
XXII. Zobowiązania krótkoterminowe	4 327 573	2 167 976	968 224	519 599
XXIII. Kapitał własny	9 415 800	10 982 865	2 106 631	2 632 266
XXIV. Kapitał własny przypadający na udziały mniejszości	49 590	58 360	11 095	13 987

GRUPA KAPITAŁOWA
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA Z PRZEGLĄDU
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA I PÓŁROCZE 2009 ROKU**

Lubin, sierpień 2009 roku

**Raport niezależnego biegłego rewidenta z przeglądu
półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku**

Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

1. Przeprowadziliśmy przegląd załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. („Grupa”), w której jednostką dominującą jest KGHM Polska Miedź S.A. („Spółka”) z siedzibą w Lubinie, ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, obejmującego:

- półroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 czerwca 2009 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 15.471.974 tysiące złotych,
- półroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 30 czerwca 2009 roku wykazujące całkowity dochód w wysokości 777.605 tysięcy złotych,
- półroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 30 czerwca 2009 roku wykazujące zmniejszenie stanu kapitału własnego o kwotę 1.567.065 tysięcy złotych,
- półroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 30 czerwca 2009 roku wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 412.998 tysięcy złotych oraz
- politykę rachunkowości i inne informacje objaśniające

(„załączone półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

2. Za rzetelność, prawidłowość i jasność załączonego półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, mającymi zastosowanie do sprawozdawczości półrocznej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSR 34”), jak również za prawidłowość dokumentacji konsolidacyjnej odpowiada Zarząd Spółki. Naszym zadaniem było wydanie, na podstawie przeglądu tego sprawozdania, raportu z przeglądu.

3. Za wyjątkiem kwestii, o której mowa w punkcie 4 poniżej, przegląd przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce przepisów prawa oraz norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („Normy”). Normy nakładają na nas obowiązek zaplanowania i przeprowadzenia przeglądu w taki sposób, aby uzyskać umiarkowaną pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości. Przeglądu dokonaliśmy głównie drogą analizy danych finansowych, wglądu w dokumentację, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz wykorzystania informacji uzyskanych od kierownictwa oraz personelu Spółki. Zakres i metoda przeglądu sprawozdania finansowego istotnie różnią się od badań leżących u podstaw opinii wydawanej o rzetelności, prawidłowości i jasności sprawozdania finansowego. Przegląd daje mniej pewności niż badanie. Nie przeprowadziliśmy badania załączonego półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z czym nie wydajemy opinii z badania.

4. Jak wskazano w punkcie 3.5 innych informacji objaśniających do załączonego półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, obowiązująca obecnie strategia jednostki zależnej Telefonii Dialog S.A. jest w trakcie przeglądu przez jej Zarząd a ewentualna aktualizacja strategii wraz z wynikami jej przeglądu zostanie uwzględniona w projekcjach finansowych jednostki zależnej oraz w rocznym jednostkowym i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym KGHM Polska Miedź S.A.

W związku z powyższym na datę niniejszego raportu z przeglądu nie jesteśmy w stanie określić ewentualnych skutków finansowych wynikających z przeglądu powyższej strategii oraz wpływu na załączone półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku.

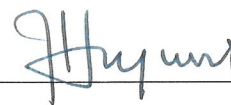
5. Z wyjątkiem ewentualnych skutków kwestii, o której mowa w punkcie 4 powyżej, przeprowadzony przez nas przegląd nie wykazał potrzeby dokonania istotnych zmian w załączonym półrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, aby przedstawiało ono prawidłowo, rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 30 czerwca 2009 roku oraz jej wynik finansowy za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku zgodnie z MSR 34.

Biegły rewident
Nr ewidencyjny 90036

Marek Musiał

w imieniu
Ernst & Young Audit Sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
Nr ewidencyjny 130

Jacek Hryniuk
Biegły rewident
Nr ewidencyjny 9262

Warszawa, dnia 25 sierpnia 2009 roku

GRUPA KAPITAŁOWA
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU
W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

Lubin, sierpień 2009 roku

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Według naszej najlepszej wiedzy półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej. Półroczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
25.08.2009 r.	Herbert Wirth	Prezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu	

GRUPA KAPITAŁOWA
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU
W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO
DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Lubin, sierpień 2009 roku

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. W SPRAWIE PODMIOTU
UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu spełnili warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
25.08.2009 r.	Herbert Wirth	Prezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu	

GRUPA KAPITAŁOWA
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA I PÓŁROCZE 2009 ROKU**

Lubin, sierpień 2009 roku

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota	Strona
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	
1 Informacje ogólne	7
2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	8
2.1 Podstawa sporządzenia	8
2.2 Polityka rachunkowości	11
3 Ważne oszacowania	27
4 Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne	28
5 Informacje dotyczące segmentów działalności	30
6 Rzeczowe aktywa trwałe	36
7 Wartości niematerialne	40
8 Nieruchomości inwestycyjne	42
9 Inwestycje w jednostki stowarzyszone	43
10 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	43
11 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	43
12 Pochodne instrumenty finansowe	44
13 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	47
14 Zapasy	48
15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	48
16 Kapitał akcyjny	48
17 Inne skumulowane całkowite dochody	49
17.1 Komponenty innych skumulowanych całkowitych dochodów	49
18 Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi	50
19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	50
20 Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	51
20.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki	51
20.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	52
21 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	53
22 Odroczony podatek dochodowy	54
23 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	57
24 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	59
25 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	61
26 Odpisy z tytułu utraty wartości	62
27 Przychody ze sprzedaży	63
28 Koszty według rodzaju	64
29 Koszty świadczeń pracowniczych	64
30 Pozostałe przychody operacyjne	65
31 Pozostałe koszty operacyjne	65
32 Koszty finansowe-netto	66
33 Instrumenty finansowe	67
33.1 Wartość bilansowa	67
33.2 Wartość godziwa	69
33.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	70
33.4 Przeniesienia niekwalifikujące się do wyłączenia	71
33.5 Aktywa przejęte w ramach zabezpieczenia	71
33.6 Sytuacje dotyczące instrumentów finansowych niewystępujące w Grupie Kapitałowej	71
34 Zarządzanie ryzykiem finansowym	71
34.1 Ryzyko rynkowe	72
34.2 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem	81
34.3 Ryzyko kredytowe	82
35 Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	86
36 Podatek dochodowy	86
37 Zysk przypadający na jedną akcję	87
38 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	87
39 Wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	87
40 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	88
41 Zobowiązania pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego	91
42 Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe	91
43 Struktura zatrudnienia	92
44 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	92
45 Dotacje państwowe	92
46 Zdarzenia po dniu bilansowym	93

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	6	7 228 620	7 136 307
Wartości niematerialne	7	151 197	151 581
Nieruchomości inwestycyjne	8	18 083	18 083
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	9	1 334 043	1 498 116
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	299 358	188 992
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	30 014	31 213
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	11	66 400	59 592
Pochodne instrumenty finansowe	12	75 996	6 501
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	7 174	22 774
		9 210 885	9 113 159
Aktywa obrotowe			
Zapasy	14	1 840 797	1 608 369
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	1 714 423	1 469 959
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		4 919	1 741
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	11	2 180	-
Pochodne instrumenty finansowe	12	223 059	711 127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	2 466 185	2 065 763
		6 251 563	5 856 959
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	25	9 526	29 987
RAZEM AKTYWA		15 471 974	15 000 105
Pasywa			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej			
Kapitał akcyjny	16	2 000 000	2 000 000
Inne skumulowane całkowite dochody	17	4 002	517 456
Zyski zatrzymane		7 362 208	8 407 049
		9 366 210	10 924 505
Kapitały przypadające na udziały mniejszości		49 590	58 360
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		9 415 800	10 982 865
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	38 823	44 289
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	102 648	98 055
Pochodne instrumenty finansowe	12	9 780	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	39 728	68 182
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23	1 086 590	1 039 423
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	24	451 032	599 315
		1 728 601	1 849 264
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	3 880 936	1 756 752
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	181 325	192 923
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		67 179	65 952
Pochodne instrumenty finansowe	12	50 031	4 930
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23	96 669	83 531
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	24	51 433	63 888
		4 327 573	2 167 976
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		6 056 174	4 017 240
RAZEM PASYWA		15 471 974	15 000 105

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 93 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Rachunek zysków i strat			
Działalność kontynuowana:			
Przychody ze sprzedaży	27	5 611 914	6 750 769
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	(3 673 282)	(4 054 068)
Zysk brutto ze sprzedaży		1 938 632	2 696 701
Koszty sprzedaży	28	(114 177)	(113 216)
Koszty ogólnego zarządu	28	(358 148)	(347 739)
Pozostałe przychody operacyjne	30	283 819	314 135
Pozostałe koszty operacyjne	31	(291 555)	(586 253)
Zysk z działalności operacyjnej		1 458 571	1 963 628
Koszty finansowe - netto	32	(25 837)	(24 712)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	35	144 587	152 524
Zysk przed opodatkowaniem		1 577 321	2 091 440
Podatek dochodowy	36	(286 262)	(372 281)
Zysk netto		1 291 059	1 719 159
Inne całkowite dochody z tytułu:			
Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(8 699)	(2 073)
Instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych		(625 195)	(2 095)
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w innych całkowitych dochodach		120 440	(159)
Inne całkowite dochody za okres obrotowy, netto		(513 454)	(4 327)
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY		777 605	1 714 832
Zysk przypadający:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		1 291 159	1 719 410
udziałowcom mniejszościowym		(100)	(251)
Łączne całkowite dochody przypadające:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		777 705	1 715 083
udziałowcom mniejszościowym		(100)	(251)
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej w			
trakcie okresu (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
– podstawowy	37	6,46	8,60
– rozwodniony		6,46	8,60

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 93 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

		Kapitał przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej							
		Kapitał akcyjny	Zyski zatrzymane	Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu:		Ogółem	Kapitał przypadający na udziały mniejszości	Razem kapitał własny	
				Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne				
nota									
	Stan na 1 stycznia 2008 r.	2 000 000	7 440 870	3 039	10 079	9 453 988	47 621	9 501 609	
	Dywidenda za 2007 rok	-	(1 800 000)	-	-	(1 800 000)	(74)	(1 800 074)	
	Łączne całkowite dochody	17	-	1 719 410	(1 678)	(2 649)	1 715 083	(251)	1 714 832
	Stan na 30 czerwca 2008 r.	2 000 000	7 360 280	1 361	7 430	9 369 071	47 296	9 416 367	
	Stan na 1 stycznia 2009 r.	2 000 000	8 407 049	8 972	508 484	10 924 505	58 360	10 982 865	
	Dywidenda za 2008 rok uchwalona, niewypłacona	38	-	(2 336 000)	-	-	(2 336 000)	-	(2 336 000)
	Łączne całkowite dochody	17	-	1 291 159	(7 046)	(506 408)	777 705	(100)	777 605
	Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi	18	-	-	-	-	(8 670)	(8 670)	
	Stan na 30 czerwca 2009 r.	2 000 000	7 362 208	1 926	2 076	9 366 210	49 590	9 415 800	

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Nota	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	1 291 059	1 719 159
Korekty zysku netto	39 226 100	222 005
Podatek dochodowy zapłacony	(306 594)	(674 141)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 210 565	1 267 023
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie jednostki zależnej, pomniejszone o przejęte środki pieniężne	(14 128)	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(756 234)	(572 611)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	39 8 934	8 660
Nabycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	(64 844)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	64 844
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	(100 005)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	20 000	151
Nabycie aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych - aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	(8 984)	(13 361)
Założenie lokat	(400 500)	-
Rozwiązanie lokat	300 500	-
Wpływy z tytułu spłaty udzielonych pożyczek	610	-
Odsetki otrzymane	4 433	753
Dywidendy otrzymane	76 455	91 410
Wydatki z tytułu udzielonych zaliczek na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(4 470)	(13 138)
Inne wydatki inwestycyjne	(7 337)	(4 750)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(780 721)	(602 891)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wydatki związane z transakcjami z udziałowcami mniejszościowymi	57	-
Wpływy z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek	46 164	30 158
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek	(53 735)	(45 733)
Spłata zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(1 558)	(836)
Odsetki zapłacone	(7 765)	(6 604)
Dywidendy wypłacone	(9)	(24)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(16 846)	(23 039)
Przepływy pieniężne netto razem	412 998	641 093
Straty z różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(12 576)	(2 686)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	400 422	638 407
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	15 2 065 763	2 812 096
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	15 2 466 185	3 450 503
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	4 208	1 682

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 93 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za I półrocze 2009 roku

1. Informacje ogólne

Nazwa, siedziba, przedmiot działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Jednostka Dominująca) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jednostka Dominująca posiada następujący nr NIP 692-000-00-13 oraz REGON 390021764.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Biuro Zarządu oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud, Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji. Skład Grupy Kapitałowej przedstawiono w nocie nr 4.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, oraz – w formie GDR-ów (globalnych kwitów depozytowych) – na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (LSE). Według klasyfikacji GPW w Warszawie, KGHM Polska Miedź S.A. jest zaklasyfikowana do sektora „przemysł metalowy”.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych,
- wydobywanie żwiru i piasku,
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych,
- produkcja soli,
- odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych,
- kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowanie metali – metalurgia proszków,
- zagospodarowanie odpadów,
- sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu,
- magazynowanie i przechowywanie towarów,
- działalność związana z zarządzaniem holdingami,
- działalność geologiczno-poszukiwawcza,
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów górniczych i produkcyjnych,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej oraz pary wodnej i gorącej wody, wytwarzanie gazu, dystrybucja paliw gazowych przez sieć zasilającą,
- rozkładowy i pozarozkładowy transport lotniczy,
- usługi telekomunikacyjne i informatyczne.

Działalność w zakresie eksploatacji złóż rudy miedzi, soli oraz kopalin pospolitych opiera się na podstawie posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesji wydanych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w latach 1993 –2004.

W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi ponadto:

- produkcja wyrobów z miedzi i metali szlachetnych,
- usługi budownictwa podziemnego,
- produkcja maszyn i urządzeń górniczych,
- usługi transportowe,
- usługi z zakresu badań, analiz i projektowania,
- produkcja kruszyw drogowych,
- odzyskiwanie metali towarzyszących rudom miedzi.

Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność od dnia 12 września 1991 r. Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i jednostek zależnych jest nieoznaczony.

Prawnym poprzednikiem KGHM Polska Miedź S.A. było przedsiębiorstwo państwowe Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi w Lubinie przekształcone w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa w trybie określonym w ustawie z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 15 czerwca 2009 r. skład oraz zakres kompetencji Członków Zarządu przedstawiały się następująco:

- Mirosław Krutin	Prezes Zarządu
- Herbert Wirth	I Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju
- Maciej Tybura	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

W dniu 15 czerwca 2009 r. Pan Mirosław Krutin złożył na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej oświadczenie, w którym poinformował że nie będzie kandydował na stanowisko prezesa zarządu VII kadencji.

W dniu 15 czerwca 2009 r. Rada Nadzorcza uchwaliła, że Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. kolejnej (VII) kadencji będzie składał się z dwóch członków Zarządu i powołała w jego skład:

- Herberta Wirtha	powierając mu pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu
- Macieja Tyburę	powierając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

1. Informacje ogólne (kontynuacja)

Jednocześnie Rada Nadzorcza postanowiła wsząć postępowanie konkursowe na stanowisko Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję.

Dnia 20 lipca 2009 r. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Herbertowi Wirthowi funkcję Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję.

Dnia 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej powołała na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VII kadencji Pana Ryszarda Janeczka oraz powierzyła obowiązki I Wiceprezesa Zarządu Panu Maciejowi Tyburze.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji skład oraz zakres kompetencji Członków Zarządu są następujące:

- Herbert Wirth	Prezes Zarządu
- Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu
- Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 25 sierpnia 2009 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Grupy Kapitałowej niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z półrocznym jednostkowym sprawozdaniem finansowym KGHM Polska Miedź S.A. za okres zakończony dnia 30 czerwca 2009 r. Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Jednostki Dominującej pod adresem www.kghm.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminu przekazania raportu półrocznego i skonsolidowanego raportu półrocznego za 2009 rok.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską wg tych samych zasad dla okresu bieżącego i okresów porównywalnych.

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego (skorygowanego o skutki hiperinflacji w stosunku do składników rzeczowych aktywów trwałych oraz kapitału własnego), za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych i nieruchomości inwestycyjnych wycenionych w wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Sprawozdanie finansowe na dzień 30 czerwca 2009 r. oraz sprawozdanie finansowe na dzień 30 czerwca 2008 r. nie podlegały badaniu przez biegłego rewidenta.

Zastosowanie Standardów i Interpretacji obowiązujących Grupę Kapitałową od dnia 1 stycznia 2009 r.

MSSF 8 Segmenty operacyjne

MSR 1 Prezentacja Sprawozdań Finansowych

MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego

Poprawiony MSSF 2 Płatności w formie akcji

Poprawiony MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja oraz poprawiony MSR 1 Prezentacja Sprawozdań finansowych

Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki związane z likwidacją

Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy oraz poprawiony MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe

Zmiany do MSSF 2008

KIMSF 18 Przekazanie aktywów przez klientów

KIMSF 15 Umowy na budowę nieruchomości

KIMSF 16 Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych

MSSF 7 Instrumenty finansowe: Ujawnienia informacji

KIMSF 9 Wbudowane instrumenty pochodne poprawki do KIMSF 9 Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych i MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Unia Europejska nie zatwierdziła KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów*, zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: Ujawnienia informacji* oraz KIMSF 9 *Wbudowane instrumenty pochodne* poprawki do KIMSF 9 *Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych* i MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*.

Zastosowanie zmian do MSSF 2, MSR 32 i MSR 1, MSSF 1 i MSR 27, KIMSF 15, KIMSF 16, KIMSF 18, KIMSF 9 i MSR 39 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Natomiast zastosowanie pozostałych standardów i interpretacji nie ma istotnego wpływu na politykę rachunkowości Grupy, za wyjątkiem zmian do MSR 1, MSR 23, MSSF 8 oraz MSSF 7, przy czym oprócz zmian do MSR 23, pozostałe mają wpływ przede wszystkim na prezentację informacji w sprawozdaniu finansowym.

Wpływ zmian na niniejsze sprawozdanie finansowe przedstawia się następująco:

Znowelizowany MSR 1 Prezentacja Sprawozdań Finansowych

Zmiany dotyczyły głównie nazw i zakresu podstawowych elementów sprawozdania finansowego tj.

do 31 grudnia 2008 r.	od 1 stycznia 2009 r.	
nazwa	nazwa	zakres
Bilans	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Zmiana nazwy pozycji „pozostałe kapitały” na „inne skumulowane całkowite dochody”
Rachunek zysków i strat	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Elementami tego sprawozdania jest rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody stanowiące dotychczas pozycję przychodów i kosztów w pozostałych kapitałach
Zestawienie zmian w kapitale własnym	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Szczegółowa prezentacja zmian w kapitale własnym powstających jedynie w wyniku transakcji z akcjonariuszami jako właścicielami
Rachunek przepływów pieniężnych	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	bez zmian

MSSF 8 Segmenty operacyjne

Standard ten zastąpił MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności* i wprowadził podejście zarządcze do sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności oparte na raportach wewnętrznych służących głównym decydom operacyjnym w podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji zasobów i ocenie wyników segmentów operacyjnych. Szczegóło zastosowania MSSF 8 ujawniono w notce nr 5 niniejszego raportu.

Znowelizowany MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego

W konsekwencji zmian wprowadzonych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości do MSR 23 polegających na wykluczeniu możliwości odnoszenia bezpośrednio w koszty okresu kosztów finansowania zewnętrznego ponoszonego na dostosowywany składnik aktywów Grupa dokonała zmiany zasad rachunkowości dotyczących ujmowania tych kosztów. Obecnie będą one podlegały kapitalizacji, zgodnie z zasadami ujętymi w MSR 23. Jednakże począwszy od 1 stycznia 2009 r. w Grupie nie wystąpiło zdarzenie gospodarcze, które wymagałoby aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego, w związku z czym nowelizacja MSR 23 nie ma wartościowego ani prezentacyjnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

MSSF 7 Instrumenty finansowe: Ujawnienia informacji

Zmiany do MSSF 7 wprowadzają obowiązek stosowania i prezentacji trzystopniowej hierarchii wartości godziwej oraz wymóg zamieszczania dodatkowych ujawnień dotyczących względnej wiarygodności wyceny do wartości godziwej oraz przesunięć pomiędzy poszczególnymi stopniami hierarchii wyceny. Ponadto zmiany rozszerzają istniejące wymagania w zakresie ujawnień dotyczących ryzyka płynności.

Zastosowanie tych zmian rozszerzy zakres ujawnień o instrumentach finansowych, w szczególności w zakresie kwalifikacji poszczególnych klas instrumentów finansowych do poziomu wartości godziwej w zależności od rodzaju wyceny.

Ze względu na fakt, iż zmiana ta nie została do dnia publikacji niniejszego sprawozdania zatwierdzona do stosowania przez Unię Europejską, Grupa nie wprowadziła odnośnych zmian w ujawnieniach informacji o instrumentach finansowych w publikowanym sprawozdaniu.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie zastosowano standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie oraz zatwierdzeniem przez Unię Europejską.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego:

Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń Poprawka do MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*

31 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowała poprawkę do MSR 39 „*Eligible Hedged Items*”. Poprawka precyzuje zasady kwalifikacji oraz warunki, jakie musi spełnić pozycja finansowa, aby mogła zostać zakwalifikowana jako pozycja zabezpieczana. Wprowadzone zmiany objaśniają, w jaki sposób obecnie istniejące podstawowe reguły rachunkowości zabezpieczeń powinny być stosowane w dwóch szczególnych sytuacjach, a mianowicie w sytuacji (1) wyznaczenia jednostronnego ryzyka (tj. zmiany wartości przepływów pieniężnych lub wartości godziwej pozycji zabezpieczanej jedynie poniżej lub powyżej pewnego wyznaczonego pułapu wyznaczonej zmiennej) jako pozycji zabezpieczanej oraz (2) wyznaczenia inflacji stanowiącej część przepływów pieniężnych dla danego instrumentu finansowego jako pozycji zabezpieczanej. Wprowadzenie stosownych Wytycznych Stosowania było konieczne ze względu na funkcjonowanie w praktyce różnych rozwiązań w tym zakresie. Poprawka obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później, z koniecznością retrospektywnego zastosowania i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom*

Dnia 27 listopada 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Interpretację KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom*. Interpretacja ta ma na celu ujednoczenie stosowanych praktyk w ujmowaniu w księgach rachunkowych dystrybucji aktywów niegotówkowych do właścicieli jednostki. Dotychczas obowiązujące standardy nie zawierały wytycznych, wskazujących jak jednostka gospodarca powinna wycenić i ujmować przekazanie właścicielom jednostki aktywów innych niż gotówka, przekazywanych im jako wypłata dywidendy. Interpretacja dostarcza wskazówek, kiedy należy rozpoznać zobowiązanie, jak wycenić to zobowiązanie i powiązane z nim aktywa oraz kiedy należy zaprzestać ujmowania składnika aktywów i zobowiązania. Wyjaśnia również, jakie są tego konsekwencje. Interpretacja ta obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 1 *Zastosowanie MSSF po raz pierwszy*

Dnia 27 listopada 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawioną wersję Standardu MSSF 1 *Zastosowanie MSSF po raz pierwszy*. Nowelizacja ta nie wprowadza żadnych merytorycznych zmian. Nadaje ona jedynie standardowi nową strukturę, która ma na celu poprawienie jego czytelności. Zmieniony standard ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później.

Zmiany do MSSF 2009

W kwietniu 2009 r. w ramach przeprowadzonego corocznego przeglądu Standardów, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała *Zmiany do MSSF 2009* (ang. „*Improvements to IFRSs*”). Jest to zbiór poprawek i uściśleń, które są niezbędne, lecz nie na tyle pilne lub znaczące, aby były przedmiotem odrębnych projektów. Ogółem zmiany obejmują 12 poprawek, z których większość ma charakter uściślający lub terminologiczny, bez wpływu na prezentację, ujmowanie lub wycenę. Każda wprowadzana zmiana ma indywidualną datę wejścia w życie, lecz większość uregulowań obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2010 r. lub później. Zastosowanie poprawionych i udoskonalonych Standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Poprawiony MSSF 2 *Płatności w formie akcji*

Poprawiony MSSF 2 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 18 czerwca 2009 r. Wprowadzone do standardu poprawki dotyczą ujęcia dóbr i usług nabytych w ramach umowy opartej na płatności w formie akcji oraz wyjaśniają, że użyte w MSSF 2 określenie „grupa” ma takie samo znaczenie, jak w MSR 27. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2010 r. lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych*

Zaktualizowany MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSSF 3. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji, mającego na celu zbliżenie rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. Standard dostarcza szczegółowych informacji na temat przeprowadzania i rozliczania w księgach rachunkowych połączenia jednostek gospodarczych metodą nabycia. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później i będzie miał zastosowanie w przypadku połączeń jednostek gospodarczych występujących po tej dacie.

MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe*

Zaktualizowany MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSR 27. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. MSR 27 wymaga ujmowania zmian wielkości udziału w jednostce zależnej jako transakcji kapitałowej. Dlatego zmiana taka nie będzie wpływać na wartość firmy ani nie będzie prowadzić do rozpoznania zysku lub straty. Znowelizowany standard zmienia także sposób ujmowania strat poniesionych przez jednostkę zależną, przekraczających wartość inwestycji jak również zmienia sposób ujmowania utraty kontroli nad jednostką zależną. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później. Zmiany należy stosować prospektywnie, dlatego będą one wpływać na przyszłe transakcje nabycia i transakcje z udziałowcami mniejszościowymi.

MSSF dla małych i średnich przedsiębiorstw

W dniu 9 lipca 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowała standard dedykowany małym i średnim przedsiębiorstwom. Standard ten obejmuje swoim zakresem zasady i zagadnienia, które są istotne dla małej przedsiębiorczości, upraszczając wymagania i redukując liczbę ujawnień zawartych w pełnej wersji standardów. Jego wymogi zostały dostosowane do potrzeb i możliwości małych i średnich przedsiębiorców. Standard ten nie dotyczy sprawozdań finansowych Grupy.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Dnia 23 lipca 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Dodatkowe zwolnienia dla stosujących MSSF po raz pierwszy” jako poprawki do MSSF 1 *Zastosowanie MSSF po raz pierwszy*. Nowelizacja nie wprowadza istotnych zmian, a jej celem jest ustanowienie dodatkowych zwolnień przy przejściu na stosowanie MSSF w zakresie: a) retrospektywnego zastosowania MSSF dla zasobów ropy i gazu oraz b) ponownej oceny istniejących umów leasingu zgodnie z IFRIC 4 w przypadku, gdy zastosowanie krajowych zasad prowadzi do takich samych wyników. Zmieniony standard ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2010 r. lub później i nie będzie miał wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Spośród powyższych standardów i interpretacji jedynie zaktualizowane standardy: MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* i MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe* zostały zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską.

2.2 Polityka rachunkowości

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Zasady aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego opisane są w punkcie 2.2.24.

Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika rzeczowych aktywów trwałych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia/koszcie wytworzenia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych ujmują się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach harmonogramu likwidacji kopalni.

Ujęte w wartości początkowej koszty likwidacji pozostałych obiektów podlegają amortyzacji począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania środków trwałych, przez ustalony okres użytkowania oraz zgodnie z przyjętą metodą amortyzacji środków trwałych, do których zostały przypisane.

Środki trwałe nabyte w okresie do dnia 31 grudnia 1996 r. oraz przyjęte do użytkowania po tym dniu, na które nakłady ponoszone były do końca 1996 r., podlegały przeszacowaniu w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji zgodnie z MSR 29 *Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji*.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono szczegółowo w punkcie 2.2.10.

Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych (np. w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia) uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) dokonywane są metodą liniową, przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego. Wartość końcową, okres użytkowania składnika aktywów oraz metodę amortyzacji stosowaną do rzeczowych aktywów trwałych weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 25-60 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny: 4-15 lat,
- Środki transportu: 3-14 lat,
- Inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy: 5-10 lat.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana* lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia (koszt wytworzenia) środka trwałego pomniejszona o jego szacunkową wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia (koszt wytworzenia) jest istotny w porównaniu z ceną nabycia/kosztami wytworzenia całego składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Wartość bilansowa środka trwałego podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty, zlikwidowany lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia.

2.2.2 Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, tj.

- koszty prac rozwojowych,
- wartość firmy,
- oprogramowanie komputerowe,
- nabyte koncesje, patenty, licencje,
- inne wartości niematerialne,
- wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie).

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału jednostek Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej na dzień przejęcia lub nabytej jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia inwestycji. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w wartościach niematerialnych. Wartość firmy powstała na nabyciu inwestycji w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się w wartości bilansowej tej inwestycji.

Wartość firmy podlega corocznie testowi na utratę wartości i jest wykazywana w bilansie według wartości początkowej pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 2.2.10 „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Wartość bilansową wartości firmy dotyczącą zbywanej jednostki ujmuje się w zysku lub stracie ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej.

Koszty prac rozwojowych

W jednostkach Grupy prowadzone są prace rozwojowe, których celem jest przede wszystkim obniżenie kosztów produkcji miedzi, zwiększenie zdolności produkcyjnej hut i kopalń, poprawa parametrów technicznych produkowanych wyrobów, udoskonalenie technologii produkcji miedzi.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmowany jest wtedy, gdy jednostka może udowodnić:

- a) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- b) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- c) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- d) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- e) dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- f) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.2 Wartości niematerialne (kontynuacja)

Koszt prac rozwojowych realizowanych we własnym zakresie ujęty jako składnik wartości niematerialnych stanowi sumę nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy składnik wartości niematerialnych, stanowiący pracę rozwojową, spełnił kryteria dotyczące ujmowania.

Aktywowane koszty pracy rozwojowej do momentu jej zakończenia i podjęcia decyzji o wdrożeniu ujmowane są jako wartości niematerialne nieoddane do użytkowania i nie podlegają amortyzacji. Poddawane są natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie dokonuje się metodą liniową, w okresie przewidywanego ich wykorzystania.

Nakłady poniesione na prace badawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne na dzień początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika wartości niematerialnych. Zasady aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego opisane są w punkcie 2.2.24 niniejszych zasad.

Jeżeli płatność za składnik wartości niematerialnych zostaje odroczone na okres dłuższy niż zwyczajowy kredyt kupiecki (w praktyce przyjęto okres powyżej 1 roku), jego cena nabycia powinna odpowiadać kwocie, jaka opłacona byłaby w gotówce. Różnicę pomiędzy tą kwotą, a całością płatności ujmuje się w rachunku zysków i strat jako koszt odsetek (dyskonto zobowiązań) w kosztach finansowych w okresie spłaty (rozliczenia) zobowiązania. Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika wartości niematerialnych ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych (za wyjątkiem wartości firmy oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania) dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

- Koszty prac rozwojowych – 5-15 lat
- Oprogramowanie komputerowe – 2-8 lat
- Koncesje, patenty, licencje – 2-5 lat
- Inne wartości niematerialne, w tym prawo do informacji geologicznej – 50 lat.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy.

Wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania (w budowie), podobnie jak wartość firmy nie amortyzuje się, poddaje się je natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Ewentualny odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

W Grupie Kapitałowej nie występują wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania.

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono szczegółowo w punkcie 2.2.10.

2.2.3 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie. Do nieruchomości inwestycyjnych zalicza się również nieruchomości używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, jeżeli jednocześnie spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej. Nieruchomości inwestycyjne (inne niż używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego) wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji. Wartość początkową prawa do użytkowania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu ujmuje się według niższej z dwóch wartości: wartości godziwej nieruchomości lub wartości bieżącej minimalnych płatności leasingowych.

Na kolejne dni bilansowe kończące rok obrotowy nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta z bilansu w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

2.2.4 Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

a) Jednostki zależne

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Kierowanie to odbywa się poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.4 Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone (kontynuacja)

Wartość bilansowa inwestycji Jednostki Dominującej w każdej jednostce zależnej podlega wyłączeniu, odpowiednio z kapitałem własnym każdej jednostki zależnej. Nadwyżkę wartości bilansowej inwestycji nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej aktywów netto nad ceną przejęcia ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości.

Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i nie zrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji. Eliminacji podlegają również nie zrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

Udział mniejszości w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Grupa traktuje transakcje z udziałowcami mniejszościowymi jako transakcje z podmiotami trzecimi niepowiązаныmi z Grupą. Sprzedaż udziałowcom mniejszościowym, powoduje, że zyski lub straty Grupy są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zakup od udziałowców mniejszościowych skutkuje powstaniem wartości firmy, będącej różnicą pomiędzy ceną nabycia a odpowiednim udziałem w nabytych aktywach netto według ich wartości bilansowej.

b) Jednostki stowarzyszone

Inwestycje w jednostki stowarzyszone, to jest w takie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje nad nimi kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej podmiotu wycenia się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Inwestycje te ujmuje się początkowo według ceny nabycia. Ujęta w bilansie wartość netto inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej staje się równy lub większy od wartości udziału Grupy w tej jednostce wtedy Grupa zaprzestaje ujmowania z tytułu utraty wartości.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w odpowiedniej pozycji kapitałów. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu kapitału własnego od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w wartości strat jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od wartości udziału Grupy w tej jednostce wtedy Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach chyba, że wzięła na siebie takie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Udział w jednostce stowarzyszonej stanowi bilansową wartość inwestycji w jednostce stowarzyszonej zgodnie z metodą praw własności, włącznie z wszelkimi udziałami długoterminowymi, które w swojej istocie stanowią część inwestycji netto inwestora w jednostce stowarzyszonej.

2.2.5 Instrumenty finansowe

2.2.5.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów i zobowiązań finansowych. Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych zaliczana jest wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych (kontynuacja)

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli Grupa zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywo lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez Grupę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat tylko wówczas, gdy:

a) kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną również jako „niedopasowanie księgowo”), która powstałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat, lub

b) grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Do aktywów / zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Aktywa i zobowiązania z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych (zobowiązań krótkoterminowych), jeżeli oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pożyczki i należności (PIN)

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Do kategorii pożyczki i należności klasyfikuje się środki pieniężne i ich ekwiwalenty. W bilansie środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią odrębną pozycję.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UDT)

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub dostępne do sprzedaży, jak również aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim aktywa finansowe nieposiadające ustalonego terminu zapadalności i niespełniające jednocześnie wymogów zaliczenia do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe, które zostały nabyte na rynku wtórnym, posiadające ustalone terminy zapadalności, ale co do których Grupa nie ma zamiaru ani możliwości utrzymywania ich do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pozostałe zobowiązania finansowe (PZF)

Grupa klasyfikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Instrumenty zabezpieczające (IZ)

Instrumenty pochodne wyznaczone i spełniające wymogi stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii o nazwie „Instrumenty zabezpieczające”. Grupa prezentuje jako Instrumenty zabezpieczające całą wartość godziwą transakcji wyznaczonych do tej kategorii i spełniających kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń także w przypadku, gdy wartość czasowa wyznaczonego instrumentu pochodnego zgodnie z decyzją Grupy została wyłączona z pomiaru efektywności.

2.2.5.2. Początkowe ujęcie oraz wyłączenie instrumentów finansowych z ksiąg rachunkowych

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji, w tym standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych, ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo ujmowane są w wartości godziwej.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu posiadania aktywa, inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Grupę nad danym aktywem.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty zabezpieczające.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz instrumenty zabezpieczające, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych oraz zysków i strat z tytułu odsetek, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych pozycji według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w kapitale ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Rozchodu jednakowych inwestycji o różnych cenach nabycia dokonuje się przy wykorzystaniu metody FIFO.

Pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu, Grupa dokonuje wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza zaklasyfikowanymi do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych, które powstają wtedy, kiedy transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania (wyłączenia z ksiąg rachunkowych).

Jeżeli transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do wyłączenia z ksiąg rachunkowych, ponieważ Grupa zatrzymała zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z własności przekazanego składnika aktywów, wtedy Grupa kontynuuje ujmowanie przekazanego składnika aktywów w całości i jednocześnie ujmuje w księgach rachunkowych zobowiązanie finansowe w wysokości kwoty otrzymanej płatności. W kolejnych okresach, Grupa ujmuje wszelkie przychody uzyskane z przekazanego składnika aktywów oraz wszelkie wydatki poniesione w związku ze zobowiązaniem finansowym

- umów gwarancji finansowych, które wycenia w wyższej z następujących kwot:
  - wartości ustalonej zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2.15 Rezerwy lub,
  - wartości początkowo ujętej, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację ustaloną zgodnie z MSR 18 *Przychody*.

2.2.5.4. Wartość godziwa

O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że instrument finansowy nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego instrumentu lub – w przypadku zobowiązań finansowych – cena sprzedaży danego instrumentu.

Na dzień bilansowy wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie ich bieżącej ceny zakupu/sprzedaży. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modely wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).

Oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na dzień bilansowy. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe. W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange oraz wskaźniki zmienności na dzień bilansowy uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota użyto ceny fixing ustalonej, także w dniu bilansowym, na London Bullion Market Association W przypadku zmienności oraz cen terminowych zastosowano kwotowania od Banków/Brokerów. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra i kursów walutowych cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa, natomiast do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych standardowy model Germana-Kohlhagena.

Wartość godziwa nienotowanych dłużnych papierów wartościowych ustalana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowana bieżącą stopą procentową.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.4 Wartość godziwa (kontynuacja)

Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze. Wartość godziwa udziałów w zamkniętych funduszach inwestycyjnych ustalana jest na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych tych funduszy.

Wartości godziwe instrumentów finansowych Grupy są ustalane na bazie cen rynkowych lub wycen przy zastosowaniu modeli wyceny wykorzystujących jako dane wejściowe wyłącznie obserwowalne zmienne rynkowe z aktywnych rynków.

2.2.5.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu zamortyzowanego kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w kapitale – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w rachunku zysków i strat a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w rachunku zysków i strat, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat. Wartość bilansowa aktywów finansowych jest ustalana poprzez wykorzystanie odrębnego konta dla odpisów aktualizujących (strat kredytowych) wartość tych aktywów.

Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, wyceniane w zamortyzowanym koszcie, poddawane są na każdy dzień bilansowy indywidualnym testom pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości. Należności, dla których indywidualnie nie ujęto odpisu, a którym można przypisać prawdopodobieństwo utraty wartości ze względu na specyfikę ryzyka kredytowego (związanego np. z rodzajem działalności lub strukturą odbiorców) poddawane są takim testom jako portfel aktywów.

Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.2.5.6. Wbudowane instrumenty pochodne

Ujęcie początkowe instrumentów pochodnych

Wbudowane instrumenty pochodne wyłącza się z umowy zasadniczej zawierającej wbudowany instrument pochodny i wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień jej zawarcia, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- umowa zawierająca wbudowany instrument pochodny (umowa mieszana) nie jest wyceniana w wartości godziwej, której zmiany odnoszone są do rachunku zysków i strat,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego.

Ponownej oceny umów pod kątem wydzielenia z nich instrumentów wbudowanych dokonuje się w momencie, kiedy występuje istotna zmiana warunków umowy powodująca znaczne zmiany w przepływach pieniężnych powstających z tejże umowy.

Wyżej opisane kryteria w szczególności uznaje się za spełnione dla kontraktów sprzedaży metali lub zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena ustali się po dacie dokonania sprzedaży lub zakupu. W takich przypadkach Grupa wydziela z kontraktu zasadniczego sprzedaży / zakupu wbudowany instrument pochodny. Od momentu wydzielenia, wbudowany instrument pochodny podlega wycenie do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Od dnia wydzielenia wbudowane instrumenty pochodne klasyfikowane są jako aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiana stanu wbudowanych instrumentów pochodnych ujmowana jest jako korekta odpowiednio przychodów ze sprzedaży lub kosztu własnego sprzedaży.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.7 Rachunkowość zabezpieczeń

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżniane są instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Aktywa finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym lub zobowiązania finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym mogą być wyznaczone jako instrument zabezpieczający jedynie dla zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznacza się jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy środków pieniężnych

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujęciem w bilansie składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk lub stratę netto.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związane z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumentcie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

Efektywność (skuteczność) zabezpieczenia oznacza stopień, w jakim zmiany przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaną pozycją, możliwe do przypisania zabezpieczanemu ryzyku, są kompensowane zmianami przepływów pieniężnych związanych z instrumentami zabezpieczającymi.

Jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub prognozowana transakcja prowadzą do ujęcia w bilansie niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, wówczas w chwili ujęcia tego składnika, związane z nim zyski i straty są uwzględnione w cenie nabycia lub innej wartości bilansowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń stosuje się instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne. Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

Przy zawieraniu transakcji, Grupa dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi, a pozycjami zabezpieczanymi, a także cel zawarcia danej transakcji. Grupa dokumentuje również swoją ocenę, zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco, czy instrumenty zabezpieczające są skuteczne oraz czy w przyszłości oczekuje się wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych pozycji.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie. Grupa może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w kapitałach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpływa na rachunek zysków i strat.

Jeśli zabezpieczenie przyszłego zobowiązania lub prognozowanej przyszłej transakcji przestanie funkcjonować, ponieważ pozycja zabezpieczana przestała spełniać definicję przyszłego zobowiązania, bądź też ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w kapitałach zostaje natychmiast przeniesiona do rachunku zysków i strat.

2.2.6 Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- materiały,
- półfabrykaty i produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary.

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen nabycia,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia,
- produkcja w toku – zgodnie z wyceną zapasu produkcji w toku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.6 Zapasy (kontynuacja)

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – wycena poprzez różnicę pomiędzy wartością końcową zapasu, a przychodem, z uwzględnieniem stanu na bilans otwarcia.

Zapasy wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyroby gotowe, półfabrykaty, produkcja w toku – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia z uwzględnieniem stanu na bilans otwarcia.

Na dzień bilansowy zapasy wyceniane są według przyjętych powyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

2.2.7 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest w ciężar rachunku zysków i strat.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów długoterminowych. Do aktywów krótkoterminowych zaliczane są należności o terminie wymagalności w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Za należności uznaje się:

- **należności z tytułu dostaw i usług** – to jest należności powstałe w wyniku prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Grupy oraz
- **pozostałe należności**, w tym:
  - pożyczki udzielone,
  - inne należności finansowe – to jest należności spełniające definicje aktywów finansowych,
  - inne należności niefinansowe, w tym m.in. zaliczki na dostawy oraz na środki trwałe, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne, akcje i udziały, należności od pracowników, jeżeli ich rozliczenie nastąpi w innej formie niż przekazanie środków pieniężnych,
  - rozliczenia międzyokresowe czynne.

2.2.8 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne bezpieczne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

2.2.9 Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana przede wszystkim poprzez transakcje sprzedaży a nie poprzez kontynuowanie użytkowania, pod warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składników aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów.

Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.10 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość firmy oraz wartości niematerialne, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.

Aktywa podlegające amortyzacji testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Do podstawowych zewnętrznych przesłanek świadczących o możliwości zaistnienia utraty wartości dla spółek Grupy notowanych na aktywnych rynkach zalicza się występowanie w dłuższym okresie wyższej wartości bilansowej posiadanych przez nie aktywów netto w stosunku do wartości ich rynkowej kapitalizacji. Ponadto do najistotniejszych przesłanek zalicza się wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym i gospodarczym w otoczeniu, w którym spółki Grupy prowadzą działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wyroby przez nie produkowane, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyka uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej aktywów poszczególnych spółek Grupy. Czynniki wewnętrzne uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości posiadanych aktywów to przede wszystkim znaczny spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych netto w stosunku do przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej przyjętych w budżecie, zaś w stosunku do pojedynczych składników aktywów ich fizyczne uszkodzenie, utrata przydatności oraz generowanie niższych korzyści ekonomicznych od wydatków poniesionych na ich nabycie bądź wytworzenie, jeżeli składnik aktywów samodzielnie generuje przepływy pieniężne.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykáže, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwaną a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisuje się do wartości firmy, jeżeli występuje, pozostałą kwotę odpisu alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Niefinansowe aktywa trwałe, inne niż wartość firmy, dla których w okresach wcześniejszych dokonano odpisu z tytułu utraty wartości testuje się na każdy dzień bilansowy pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej dokonanego odpisu.

2.2.11 Kapitał własny

Kapitał własny stanowią:

1. Kapitał zakładowy (akcyjny).
2. Inne skumulowane całkowite dochody, na które składają się:
  - skumulowane przychody/koszty z aktualizacji wyceny ustalone w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia,
  - skumulowane przychody/koszty z wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży,
  - skutek podatkowy odnoszący się do przychodów/kosztów ujętych w innych całkowitych dochodach.
3. Zyski zatrzymane, na które składają się:
  - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych,
  - kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych,
  - kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem,
  - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

2.2.12 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań zalicza się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- pozostałe zobowiązania niefinansowe.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości stanowiącej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie dyskontuje się.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.13 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią m.in.:

- wynagrodzenia wraz z narzutami wypłacane jednorazowo, dotyczące okresów rocznych,
- zarachowane podatki i opłaty lokalne,
- krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy.

2.2.14 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują głównie środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, rozliczane równoległe do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

Wartość przyjętych nieodpłatnie w drodze dotacji środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych ujmuje się zgodnie z opisem w nacie nr 2, punkt 2.2.26 Pomoc Państwa.

2.2.15 Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Grupie Kapitałowej ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów:

- przyszłe koszty likwidacji kopalń po zakończeniu eksploatacji górniczej, koszty likwidacji obiektów technologicznych w hutach miedzi i innych obiektów w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały,
- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych,
- udzielone gwarancje, poręczenia.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Jednostce Dominującej. Aktualizacji rezerwy dokonuje się na dzień bilansowy.

Kwota rezerwy ustalona na dzień 1 stycznia 2004 r. tj. na dzień przejścia na stosowanie MSSF dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujęta w wartości środków trwałych, została wyliczona w oparciu o fakultatywne wyłączenie określone w MSSF 1 *Zastosowanie MSSF po raz pierwszy*. Począwszy od dnia 1 stycznia 2004 r. wszelkie zmiany wynikające ze zmian wysokości rezerwy ujmowane są zgodnie z KIMSF 1.

Zgodnie z wymogami MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* rezerwy w bilansie prezentowane są odpowiednio jako krótko i długoterminowe.

2.2.16 Świadczenia pracownicze

Grupa wypłaca świadczenia emerytalne z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego i nagród jubileuszowych zgodnie z Zakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na dzień bilansowy przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 stopa dyskontowa powinna być oparta o rentowność wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na dzień bilansowy rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w rachunku zysków i strat sukcesywnie, metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Jednostka Dominująca uczestniczy w programie składek na rzecz pracowników w ramach Pracowniczych Programów Emerytalnych (PPE). Z tytułu niniejszego Programu nie ciąży na Jednostce Dominującej żaden prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do wypłaty jakichkolwiek świadczeń na rzecz pracowników w przypadku, gdyby firma ubezpieczeniowa nie posiadała wystarczających środków na pokrycie swoich zobowiązań wobec udziałowców Programu po ustaniu okresu zatrudnienia.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.17 Podatki (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa ta nie podlega dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są bez względu na to, kiedy ma nastąpić ich realizacja.

Nie ujmuje się rezerwy z tytułu podatku odroczonego ani aktywa z tytułu podatku odroczonego, jeżeli wynikają one z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, jeżeli transakcja ta:

- nie jest transakcją połączenia jednostek gospodarczych, oraz
- w czasie wystąpienia nie ma wpływu na wynik finansowy brutto ani na dochód podlegający opodatkowaniu. Rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie ujmuje się również od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia wartości firmy.

Podatek odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony:

- dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w odpowiednim składniku kapitału własnego, lub
- wynika z połączenia jednostek gospodarczych – wówczas podatek odroczony wpływa na wartość firmy lub nadwyżkę udziału w wartości godziwej aktywów netto nad kosztem przejęcia.

Kompensaty aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy spółki Grupy posiadają możliwości do wyegzekwowania tytułu do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

2.2.18 Zobowiązania warunkowe i pozostałe zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
  - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
  - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów,
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu,
- zawieszono warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego,
- zobowiązania wynikające z umów wdrożeniowych, obliczone od przyszłych efektów,
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

Do pozostałych zobowiązań pozabilansowych zalicza się m.in.:

- zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego z tytułu opłat za prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte odpłatnie na rynku wtórnym wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umów,
- zobowiązania wobec innych jednostek z tytułu opłat wynikających z zawartych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego, wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umowy.

2.2.19 Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Sprawozdanie z całkowitych dochodów obejmuje rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.20 Rachunek zysków i strat

Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny. Zysk lub strata jest łączną kwotą wynikającą z odjęcia kosztów od przychodów, z wyłączeniem składników innych całkowitych dochodów.

2.2.21 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmują się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. W przypadku transakcji sprzedaży, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody ujmują się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży. Przychody ze sprzedaży ujęte w wyżej określonej wysokości, koryguje się na każdy dzień bilansowy o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych sprzedaży zgodnie z opisem w punkcie 2.2.5.6. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmują się w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- przychody oraz zyski z inwestycji,
- przychody z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz przychody z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

przychody finansowe, stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej, (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),
- zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Grupy.

Moment ujęcia przychodów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmują się wtedy, gdy:

- Grupa Kapitałowa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- Grupa Kapitałowa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę Kapitałową w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Przychody ze sprzedaży usług ujmują się wtedy, gdy:

- kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek ujmują się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend ujmują się w momencie przyznania praw.

2.2.22 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Koszty ujmują się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. W przypadku transakcji zakupu materiałów miedzianośnych, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia zakupu w księgach rachunkowych, zapas ujmują się w wysokości oczekiwanej ceny nabycia na datę rozpoznania zapasów. Koszt własny sprzedaży na dzień bilansowy koryguje się na każdy dzień bilansowy o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych zakupu zgodnie z opisem w punkcie 2.2.5.6.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.22 Koszty (kontynuacja)

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są **pozostałe koszty operacyjne**, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:

- straty z inwestycji finansowych,
- koszty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz koszty z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- straty z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i innych inwestycji,
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- przekazane darowizny,
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,

koszty finansowe związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania, w tym dyskonto zobowiązań,
- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- zmiany wysokości rezerwy wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. efekt odwracania dyskonta).

2.2.23 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa Kapitałowa prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Sprawozdania finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Grupy Kapitałowej.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- Po kursie faktycznie zastosowanym, tj. po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- według średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych inne niż instrumenty pochodne wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonej w walucie obcej ujmują się w rachunku zysków i strat jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne bądź udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. W takim przypadku są one ujmowane w kapitale własnym, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe ujmują się jako element zmian wartości godziwej jeżeli instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, bądź w kapitale z aktualizacji wyceny w wartości godziwej, jeżeli są zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.2.24 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dające się bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów wpływają na jego wartość początkową jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Koszty te podlegają kapitalizacji, jeżeli jest prawdopodobne, że spowodują wpływ do jednostki przyszłych korzyści ekonomicznych a kwota tych kosztów może być ustalona w sposób wiarygodny.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.24 Koszty finansowania zewnętrznego (kontynuacja)

Koszty finansowania zewnętrznego są to odsetki oraz inne koszty poniesione w związku z pożyczaniem środków finansowych i obejmują w szczególności:

- koszty odsetkowe kalkulowane przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSR 39;
- obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego ujmowane zgodnie z MSR 17;
- różnice kursowe powstające w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Dostosowywany składnik aktywów jest to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Koszty finansowania zewnętrznego, które zostało zaciągnięte bez ściśle określonego celu, a które zostało przeznaczone na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów wpływają na wartość początkową tego składnika aktywów w kwocie ustalonej poprzez zastosowanie stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną stopę wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów, stanowiących zobowiązania jednostki w danym okresie, innych niż kredyty zaciągnięte z konkretnym zamiarem pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów.

Różnice kursowe od kredytów i pożyczek zaciągniętych w walucie obcej (zarówno celowych jak i ogólnych) wpływają na wartość początkową dostosowywanego składnika aktywów w zakresie w jakim stanowią korektę kosztu odsetek. Wartość różnic kursowych korygująca koszt odsetek stanowi różnicę pomiędzy kosztem odsetek od podobnego finansowania, jakie jednostka zaciągnęłaby w swojej walucie funkcjonalnej a kosztem poniesionym przy finansowaniu w walucie obcej.

2.2.25 Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów lub okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

2.2.26 Pomoc Państwa

Pieniężne dotacje do aktywów prezentuje się w bilansie jako rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Dotacji nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Pieniężne dotacje ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty lub straty lub została przyznana jednostce celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, zostaje ujęta jako przychód w okresie, w którym stała się należna, wraz z ujawnieniem tego faktu.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmuje się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

Dotacje niepieniężne ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Zasady rozliczania CO₂ zaprezentowano w nocie nr 2 pkt. 2.2.28.

2.2.27 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Sprawozdawczość dotycząca segmentów sprawozdawczych grupuje segmenty na poziomie tych części składowych Grupy:

- które angażują się w działalność gospodarczą, z której mogą uzyskiwać przychody i ponosić koszty,
- których wyniki są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów i przy ocenie wyników działalności segmentu oraz
- w przypadku których dostępne są oddzielne informacje finansowe.

Głównym organem podejmującym decyzje w zakresie alokacji zasobów oraz dokonującym oceny wyników działalności segmentów (tzw. GDO) jest Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. Informacje zarządcze przekazywane do GDO sporządzane są zarówno na poziomie Jednostki Dominującej jak i poszczególnych spółek Grupy. Każdy ze zidentyfikowanych segmentów operacyjnych w ramach Grupy odpowiada danej spółce i posiada kierownika segmentu, który za niego bezpośrednio odpowiada oraz utrzymuje regularne kontakty z głównym organem odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji operacyjnych w celu omawiania z nim wyników finansowych, prognoz i planów związanych z segmentem.

W wyniku analiz kryteriów łączenia oraz progów ilościowych wydzielono segment sprawozdawczy: „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” oraz segment łączący wszystkie pozostałe segmenty operacyjne nazwany jako „Wszystkie pozostałe segmenty”.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.28 Prawa do emisji gazów cieplarnianych

Spółki Grupy są uczestnikami programu ograniczania emisji dwutlenku węgla ustanowionego na bazie porozumień z Kioto z dnia 11 grudnia 1997 r. zobowiązujących organy państw, w tym Polski, do kontroli i redukcji emisji gazów cieplarnianych. Na mocy zawartych porozumień ustalony został cel, jakim jest redukcja emisji dwutlenku węgla do określonego poziomu. W związku z powyższym polski rząd alokuje prawa do emisji w ilości pokrywającej przyznane limity emisji dwutlenku węgla. Prawa do emisji przyznawane są zgodnie z Krajowym Planem Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla, który opracowywany jest na każdy kolejny okres rozliczeniowy.

Na moment początkowego ujęcia otrzymane od rządu prawa do emisji zanieczyszczeń oraz związane z nimi niepieniężne dotacje rządowe (ujęte jako rozliczenia międzyokresowe przychodów) wycenia się w wartości godziwej równej wartości nominalnej. Nabyte prawa do emisji wycenia się w wysokości kosztu nabycia. Prawa do emisji stanowią wartości niematerialne. Na dzień bilansowy prawa te podlegają wycenie w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. W ewidencji otrzymane nieodpłatnie prawa ujmuje się w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą otrzymanych praw a rozliczeniami międzyokresowymi przychodów.

Dotację rozlicza się równoległe do umorzenia* praw do emisji. Grupa przyjęła zasadę zobowiązań netto wobec przyznanych praw do emisji. Zgodnie z tą zasadą rezerwa jest rozpoznawana wtedy, gdy rzeczywista emisja przewyższa przyznane i ciągle posiadane prawa do emisji. Zobowiązania takie ujmuje się w wysokości wartości godziwej praw do emisji, które jednostka będzie zobowiązana umorzyć powiększone o ewentualne koszty lub kary z tytułu niedoboru praw do emisji koniecznych dla uregulowania tego niedoboru. Rezerwę tworzy się w ciężar kosztu wytworzenia produktu. Rezerwa podlega rozliczeniu z chwilą umorzenia praw do emisji nabytych przez jednostkę w celu wywiązania się z tychże zobowiązań. Rozliczenie praw do emisji następuje zgodnie z metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło” (FIFO).

* umorzenie oznacza decyzję o umorzeniu praw do emisji zanieczyszczeń wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energii na podstawie przekazanej przez właściciela instalacji informacji o emisji zanieczyszczeń.

2.2.29 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

2.2.30 Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej prezentuje się metodą pośrednią.

2.2.31 Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji tak, aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie następujących wskaźników:

1. Wskaźnika kapitału własnego obliczanego jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.
2. Wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego do EBITDA. EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

2.2.32 Programy lojalnościowe

Przyznane abonentowi biorącemu udział w Programie Partnerskim punkty ujmuje się jako oddzielny element transakcji sprzedaży w ramach, której zostały przyznane. Wartość godziwą otrzymanej zapłaty rozdziela się pomiędzy punkty lojalnościowe i pozostałe składowe sprzedaży. Kwotę przyporządkowaną do punktów lojalnościowych określa się w odniesieniu do ich wartości godziwej i odracza jako rozliczenia międzyokresowe przychodów do momentu wykorzystania punktów przez klienta.

Wartość godziwa punktu lojalnościowego, po której odraczany jest przychód, ustalana jest w oparciu o wartość godziwą nagród z uwzględnieniem struktury ich wykorzystania.

Wartość punktu lojalnościowego poddawana jest weryfikacji na koniec każdego roku kalendarzowego.

Przychód rozpoznaje się w momencie wykorzystania punktów. Kwota ujętego w danym okresie przychodu oparta jest na liczbie wykorzystanych punktów w stosunku do przewidywanej łącznej liczby wykorzystanych punktów lojalnościowych i uwzględnia zmiany wartości punktu lojalnościowego w poszczególnych latach. Przewidywana liczba wykorzystanych punktów lojalnościowych jest wartością szacunkową.

3. Ważne oszacowania

3.1 Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencje i możliwość utrzymywania takich inwestycji do terminu wymagalności. Jeżeli Grupa Kapitałowa nie dotrzyma warunków utrzymywania do terminu wymagalności, oprócz sytuacji przewidzianych w MSR 39, będzie zmuszona do przeklasyfikowania wszystkich aktywów ujętych w tej grupie do grupy aktywów dostępnych do sprzedaży. W takiej sytuacji, przeklasyfikowane inwestycje będą wyceniane w wartości godziwej, a nie według skorygowanej ceny nabycia.

Grupa Kapitałowa na każdy dzień bilansowy dokonuje analizy mającej na celu określenie istotności wpływu wyodrębnienia wbudowanych instrumentów pochodnych na jej sprawozdanie finansowe. Po przeprowadzeniu analizy Grupa Kapitałowa uznała, iż wydzielenie tych instrumentów na dzień 30 czerwca 2009 r. nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

3.2 Wycena rezerw

1. Na dzień 30 czerwca 2009 r. ujęto:
  - w Jednostce Dominującej rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze z tytułu odpraw pośmiertnych w kwocie 25 508 tys. zł,
  - w jednostce zależnej PeBeKa S.A. rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze z tytułu gratyfikacji barbórkowej dla emerytów w kwocie 17 550 tys. zł.

Skutki szacunku rezerwy odniesione zostały w wynik finansowy ze względu na małą istotność.

Rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne lub rentowe, nagrody jubileuszowe, odprawy pośmiertne oraz ekwiwalent za węgiel wypłacany po okresie zatrudnienia szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku tj.

- wzrost stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 14 568 tys. zł;
- obniżenie stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 311 118 tys. zł;
- wzrost stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby spadek rezerwy o kwotę 195 533 tys. zł;
- obniżenie stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 1 199 tys. zł.

2. Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych.

Wielkość rezerwy stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji. Na aktualizację rezerwy na dzień bilansowy mają wpływ poniższe wskaźniki:

a) wskaźnik zmiany cen w sektorze usług budowlano-montażowych publikowany przez GUS

b) realna stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wypływów finansowych (nominalna stopa dyskontowa) oraz prognozowaną przyszłą stopę inflacji.

Stopy dyskontowe (nominalna i inflacji) ustalane są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. jednego, dwóch i trzech lat oraz łącznie dla okresów od czwartego roku.

Wzrost realnej stopy dyskontowej wykorzystanej przez Zarząd Jednostki Dominującej przy szacunku wysokości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych o 1%, spowodowałby spadek wartości bilansowej rezerwy na likwidację zakładów górniczych i obiektów technologicznych o 103 700 tys. zł. Natomiast spadek realnej stopy dyskontowej o 1%, spowodowałby wzrost wartości bilansowej rezerwy o 140 381 tys. zł.

3. Pozostałe rezerwy długoterminowe – ich szacunku dokonuje się przyjmując parametry przyjęte do aktualizacji rezerw na świadczenia pracownicze (nota 23).

3.3 Aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment zrealizowania aktywa lub rozwiązania rezerwy, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego określa się jako pewne.

3.4 Prezentacja

Przychody i koszty związane z inwestycjami finansowymi Grupa Kapitałowa prezentuje w rachunku zysków i strat w pozostałej działalności operacyjnej, uznając, że działalność ta (w szczególności inwestycje w branżę telekomunikacyjną) jest związana z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Szczegółowe zasady kwalifikacji przychodów i kosztów zostały opisane w nocie nr 2 punkt 2.2.21 i 2.2.22.

3.5 Strategia DIALOG S.A.

Przyjęte, w obecnie obowiązującej strategii, kierunki rozwoju DIALOG S.A. zakładają istotne inwestycje w sieć światłowodową w celu dalszego rozwoju zintegrowanych usług teletransmisyjnych. Projekcje przygotowane na bazie tej strategii wskazują na takie przyszłe przychody Spółki, które pozwolą na pełne ekonomiczne wykorzystanie obecnych zasobów majątkowych, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Obowiązująca obecnie strategia DIALOG S.A. jest w trakcie przeglądu przez Zarząd Spółki. Ewentualna aktualizacja strategii wraz z wynikami przeglądu zostanie uwzględniona w projekcjach DIALOG S.A. oraz w rocznym jednostkowym i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym KGHM Polska Miedź S.A.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne

KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej w bieżącym okresie objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 28 jednostek zależnych.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział procentowy posiadanych praw głosu %
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	Wrocław	działalność badawczo-rozwojowa	100	100
KGHM Polish Copper Ltd.	Londyn	handel miedzią	100	100
"MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA" S.A.	Lubin	usługi medyczne	100	100
KGHM Ecoren S.A.	Lubin	produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych	100	100
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	100	100
CBJ sp. z o.o.	Lubin	badania i analizy techniczne	100	100
KGHM Kupferhandelsges m.b.H.	Wiedeń	handel miedzią	100	100
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Lubin	usługi transportowe	100	100
DIALOG S.A.	Wrocław	świadczenia usług telekomunikacyjnych, telekomunikacja, informatyka i usługi informatyczne	100	100
KGHM Metraco S.A.	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	100	100
Zagłębie Lubin SA	Lubin	uczestnictwo i organizacja profesjonalnych zawodów sportowych	100	100
INTERFERIE S.A.	Lubin	turystyka, hotelarstwo, działalność sanatoryjna	65,67	65,67
PeBeKa S.A.	Lubin	budownictwo górnicze, podziemne, budowa tuneli	100	100
DFM ZANAM - LEGMET Sp. z o.o.	Polkowice	remonty i budowa maszyn	100	100
INOVA Spółka z o.o.	Lubin	badania i kontrola maszyn, prace badawczo-rozwojowe	100	100
Ecoren DKE spółka z o.o.	Oława	przyjmowanie odpadów komunalnych i przemysłowych, unieszkodliwianie, składowanie oraz utylizacja śmieci	100	100
WFP Hefra SA	Warszawa	produkcja i sprzedaż nakryć stołowych nierdzewnych, posrebrzanych, srebrnych, z tworzyw sztucznych i ceramiki, wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług	97,52	97,52
Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o.	Gliwice	produkcja blach	84,37	84,37
PHP "MERCUS" sp. z o.o.	Polkowice	handel, produkcja wiązek przewodów elektrycznych	100	100
PHU "Lubinpex" Sp. z o.o.	Lubin	handel detaliczny artykułami spożywczymi, gastronomia	100	100
WM "ŁABĘDY" S.A.	Gliwice	produkcja metali nieżelaznych, wyrobów z metali nieżelaznych, usługi	88,92	88,92
AVISTA MEDIA Sp. z o.o.	Wrocław	projektowanie, wdrażanie i obsługa systemów IPTV (telewizja interaktywna)	100	100
KGHM LETIA S.A.	Legnica	promowanie innowacyjności	85,45	85,45
PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	Polkowice	zarządzanie infrastrukturą kolejową	100	100
PETROTEL Sp. z o.o.	Płock	świadczenie usług telekomunikacyjnych, w zakresie telefonii stacjonarnej, usług internetowych, usług teletechnicznych, sprzedaży urządzeń	99,99	99,99
"BIOWIND" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej	100	100
KGHM TFI S.A.	Wrocław	tworzenie i zarządzanie funduszami oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych	100	100
KGHM HMS Bergbau AG	Berlin	poszukiwanie i rozpoznanie złóż miedzi i innych metali w Europie	74,9	74,9

Skutek zmian w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w okresie sprawozdawczym

Nabycie udziałów spółki „BIOWIND” Sp. z o.o.

W dniu 5 stycznia 2009 r. została zawarta umowa nabycia udziałów spółki „BIOWIND” sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku pomiędzy „Energetyka” sp. z o.o. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) i dwoma osobami fizycznymi.

Na podstawie tej umowy „Energetyka” sp. z o.o. nabyła 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy o łącznej wartości nominalnej 50 tys. zł, co stanowi 100% udziałów „BIOWIND” sp. z o.o. i daje 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników „BIOWIND” Sp. z o.o.

Cena nabycia udziałów wynosi 450 tys. zł. Udziały zostały nabyte za gotówkę. Kapitał zakładowy „BIOWIND” sp. z o.o. wynosi 50 tys. zł i dzieli się na 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy.

Łączny koszt nabycia udziałów wynosi 455 tys. zł. Źródłem finansowania nabywanych aktywów są środki własne spółki „Energetyka” sp. z o.o. Wartość aktywów netto spółki „BIOWIND” sp. z o.o. wynosi 50 tys. zł. Z uwagi na nieistotność odstąpiono od alokacji ceny nabycia i ustalono wartość firmy w wysokości 405 tys. zł. Nie zidentyfikowano aktywów nie ujętych w bilansie.

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne (kontynuacja)

Zakup udziałów „BIOWIND” sp. z o.o., posiadającej umowy dzierżawy nieruchomości (około 300 hektarów gruntów) w województwie warmińsko-mazurskim pozwoli na rozpoczęcie procedur formalno-prawnych zmierzających do realizacji inwestycji związanej z budową farmy wiatrowej.
Od dnia nabycia do dnia bilansowego spółka „BIOWIND” sp. z o.o. nie osiągnęła przychodu, poniosła stratę netto w wysokości 15 tys. zł.

Nabycie udziałów spółki PETROTEL Sp. z o.o.

W dniu 12 stycznia 2009 r. DIALOG S.A. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) odkupiła od udziałowców mniejszościowych 2 009 udziałów spółki PETROTEL Sp. z o.o. o wartości nominalnej 1000 zł każdy, w związku z czym udział DIALOG S.A. w kapitale zakładowym PETROTEL Sp. z o.o. wzrósł do 99,56%. W dniu 20 marca 2009 r. DIALOG S.A. kupił kolejne 35 udziałów i udział w kapitale zakładowym PETROTEL Sp. z o.o. wynosi obecnie 99,99%. Łączny koszt nabycia 24,93 % udziałów w PETROTEL Sp. z o.o. wynosi 10 895 tys. zł.

Nabycie udziałów spółki DKE sp. z o.o.

W dniu 14 stycznia 2009 r. podpisana została pomiędzy KGHM Ecoren S.A. (jednostka bezpośrednio zależna KGHM Polska Miedź S.A.) a SITA POLSKA Sp. z o.o. umowa nabycia mniejszościowego pakietu udziałów Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. (jednostka bezpośrednio zależna KGHM Ecoren S.A.). Na podstawie tej umowy KGHM Ecoren S.A. nabyła 380 udziałów Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 380 tys. zł, co stanowi 49,67% udziałów w kapitale zakładowym Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. i daje prawo do 49,67% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Obecnie KGHM Ecoren S.A. posiada 100% udziału w kapitale zakładowym Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. i 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

Udziały zostały nabyte za kwotę 2 806 tys. zł i opłacone gotówką w dniu podpisania umowy. Źródłem finansowania nabytych aktywów są środki własne KGHM Ecoren S.A. Łączny koszt nabycia udziałów wynosi 2 829 tys. zł. Aktywa netto należne kupującemu stanowiące 49,67% wynoszą 1 314 tys. zł. Wartość firmy ustalona prowizorycznie wynosi 1 515 tys. zł.

Utrata kontroli nad spółką KGHM CONGO S.P.R.L.

W dniu 25 marca 2009 r. Zarząd spółki KGHM CONGO S.P.R.L. opuścił terytorium Demokratycznej Republiki Konga w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa i brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, pozostawiając majątek spółki bez jakiegokolwiek nadzoru.

W związku z utratą zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną spółki w celu osiągnięcia korzyści wynikających z jej działalności, Zarząd Jednostki Dominującej podjął Uchwałę o rozliczeniu strat ujemowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od dnia przejęcia KGHM CONGO S.P.R.L. do dnia, w którym Jednostka Dominująca przestała sprawować kontrolę nad tą jednostką jako zysku/straty z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną.

W wyniku rozliczenia ustalono zysk z tytułu utraty kontroli w wysokości 21 457 tys. zł. Ponadto w pozostałych kosztach operacyjnych ujęto odpis na należności w wysokości 21 373 tys. zł dotyczący niespłaconych zobowiązań KGHM CONGO S.P.R.L. na rzecz Jednostki Dominującej.

Utworzenie KGHM TFI S.A.

W dniu 10 czerwca 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. zawiązała spółkę pod firmą KGHM TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SPÓŁKA AKCYJNA (KGHM TFI S.A.), w której objęła 100% akcji o łącznej wartości nominalnej 2 800 tys. zł, pokrytych wkładem pieniężnym. Cena emisyjna akcji równa jest wartości nominalnej. Spółka została zarejestrowana w sądzie w dniu 29 czerwca 2009 r.

Przedmiotem działalności KGHM TFI S.A. jest tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych.

Do dnia 30 czerwca 2009 r. KGHM TFI S.A. nie uzyskała przychodu ze sprzedaży.

Zawiązanie spółki KGHM HMS Bergbau AG

W dniu 17 czerwca 2009 r. została podpisana umowa spółki KGHM HMS Bergbau AG. Jej założycielami są KGHM CUPRUM Sp. z o.o. – CBR (podmiot w 100% należący do KGHM Polska Miedź S.A.), która objęła 74,9% akcji oraz HMS Bergbau AG (pozostałe 25,1% akcji). Utworzony podmiot jest spółką prawa niemieckiego z siedzibą w Berlinie.

KGHM HMS Bergbau AG została powołana w celu poszukiwania i rozpoznania złóż miedzi i innych metali w Europie. Pierwszym projektem realizowanym przez spółkę będzie eksploracja na obszarze Saksonii w Niemczech. Utworzenie spółki KGHM HMS Bergbau AG związane jest z realizacją zatwierdzonej w lutym 2009 r. Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2009 – 2018. W obszarze dotyczącym rozwoju bazy zasobowej zakłada ona m.in. eksplorację nowych złóż w regionie.

Kapitał zakładowy spółki KGHM HMS Bergbau AG wynosi 50 tys. EUR, tj. 225 tys. zł. Koszt nabycia udziałów wynosi 168 tys. zł. Na dzień nabycia kapitał udziałowców mniejszościowych wynosi 57 tys. zł.

Do dnia 30 czerwca 2009 r. spółka KGHM HMS Bergbau AG nie uzyskała przychodu ze sprzedaży.

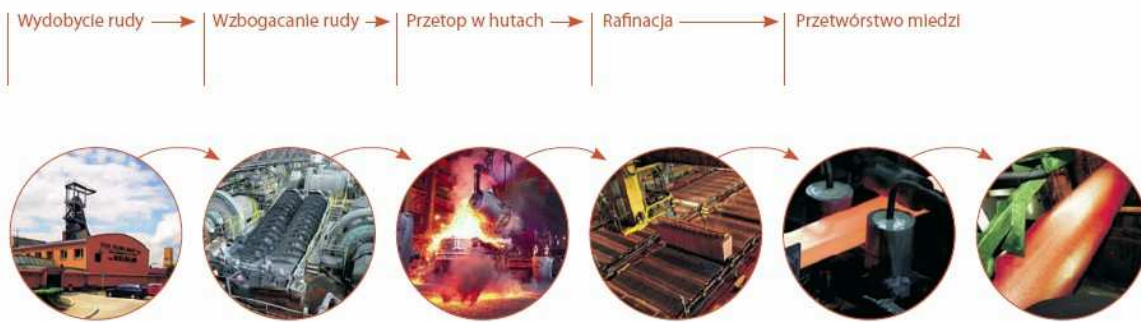
5. Informacje dotyczące segmentów działalności

MSSF 8 *Segmenty operacyjne* opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 30 listopada 2006 r., zastąpił MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności* i obowiązuje dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2009 r. lub później.

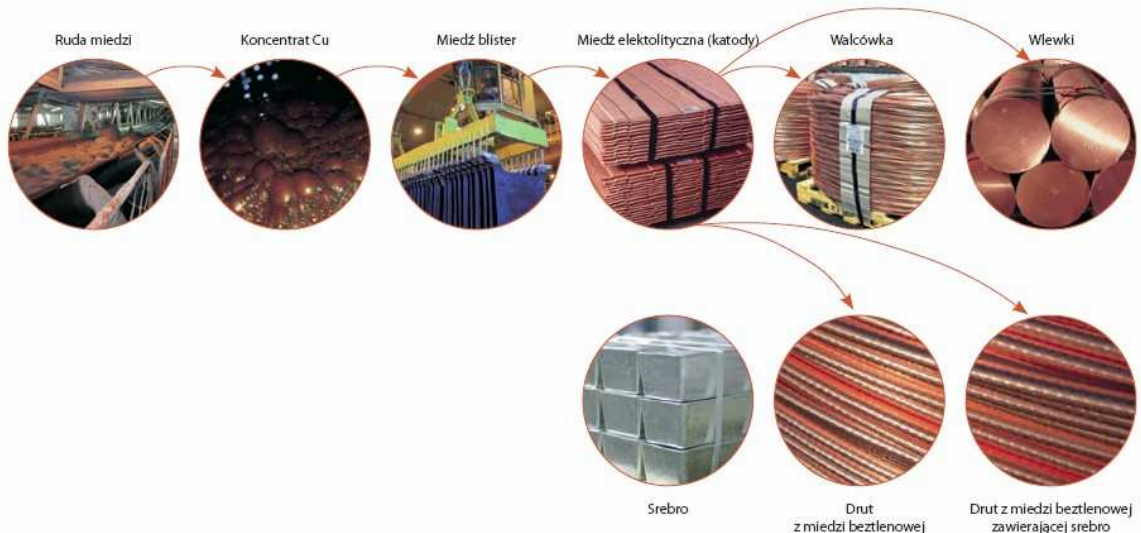
W ramach procesu implementacji standardu dokonano analizy modelu zarządzania Grupą Kapitałową, systemu sprawozdawczości funkcjonującego w Grupie Kapitałowej oraz cech gospodarczych jej jednostek. Wyniki analizy wyłoniły jeden segment sprawozdawczy, który zdefiniowano jako „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” oraz segment „Wszystkie pozostałe segmenty”, który połączył pozostałe segmenty operacyjne zarówno niespełniające kryteriów łączenia jak i te, które nie osiągnęły wymaganych progów ilościowych.

Działalność segmentu „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” koncentruje się na produkcji miedzi i srebra, podstawowej działalności KGHM Polska Miedź S.A. Miedź pozyskiwana jest przede wszystkim z rud miedzi. Z nich, po wzbogaceniu, otrzymuje się koncentrat, przetwarzany następnie w hutach na miedź anodową. Proces elektorafinacji pozwala uzyskać miedź rafinowaną o zawartości pierwiastka dochodzącej do 99,99%. Produktem ubocznym procesu elektorafinacji jest szlam anodowy, z którego odzyskuje się srebro i złoto. Czynnikiem decydującym o wyodrębnieniu tego segmentu jest jego znaczący udział w wynikach całej Grupy Kapitałowej. Ponadto spełnia on wymagane progi ilościowe wskazane dla segmentów sprawozdawczych. Wyniki tego segmentu są odrębnie monitorowane przez Zarząd Jednostki Dominującej. Podstawowe produkty segmentu stanowią katody z miedzi elektrolitycznej, wlewki okrągłe, walcówka i srebro.

Proces technologiczny

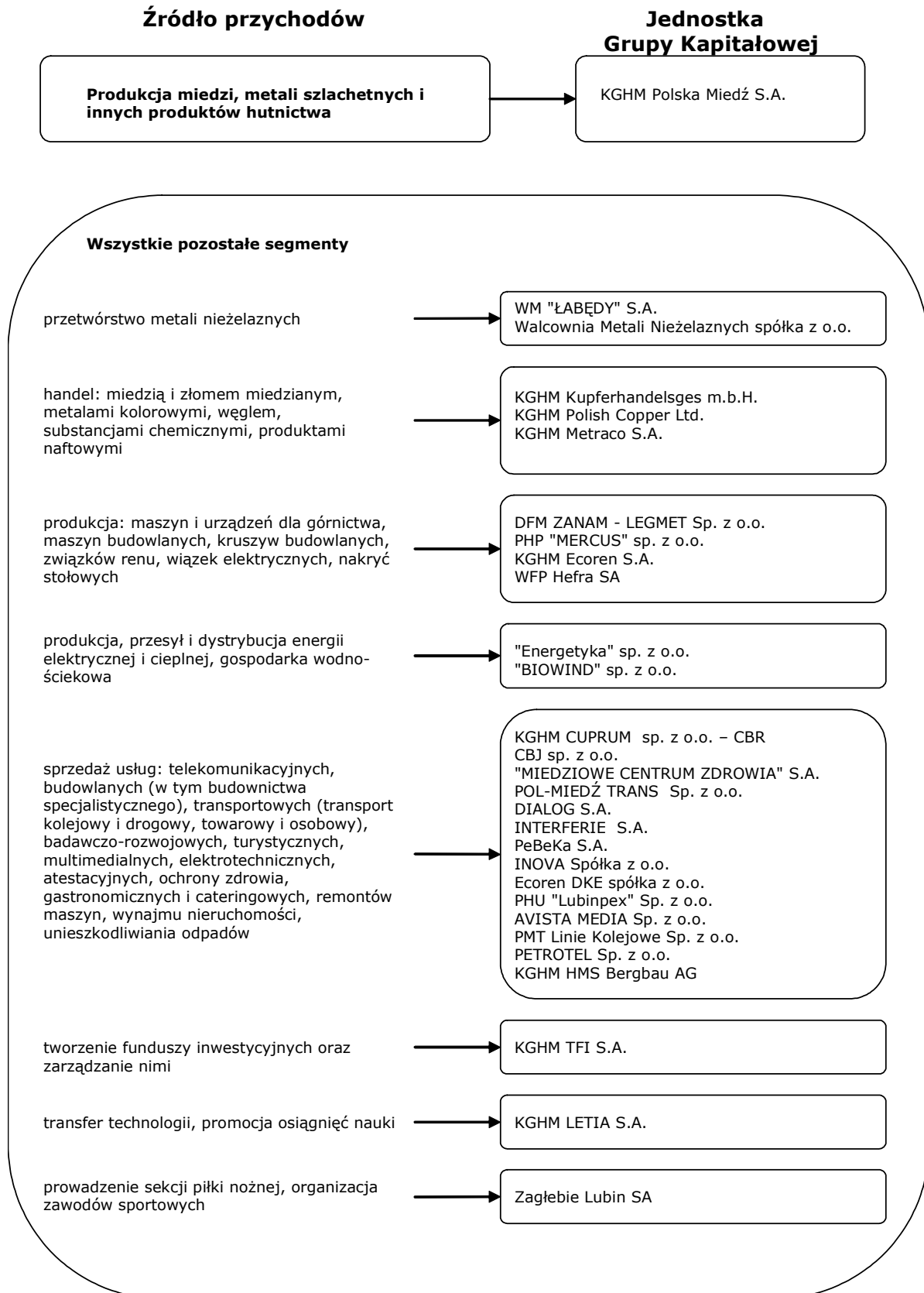

Produkty poszczególnych faz procesu

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Każda z pozostałych spółek Grupy Kapitałowej stanowi odrębny segment operacyjny. Ze względu na ich odmienne cechy gospodarcze nie spełniają kryteriów łączenia zgodnie z MSSF 8 § 12 i nie osiągają żadnego z progów ilościowych. W związku z tym zostały one połączone i przedstawione w kategorii „wszystkie pozostałe segmenty”.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Raporty wewnętrzne o wynikach Spółek Grupy Kapitałowej sporządza się w okresach miesięcznych w wersji skróconej, natomiast w okresach kwartalnych w rozszerzonym zakresie. Organem dokonującym regularnych przeglądów wewnętrznych raportów finansowych całej Grupy Kapitałowej dla celów podejmowania głównych decyzji inwestycyjnych jest Zarząd Jednostki Dominującej, który odpowiada za alokację zasobów w Grupie Kapitałowej. Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach między segmentami operacyjnymi ustalane są na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Wyniki finansowe segmentów

	Okres obrotowy za 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2009 r.				
	Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa	Wszystkie pozostałe segmenty	Korekty *	Wyłączenia konsolidacyjne (zgodnie z MSR 27)	Dane skonsolidowane
Przychody ze sprzedaży <i>w tym:</i>	5 099 260	2 038 909	2 877	(1 529 132)	5 611 914
- od klientów zewnętrznych	4 801 455	810 992	2 877	(3 410)	5 611 914
- międzysegmentowe	297 805	1 227 917	-	(1 525 722)	-
Przychody z tytułu odsetek	56 405	6 467	-	(229)	62 643
Koszty z tytułu odsetek	(2 340)	(6 897)	-	294	(8 943)
Amortyzacja	(268 081)	(99 495)	(738)	5 821	(362 493)
Aktualizacja rezerw na świadczenia pracownicze	(42 763)	(262)	-	(17 280)	(60 305)
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	-	(3 342)	-	-	(3 342)
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	133 583	3 771	-	-	137 354
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(244 174)	(2 195)	-	-	(246 369)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	-	-	-	144 587	144 587
Zysk przed opodatkowaniem	1 747 264	31 240	451	(201 634)	1 577 321
Podatek dochodowy	(274 630)	(16 408)	(186)	4 962	(286 262)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	829	(829)	-	-
Zysk netto	1 472 634	15 660	(564)	(196 671)	1 291 059
Stan na dzień 30 czerwca 2009 r.					
Aktywa segmentu	14 656 977	3 252 484	(38 113)	(2 399 374)	15 471 974
Zobowiązania segmentu	5 442 010	991 293	9 445	(386 574)	6 056 174
Kredyty i pożyczki	5 000	255 463	-	(9 366)	251 097
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	1 159 947	-	-	174 096	1 334 043
Okres obrotowy za 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2009 r.					
Nakłady na aktywa trwałe	485 680	134 436	-	(1 126)	618 990

*Korekty – korekty doprowadzające do zasad wyceny wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. od 2005 r. sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z zasadami wynikającymi z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską. Na dzień 30 czerwca 2009 r. dwie spółki Grupy Kapitałowej, Jednostka Dominująca oraz DIALOG S.A., prowadziły księgi rachunkowe zgodnie z MSSF, natomiast pozostałe spółki Grupy Kapitałowej wchodzące w skład segmentu „Wszystkie pozostałe segmenty” prowadzą księgi w oparciu o Polskie Standardy Rachunkowości, doprowadzając dane do zasad Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dla sporządzenia sprawozdania finansowego do potrzeb ich konsolidacji.

Specyfikacja korekt doprowadzających wartości segmentu „Wszystkie pozostałe segmenty” do zasad wyceny wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej na dzień 30 czerwca 2009 r.:

	Przychody ze sprzedaży	Amortyzacja	Zysk przed opodatkowaniem	Podatek dochodowy	Aktywa segmentu	Zobowiązania segmentu
Kompensata środków ZFŚS	-	-	-	-	(12 433)	(12 433)
Kompensata aktywa/rezerwy na podatek odroczony	-	-	-	-	(3 716)	(3 716)
Wycena udziałów metodą praw własności	-	-	973	-	(49 302)	-
Prezentacja w szyku rozwartym transakcji sprzedaży z 2008 roku	2 877	-	(39)	-	25 226	25 187
Aktywowanie remontów kapitałnych	-	(869)	(869)	165	426	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	4	-	-	-	-
Inne	-	127	386	(351)	1 686	407
Korekty ogółem	2 877	(738)	451	(186)	(38 113)	9 445

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Okres obrotowy za 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2008 r.					
	Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa	Wszystkie pozostałe segmenty	Korekty *	Wyłączenia konsolidacyjne (zgodnie z MSR 27)	Dane skonsolidowane
Przychody ze sprzedaży <i>w tym:</i>	6 030 935	3 097 002	-	(2 377 168)	6 750 769
- od klientów zewnętrznych	5 236 949	1 530 402	-	(16 582)	6 750 769
- międzysegmentowe	793 986	1 566 600	-	(2 360 586)	-
Przychody z tytułu odsetek	66 553	7 232	-	(240)	73 545
Koszty z tytułu odsetek	(826)	(7 238)	-	242	(7 822)
Amortyzacja	(231 941)	(103 470)	(666)	5 656	(330 421)
Aktualizacja rezerw na świadczenia pracownicze	(26 649)	-	-	-	(26 649)
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	-	(2 456)	-	-	(2 456)
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	211 010	4 967	-	-	215 977
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(378 852)	(114)	-	-	(378 966)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	-	-	-	152 524	152 524
Zysk przed opodatkowaniem	2 176 687	541	(1 347)	(84 441)	2 091 440
Podatek dochodowy	(361 997)	(9 063)	174	(1 395)	(372 281)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	2 826	(2 826)	-	-
Zysk netto	1 814 690	(5 697)	(3 998)	(85 836)	1 719 159
Stan na dzień 31 grudnia 2008 r.					
Aktywa segmentu	13 900 564	3 323 755	(19 844)	(2 204 370)	15 000 105
Zobowiązania segmentu	3 309 272	1 063 274	17 842	(373 148)	4 017 240
Kredyty i pożyczki	7 012	263 051	-	(11 358)	258 705
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	1 163 640	-	-	334 476	1 498 116
Okres obrotowy za 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2008 r.					
Nakłady na aktywa trwałe	387 254	129 398	-	(14 340)	502 312

*Korekty – korekty doprowadzające do zasad wyceny wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Specyfikacja korekt doprowadzających wartości segmentu „Wszystkie pozostałe segmenty” do zasad wyceny wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej na dzień 30 czerwca 2008 r.:

	Amortyzacja	Zysk przed opodatkowaniem	Podatek dochodowy	Aktywa segmentu	Zobowiązania segmentu
Kompensata środków ZFŚS	-	-	-	(8 177)	(8 177)
Kompensata aktywa/rezerwy na podatek odroczony	-	-	-	(4 487)	(4 487)
Wycena udziałów metodą praw własności	-	(137)	-	(49 327)	-
Prezentacja w szyku rozwartym transakcji sprzedaży z 2008 roku	-	-	-	30 674	30 597
Aktywowanie remontów kapitałnych	(869)	(869)	165	1 085	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	203	-	-	-	-
Odpis wartości firmy	-	137	-	1 284	-
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujęta w kapitale	-	(5)	-	-	-
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	9	-	(95)
Kompensata rozrachunków z Urzędem Skarbowym	-	-	-	4	4
Utrata wartości akcji i udziałów	-	(275)	-	-	-
Odpis dokonany na ZFŚS	-	(198)	-	-	-
Należności z tytułu dopłat do kapitału	-	-	-	9 100	-
Korekty ogółem	(666)	(1 347)	174	(19 844)	17 842

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej od klientów zewnętrznych w podziale na obszary geograficzne

Podział geograficzny odpowiada lokalizacji finalnych odbiorców.

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Polska	1 590 520	2 599 316
Niemcy	1 042 344	728 037
Francja	478 067	392 884
Wielka Brytania	630 863	308 082
Czechy	267 184	478 720
Austria	73 427	123 367
Węgry	118 679	103 887
Chiny	793 368	687 981
Inne kraje	617 462	1 328 495
Razem	5 611 914	6 750 769

Główni klienci

Główni klienci, z którymi wartość obrotów przekroczyła 10% przychodów Grupy Kapitałowej

	Wartość za okres od 01.01.09 do 30.06.09	Wartość za okres od 01.01.08 do 30.06.08	segment, w którym osiągnięto przychód
Odbiorca 1	566 470	910 345	produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Grunty	20 742	19 465
Budynki i budowle	3 244 402	3 239 210
Urządzenia techniczne i maszyny	2 651 127	2 504 965
Środki transportu	145 709	139 915
Inne środki trwałe	60 291	60 924
Środki trwałe w budowie	1 106 349	1 171 828
Razem	7 228 620	7 136 307

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2008 do 30 czerwca 2009 r.

Nota							Ogółem
	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Stan na dzień 1 stycznia 2008 r.							
Wartość brutto	20 237	7 212 489	6 144 468	335 503	151 155	749 273	14 613 125
Umorzenie	-	(3 887 690)	(3 613 606)	(206 424)	(98 148)	-	(7 805 868)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(116 525)	(55 385)	(23)	(13)	(20 959)	(192 905)
Wartość księgowa netto	20 237	3 208 274	2 475 477	129 056	52 994	728 314	6 614 352
Zmiany w I półroczu 2008							
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	129 822	263 760	9 461	8 060	(411 103)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu gospodarczego)	-	-	-	-	-	(73)	(73)
Zakup bezpośredni	-	842	4 459	1 346	2 184	479 077	487 908
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	2 525	2 525
Przeklasyfikowanie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczonych do grupy zbycia	-	629	63	-	27	-	719
Zbycie	(15)	(6 095)	(1 312)	(1 653)	(112)	-	(9 187)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	(18 792)	(104 134)	(5 606)	(2 815)	-	(131 347)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia	-	-	-	(2 634)	-	-	(2 634)
Inne zmiany	-	(5 259)	(2 365)	6 231	(577)	4 007	2 037
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	-	(32 551)	-	-	-	-	(32 551)
Przeniesienie między grupami	-	(852)	852	-	-	-	-
Amortyzacja	28	-	(216 545)	(12 664)	(5 748)	-	(318 105)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	-	14 768	100 183	9 181	3 735	-	127 867
Odpisy z tytułu utraty wartości	28, 31	-	(12 410)	(44)	(854)	(3 349)	(16 657)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	28, 30	-	-	-	-	166	14 181
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	-	223	4 881	-	-	94	5 198
Stan na dzień 30 czerwca 2008 r.							
Wartość brutto	20 222	7 280 233	6 305 791	342 648	157 922	823 706	14 930 522
Umorzenie	-	(3 956 070)	(3 729 968)	(209 907)	(100 161)	-	(7 996 106)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(102 287)	(62 914)	(67)	(867)	(24 048)	(190 183)
Wartość księgowa netto	20 222	3 221 876	2 512 909	132 674	56 894	799 658	6 744 233

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Nota	Urządzenia						Ogółem
	Grunty	Budynki i budowle	techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Stan na dzień 1 stycznia 2008 r.							
Wartość brutto	20 237	7 212 489	6 144 468	335 503	151 155	749 273	14 613 125
Umorzenie	-	(3 887 690)	(3 613 606)	(206 424)	(98 148)	-	(7 805 868)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(116 525)	(55 385)	(23)	(13)	(20 959)	(192 905)
Wartość księgowa netto	20 237	3 208 274	2 475 477	129 056	52 994	728 314	6 614 352
Zmiany w roku 2008							
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	268 308	624 800	25 879	15 691	(934 678)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu gospodarczego)	-	-	-	-	-	(3 212)	(3 212)
Zakup bezpośredni	-	1 063	18 643	2 344	5 968	1 371 533	1 399 551
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	14 751	14 751
Przeklasyfikowanie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczonych do grupy zbycia	-	629	63	-	27	-	719
Zbycie	(16)	(6 922)	(2 698)	(6 937)	(244)	-	(16 817)
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	3	-	68	-	71
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	(124 680)	(282 751)	(8 044)	(8 725)	(381)	(424 581)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia	(756)	(4 154)	(10 686)	(7 994)	(99)	-	(23 689)
Stan wartości brutto w jednostce zależnej na dzień objęcia kontrolą	-	32 193	33 377	1 120	327	2 825	69 842
Inne zmiany	-	(5 262)	(2 655)	11 983	(731)	2 125	5 460
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	-	37 851	-	-	-	-	37 851
Przeniesienie między grupami	-	10 479	(10 193)	-	(286)	-	-
Amortyzacja	-	(171 905)	(446 881)	(24 865)	(12 306)	-	(655 957)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	-	109 630	276 654	18 192	8 524	-	413 000
Stan umorzenia w jednostce zależnej na dzień objęcia kontrolą	-	(7 093)	(20 221)	(490)	(251)	-	(28 055)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(123 918)	(161 814)	(372)	(34)	(10 560)	(296 698)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	14 023	-	-	-	166	14 189
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	-	694	13 847	43	1	945	15 530
Stan na dzień 31 grudnia 2008 r.							
Wartość brutto	19 465	7 421 994	6 512 371	353 854	163 151	1 202 236	15 673 071
Umorzenie	-	(3 957 058)	(3 804 054)	(213 587)	(102 181)	-	(8 076 880)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(225 726)	(203 352)	(352)	(46)	(30 408)	(459 884)
Wartość księgowa netto	19 465	3 239 210	2 504 965	139 915	60 924	1 171 828	7 136 307
Zmiany w I półroczu 2009							
Rozliczenie środków trwałych w budowie	37	240 429	386 434	17 462	5 577	(649 939)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu gospodarczego)	-	-	-	-	-	(364)	(364)
Zakup bezpośredni	1 319	211	15 566	1 434	1 548	580 541	600 619
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	9 444	9 444
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia	-	-	-	1 043	-	-	1 043
Zbycie	(7)	(549)	(4 071)	(3 240)	(27)	-	(7 894)
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	(15)	-	-	-	(140)	(155)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	(14 734)	(161 901)	(3 965)	(1 506)	-	(182 106)
Inne zmiany	(72)	(1 411)	(2 164)	(8 300)	(2 859)	(3 366)	(18 172)
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	-	(148 292)	-	-	-	-	(148 292)
Przeniesienie między grupami	-	(143)	143	-	-	-	-
Amortyzacja	28	(85 431)	(247 177)	(11 558)	(6 823)	-	(350 989)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	-	15 064	156 735	12 918	4 313	-	189 030
Odpisy z tytułu utraty wartości	28, 31	(325)	-	-	(865)	(2 161)	(3 351)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	30	-	-	-	-	9	9
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	-	388	2 597	-	9	497	3 491
Stan na dzień 30 czerwca 2009 r.							
Wartość brutto	20 742	7 497 490	6 746 378	358 288	165 884	1 138 412	15 927 194
Umorzenie	-	(4 027 425)	(3 894 496)	(212 227)	(104 691)	-	(8 238 839)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(225 663)	(200 755)	(352)	(902)	(32 063)	(459 735)
Wartość księgowa netto	20 742	3 244 402	2 651 127	145 709	60 291	1 106 349	7 228 620

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych dotyczą głównie jednostki zależnej DIALOG S.A. Na dzień 30 czerwca 2009 r. odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe w DIALOG S.A. dokonane na podstawie przeprowadzonych testów na utratę wartości w latach 2005-2008 r. wyniosły 446 823 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. odpowiednio 449 451 tys. zł). Testy zostały przeprowadzone w związku z wystąpieniem niepełnego wykorzystania technologicznego istniejącej sieci oraz poziomem generowania przepływów pieniężnych. Dla celów kalkulacji przyjęto, że cały majątek spółki DIALOG S.A. stanowi jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została określona na podstawie kalkulacji wartości użytkowej. Wartość użytkową aktywów ustalono w oparciu o prognozy przepływów środków pieniężnych, obejmujące okres 2009-2015, założone przy tworzeniu strategii długoterminowej, skorygowane o przepływy związane z przyszłymi inwestycjami.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów w kwocie 335 677 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2008 r. 301 169 tys. zł). Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych ujęta została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 10 299 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2008 r. 11 406 tys. zł) i w kosztach sprzedaży w kwocie 5 013 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2008 r. 5 530 tys. zł).

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień					
	30 czerwca 2009			31 grudnia 2008		
Grupy środków trwałych	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	897	84	813	773	87	686
Środki transportu	17 209	1 914	15 295	17 323	1 477	15 846
Razem	18 106	1 998	16 108	18 096	1 564	16 532

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingodawca oddała do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego następujące rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień							
	30 czerwca 2009				31 grudnia 2008			
	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Grunty	2 067	-	-	2 067	2 349	-	-	2 349
Budynki i budowle	33 289	392	19 750	13 539	31 103	730	18 324	12 779
Urządzenia techniczne i maszyny	25 295	727	11 316	13 979	26 085	1 420	11 388	14 697
Inne środki trwałe	558	4	534	24	558	24	530	28
Razem	61 209	1 123	31 600	29 609	60 095	2 174	30 242	29 853

Wartość zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ustanowionego na rzeczowych aktywach trwałych została przedstawiona w nocie 21 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań.

Kwota odszkodowań od osób trzecich, ujęta w rachunku zysków i strat, w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości, zostały utracone

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Wartość odszkodowań ujęta w rachunku zysków i strat	1 945	1 078

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 30 czerwca 2009 r. w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	239 411
Głogów Głęboki - Przemysłowy	163 695
Modernizacja pirometalurgii	127 561
Uzbrojenie rejonu górniczego	82 974
Modernizacja instalacji hydrotransportu odpadów z uwzględnieniem bezpośredniego pompowania odpadów	67 155
Modernizacja fabryk kwasu siarkowego	41 184
Flotacja ZWR	39 730
Modernizacja kotłów parowych i wodnych	34 904
Inwestycje w obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	30 886
Modernizacja stadionu	30 027
Komponenty środków trwałych	25 666
Szyby i urządzenia główne	21 266
Razem	904 459

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 31 grudnia 2008 r. w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	196 452
Głogów Głęboki - Przemysłowy	194 386
Modernizacja pirometalurgii	101 418
Uzbrojenie rejonu górniczego	97 279
Modernizacja stadionu	74 457
Modernizacja instalacji hydrotransportu odpadów z uwzględnieniem bezpośredniego pompowania odpadów	47 338
Inwestycje w obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	47 149
Modernizacja fabryk kwasu siarkowego	39 520
Modernizacja kotłów parowych i wodnych	33 162
Inwestycje transportu taśmowego i rurociągów	25 737
Instalacje do spalania gazów w procesie produkcyjnym	21 756
Szyby i urządzenia główne	18 401
Razem	897 055

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte na dzień bilansowy, ale nieujęte jeszcze w bilansie

	Stan na dzień	
	<u>30 czerwca 2009</u>	<u>31 grudnia 2008</u>
Na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	378 975	511 877
Na nabycie wartości niematerialnych	18 198	17 141
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	397 173	529 018

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 30 czerwca 2009 r. jednostki Grupy Kapitałowej użytkowały grunty, na podstawie prawa wieczystego użytkowania, o łącznej powierzchni 6 095 ha (na dzień 31 grudnia 2008 r. 6 080 ha).

	Stan na dzień	
	<u>30 czerwca 2009</u>	<u>31 grudnia 2008</u>
	(ha)	(ha)
KGHM Polska Miedź S.A.	5 700	5 708
Jednostki zależne Grupy Kapitałowej	395	372

Jednostka Dominująca oraz niektóre spółki Grupy Kapitałowej otrzymały prawa wieczystego użytkowania gruntów nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej przez Grupę Kapitałową działalności.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów Jednostka Dominująca nie dysponuje wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania na dzień 30 czerwca 2009 r.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów		
Poniżej jednego roku	7 791	7 900
Od jednego roku do pięciu lat	31 613	31 890
Powyżej pięciu lat	473 988	484 438
Razem:	513 392	524 228

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte w rachunku zysków i strat		
Wartość opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	8 371	6 742

Zobowiązania pozabilansowe Grupy Kapitałowej z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

7. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Koszty prac rozwojowych	3 166	3 892
Wartość firmy	15 935	11 075
Oprogramowanie komputerowe	22 151	23 796
Nabyte koncesje, patenty, licencje	27 837	30 730
Inne wartości niematerialne	51 563	52 907
Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	30 545	29 181
Razem	151 197	151 581

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2008 do 30 czerwca 2009 r.

Nota	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Ogółem
Stan na dzień 1 stycznia 2008 r.							
Wartość brutto	16 197	3 320	86 806	48 674	49 591	34 786	239 374
Umorzenie	(14 776)	-	(61 444)	(32 017)	(7 396)	-	(115 633)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	(402)	(3 225)	-	-	(816)	(4 510)
Wartość księgowa netto	1 354	2 918	22 137	16 657	42 195	33 970	119 231
Zmiany w I półroczu 2008							
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	3 597	-	5 282	9 435	-	(18 314)	-
Zakup bezpośredni	-	-	240	814	1 135	9 690	11 879
Inne zmiany	(95)	-	(1 069)	1 164	37	(175)	(138)
Zbycie	-	-	-	-	(1 181)	-	(1 181)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(242)	-	(1 246)	(3)	(1 806)	-	(3 297)
Amortyzacja	(1 462)	-	(3 922)	(5 446)	(1 486)	-	(12 316)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	247	-	1 586	(111)	2 087	-	3 809
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	(391)	-	-	(391)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	411	-	-	-	411
Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	40	-	-	-	40
Stan na dzień 30 czerwca 2008 r.							
Wartość brutto	19 457	3 320	90 013	60 084	47 776	25 987	246 637
Umorzenie	(15 991)	-	(63 780)	(37 574)	(6 795)	-	(124 140)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	(402)	(2 774)	(391)	-	(816)	(4 450)
Wartość księgowa netto	3 399	2 918	23 459	22 119	40 981	25 171	118 047
Stan na dzień 1 stycznia 2008 r.							
Wartość brutto	16 197	3 320	86 806	48 674	49 591	34 786	239 374
Umorzenie	(14 776)	-	(61 444)	(32 017)	(7 396)	-	(115 633)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	(402)	(3 225)	-	-	(816)	(4 510)
Wartość księgowa netto	1 354	2 918	22 137	16 657	42 195	33 970	119 231
Zmiany w roku 2008							
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	4 003	-	6 235	11 486	-	(21 724)	-
Zakup bezpośredni	-	-	3 903	13 327	2 297	20 586	40 113
Inne zmiany	(95)	-	(1 192)	927	10 349	(3 673)	6 316
Zbycie	-	-	-	(5)	(982)	-	(987)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(570)	-	(7 497)	(4 294)	(2 452)	-	(14 813)
Stan wartości brutto w jednostce zależnej na dzień objęcia kontrolą	-	8 157	1 411	2 138	-	-	11 706
Amortyzacja	(2 381)	-	(7 872)	(11 785)	(3 372)	-	(25 410)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	1 514	-	6 987	4 468	4 872	-	17 841
Stan umorzenia w jednostce zależnej na dzień objęcia kontrolą	-	-	(964)	(1 801)	-	-	(2 765)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	(90)	(392)	-	(29)	(511)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	67	-	411	-	-	-	478
Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	327	4	-	51	382
Stan na dzień 31 grudnia 2008 r.							
Wartość brutto	19 535	11 477	89 666	72 253	58 803	29 975	281 709
Umorzenie	(15 643)	-	(63 293)	(41 135)	(5 896)	-	(125 967)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(402)	(2 577)	(388)	-	(794)	(4 161)
Wartość księgowa netto	3 892	11 075	23 796	30 730	52 907	29 181	151 581
Zmiany w I półroczu 2009							
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	137	-	1 953	1 064	52	(3 206)	-
Zakup bezpośredni	-	-	206	1 311	127	7 283	8 927
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmiany	119	4 860	186	(2)	(61)	(2 713)	2 389
Zbycie	-	-	-	-	(202)	-	(202)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(136)	-	(1 324)	(763)	-	-	(2 223)
Amortyzacja	(982)	-	(3 994)	(5 174)	(1 354)	-	(11 504)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	136	-	1 232	665	94	-	2 127
Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	96	6	-	-	102
Stan na dzień 30 czerwca 2009 r.							
Wartość brutto	19 655	16 337	90 687	73 863	58 719	31 339	290 600
Umorzenie	(16 489)	-	(66 055)	(45 644)	(7 156)	-	(135 344)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(402)	(2 481)	(382)	-	(794)	(4 059)
Wartość księgowa netto	3 166	15 935	22 151	27 837	51 563	30 545	151 197

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Na dzień 30 czerwca 2009 r. najistotniejsze wartości niematerialne w stosunku do aktywów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. stanowi dokumentacja dotycząca informacji geologicznej złoża "Głogów Głęboki" zaliczona do kategorii: Inne wartości niematerialne, o wartości bilansowej 29 059 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 29 382 tys. zł) oraz ustanowienie użytkownika górniczego w celu wydobywania rud miedzi ze złoża "Głogów Głęboki" o wartości bilansowej 3 950 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 3 994 tys. zł). Pozostały okres amortyzacji obu składników wartości niematerialnych wynosi 45 lat.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2005 r. (Dz. U nr 264/2005 poz. 2206) Grupa Kapitałowa otrzymuje prawa do emisji.

Przyznana liczba uprawnień w Krajowym Planie Rozdziału Uprawnień do emisji gazów cieplarnianych dla każdego roku w okresie rozliczeniowym 2008-2012 wynosi 486 196 praw. Na dzień 30 czerwca 2009 r. wykorzystano 287 853,7 praw, (w r. 2008 482 552,74 praw). Nadwyżka z niewykorzystanego limitu dla roku 2008 w wysokości 4 643,26 uprawnień zostanie uwzględniona w rozliczeniu uprawnień za rok 2009.

Amortyzacja wartości niematerialnych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów w kwocie 7 690 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2008 r. w kwocie 9 775 tys. zł). Amortyzacja pozostałych wartości niematerialnych ujęta została w kosztach ogólnego zarządu 2 811 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2008 r. 1 555 tys. zł) oraz w kosztach sprzedaży 1 003 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2008 r. 986 tys. zł).

8. Nieruchomości inwestycyjne

	od 01.01.09 do 30.06.09	Za okres od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Stan na początek okresu obrotowego	18 083	16 517	16 517
Zmiany w ciągu okresu obrotowego	-	1 566	-
- zmiany z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	1 566	-
Stan na koniec okresu obrotowego	18 083	18 083	16 517

Wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 30 czerwca 2009 r. w wysokości 18 083 tys. zł oparta jest na wycenie sporządzonej przez rzeczoznawcę na dzień 31 grudnia 2008 r.

Wycena nieruchomości inwestycyjnej (grunty) położonej w Lubinie została przeprowadzona przez niezależnego rzeczoznawcę, posiadającego aktualne uprawnienia do wykonywania takich wycen i została oszacowana w podejściu porównawczym, metodą porównania parami. Przy wyborze podejścia i metody kierowano się zasadami określonymi w ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego. Dokonując wyceny rzeczoznawca oparł się o dane pochodzące z rynku.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

9. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Nota	Za okres		
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Stan na początek okresu obrotowego	1 498 116	690 096	690 096
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	35 144 587	267 579	152 524
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy za rok poprzedni	(304 967)	(182 860)	(182 860)
Nabycie akcji jednostki stowarzyszonej	-	726 391	-
Zbycie udziałów jednostki stowarzyszonej	-	(3 090)	-
Korekta ceny nabycia o zwrot podatku od czynności cywilno prawnych	(3 693)	-	-
Stan na koniec okresu obrotowego	1 334 043	1 498 116	659 760

Udziały Grupy w jednostkach stowarzyszonych

Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody ze sprzedaży	Zysk netto	Posiadane udziały (%)	
						Stan na dzień
Stan na dzień 31 grudnia 2008						
Polkomtel S.A.	Polska	8 913 880	4 978 247	8 482 085	1 361 239	24,39154
Stan na dzień 30 czerwca 2009						
Polkomtel S.A.	Polska	8 478 608	5 200 497	4 057 130	592 774	24,39154

10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	30 014	31 213
- udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	11 416	11 417
- udziały w spółkach notowanych na giełdzie	7 915	8 525
- udziały w funduszu inwestycyjnym AIG	10 676	11 264
- inne	7	7
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem:	33.1	31 213

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zakwalifikowane zostały udziały jednostki zależnej KGHM CONGO S.P.R.L., nad którymi w dniu 28 lutego 2009 r. utracono kontrolę. Wartość udziałów KGHM CONGO S.P.R.L. przekwalifikowano i wyceniono do wartości godziwej zgodnie z MSR 39, która na dzień 30 czerwca 2009 r. wynosi 0 zł.

11. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	66 400	59 592
- środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych	66 349	59 545
- inne papiery wartościowe	51	47
Krótkoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	2 180	-
- środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych	2 180	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem:	33.1	59 592

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

11. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności (kontynuacja)

Jednostka Dominująca zobligowana jest przepisami Ustawy prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz.U. nr 228 poz. 1947 z dnia 14 listopada 2005 r.) oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego (Dz.U. Nr 108, poz. 951) do gromadzenia środków pieniężnych na wyodrębnionym koncie bankowym Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG) w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych.

Zarządzanie środkami FLZG polega przede wszystkim na ich inwestowaniu w krótkoterminowe lokaty lub dłużne papiery wartościowe z datą zapadalności do 1 roku od dnia nabycia, a odsetki od tych inwestycji zwiększają wartość Funduszu. Na dzień bilansowy środki FLZG zostały ulokowane w krótkoterminowej lokacie, o nominale 68 529 tys. zł.

Wykorzystanie środków FLZG następować będzie zgodnie z przyjętym harmonogramem likwidacji zakładów górniczych. Część środków, które Jednostka Dominująca ma zamiar wykorzystać w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego prezentowana jest w krótkoterminowych aktywach finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w kwocie 2 180 tys. zł. Pozostała część środków Funduszu, która wykorzystana zostanie dopiero w latach przyszłych, prezentowana jest w długoterminowych aktywach finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w kwocie 66 349 tys. zł, w związku z ograniczeniem dotyczącym możliwości ich wykorzystania do zaspokojenia zobowiązań w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego, mimo, iż środki Funduszu inwestowane są w krótkoterminowe instrumenty finansowe (MSR 1 par 57 d.).

Informacja o wartości godziwej aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności została zaprezentowana w nocie 33.2.

12. Pochodne instrumenty finansowe

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Aktywa długoterminowe, z tego:		75 996	6 501
instrumenty zabezpieczające		75 996	6 501
Aktywa krótkoterminowe, z tego:		223 059	711 127
instrumenty zabezpieczające		220 896	711 096
instrumenty handlowe		2 163	31
Razem aktywa:	33.1	299 055	717 628
Zobowiązania długoterminowe, z tego:		9 780	-
instrumenty zabezpieczające		9 780	-
Zobowiązania krótkoterminowe, z tego:		50 031	4 930
instrumenty zabezpieczające		45 927	-
instrumenty handlowe		4 104	4 930
Razem zobowiązania:	33.1	59 811	4 930

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY HANDLOWE	Wolumen/ nominal transakcji	Średnioważona cena/kurs ¹⁾	Stan na dzień 30 czerwca 2009				Stan na dzień 31 grudnia 2008				
			Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		
			Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	
Typ instrumentu pochodnego	Cu [tys. t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD, EUR]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN] [EUR/PLN]									
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź											
Kontrakty swap/forward											
Kontrakty swap/forward - kupno	0,7	4 099,95	1 841							(3 771)	
Kontrakty opcyjne											
Sprzedane opcje sprzedaży	30	3 500,00				(2 877)					
RAZEM:			1 841			(2 877)				(3 771)	
Pochodne instrumenty finansowe - Walutowe											
Kontrakty swap/forward											
Kontrakty swap/forward - kupno USD	638	3,2226				(655)		31		(576)	
Kontrakty swap/forward - sprzedaż USD	1 321	3,1972	65								
Kontrakty swap/forward - sprzedaż EUR	3 276	3,7695-4,4878	72			(387)				(583)	
Kontrakty opcyjne USD											
Nabyte opcje kupna	270 000	2,35	185								
Sprzedane opcje sprzedaży	270 000	2,35				(185)					
RAZEM:			322			(1 227)		31		(1 159)	
Instrumenty handlowe - Ogółem			2 163			(4 104)		31		(4 930)	

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE		Stan na dzień 30 czerwca 2009						Stan na dzień 31 grudnia 2008						
								Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe
Typ instrumentu pochodnego	Wolumen/ Nominał transakcji	Średnioważona cena/kurs ¹⁾	Zapadalność/ okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik		Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe
			Od	Do	Od	Do								
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź														
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	78	4 700	lip-09	czer-10	sie-09	lip-10	98 095	14 223			37 604			
Kontrakty collar	69	4 586,96-6 047,83	lip-09	gru-09	sie-09	sty-10	52 224		(33 353)		554 031			
RAZEM:							150 319	14 223	(33 353)		591 635			
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Srebro														
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	8 400	12,86	lip-09	gru-10	sie-09	sty-11	12 135	14 936			57 135		6 501	
RAZEM:							12 135	14 936			57 135		6 501	
Pochodne instrumenty finansowe - Walutowe- PLN/USD														
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	192 000	2,6188	lip-09	gru-09	lip-09	gru-09	1 269				62 326			
Kontrakty collar	810 000	3,0608-4,0082	lip-09	gru-10	lip-09	gru-10	57 173	46 837	(12 574)	(9 780)				
RAZEM:							58 442	46 837	(12 574)	(9 780)	62 326			
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓLEM							220 896	75 996	(45 927)	(9 780)	711 096		6 501	

¹ Średnioważona cena/kurs zabezpieczenia są wielkościami zagregowanymi, mającymi charakter informacyjny. Ich wykorzystanie w analizach finansowych w niektórych przypadkach może prowadzić do błędnych wniosków. Dotyczy to poziomów zabezpieczenia oraz poziomów partycypacji w instrumentach opcyjnych, w przypadku, których symulacje przyszłych rozliczeń mogą wygenerować inne wyniki, kiedy przyjęta zostanie średnioważona cena/kurs wykonania, a inne, kiedy w analizie wykorzystane zostaną poszczególne ceny/kursy wykonania zawartych przez Jednostkę Dominującą transakcji opcyjnych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Należności z tytułu dostaw i usług		14 234	13 468
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów długoterminowych o budowę		1 675	2 063
Lokaty		-	15 405
Pożyczki udzielone		2 624	2 624
Inne należności finansowe		1 369	1 373
Odpisy aktualizujące	34.3.6	(16 367)	(15 453)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	33.1	3 535	19 480
Inne należności niefinansowe		183	171
Rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:		3 456	3 123
Razem należności niefinansowe netto		3 639	3 294
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		7 174	22 774
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Należności z tytułu dostaw i usług		1 036 350	767 469
Należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	34.1.8	38 264	287 146
Pożyczki udzielone		2 650	907
Lokaty powyżej 3 do 12 miesięcy		116 543	-
Inne należności finansowe		255 629	43 162
Odpisy aktualizujące	34.3.6	(76 896)	(49 486)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	33.1	1 372 540	1 049 198
Inne należności niefinansowe, w tym:		306 307	462 878
- z tytułu podatków i innych świadczeń		264 791	422 318
Rozliczenia międzyokresowe czynne		90 472	13 944
Odpisy aktualizujące		(54 896)	(56 061)
Razem należności niefinansowe netto		341 883	420 761
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		1 714 423	1 469 959
Razem należności krótkoterminowe i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		1 721 597	1 492 733

Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych

	Nota	Za okres		
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Odpis aktualizujący na początek okresu				
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	31	56 061	74 459	74 459
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	30	522	11 915	170
Odpis wykorzystany w trakcie okresu		(787)	(5 434)	(4 434)
Odpis utworzony na koszty sądowe		(813)	(24 910)	(24 546)
Odpis utworzony na koszty sądowe		4	35	8
Odwrócenie odpisu na koszty sądowe		(91)	(4)	(3)
Odpis aktualizujący na koniec okresu		54 896	56 061	45 654

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

14. Zapasy

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Materiały		226 567	201 579
Półprodukty i produkty w toku		1 309 628	1 091 714
Produkty gotowe		253 232	269 796
Towary		51 370	45 280
Wartość bilansowa zapasów, razem:		1 840 797	1 608 369
		Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym			
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	922	1 201
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	1 391	943

Na dzień 30 czerwca 2009 r. Grupa Kapitałowa nie zidentyfikowała zapasów miedzi, których wartość netto możliwa do uzyskania byłaby niższa od ich ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Dokonany odpis w kwocie 922 tys. zł dotyczy pozostałych zapasów.

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Środki pieniężne w kasie		533	418
Środki pieniężne na rachunkach bankowych		57 068	202 613
Inne środki pieniężne		176	197
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia		2 408 408	1 862 535
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33.1	2 466 185	2 065 763

Na inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia składają się głównie depozyty w kwocie 2 402 319 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 1 858 673 tys. zł), oraz odsetki od aktywów finansowych w kwocie 6 089 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 3 862 tys. zł). Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych i w bilansie są tożsame.

16. Kapitał akcyjny

Na dzień 30 czerwca 2009 r. kapitał zakładowy zarejestrowany Jednostki Dominującej wynosił 2 000 000 tys. zł i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Jednostka Dominująca nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

W I półroczu 2009 r. i w I półroczu 2008 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

Struktura własności

Jedynym akcjonariuszem Jednostki Dominującej posiadającym na dzień 30 czerwca 2009 r. liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa, który - według zawiadomienia z dnia 16 maja 2007 r. - posiadał 83 589,9 tys. akcji o łącznej wartości nominalnej 835 899 tys. zł, co stanowi 41,79% kapitału zakładowego Jednostki Dominującej.

Pozostali akcjonariusze (w tym Deutsche Bank Trust Company Americas, bank depozytowy w programie kwitów depozytowych) posiadali akcje w ilości poniżej 5% kapitału zakładowego - łącznie 116 410,1 tys. akcji o wartości nominalnej 1 164 101 tys. zł, co stanowi 58,21% kapitału zakładowego i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

W I półroczu 2009 r. nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

17. Inne skumulowane całkowite dochody

	Nota	Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu:		
		Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem inne skumulowane całkowite dochody
Stan na dzień 1 stycznia 2008		3 039	10 079	13 118
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(2 073)	-	(2 073)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.9	-	2 119	2 119
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.9	-	(4 214)	(4 214)
Podatek dochodowy odroczony	22	395	(554)	(159)
Inne całkowite dochody		(1 678)	(2 649)	(4 327)
Stan na dzień 30 czerwca 2008		1 361	7 430	8 791
Stan na dzień 1 stycznia 2008		3 039	10 079	13 118
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		7 169	-	7 169
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.9	-	1 197 853	1 197 853
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.9	-	(579 991)	(579 991)
Podatek dochodowy odroczony	22	(1 236)	(119 457)	(120 693)
Inne całkowite dochody		5 933	498 405	504 338
Stan na dzień 31 grudnia 2008		8 972	508 484	517 456
Stan na dzień 1 stycznia 2009		8 972	508 484	517 456
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(1 199)	-	(1 199)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(7 500)	-	(7 500)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.9	-	(137 647)	(137 647)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.9	-	(487 548)	(487 548)
Podatek odroczony	22	1 653	118 787	120 440
Inne całkowite dochody		(7 046)	(506 408)	(513 454)
Stan na dzień 30 czerwca 2009		1 926	2 076	4 002

Inne skumulowane całkowite dochody nie podlegają podziałowi.

Ponadto w kapitale własnym w pozycji „Zyski Zatrzymane” na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych spółki akcyjne Grupy Kapitałowej tworzą obowiązkowe odpisy z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany tylko na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 30 czerwca 2009 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu Grupy Kapitałowej wynosi 682 547 tys. zł, z tego 660 000 tys. zł dotyczy Jednostki Dominującej.

17.1 Komponenty innych skumulowanych całkowitych dochodów

	Stan na dzień					
	30 czerwca 2009		31 grudnia 2008		30 czerwca 2008	
	Wartość brutto	Wartość netto	Wartość brutto	Wartość netto	Wartość brutto	Wartość netto
Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	2 379	1 926	11 077	8 972	1 835	1 361
Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej	4 584	3 714	12 672	10 365	2 494	2 021
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej	(2 205)	(1 788)	(1 595)	(1 393)	(659)	(660)
Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych	2 562	2 076	627 757	508 484	7 801	7 430
Zyski z tytułu wyceny	2 562	2 076	627 757	508 484	7 801	7 430
Ogółem inne skumulowane całkowite dochody	4 941	4 002	638 834	517 456	9 636	8 791

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

18. Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi

W I półroczu 2009 r. dokonano poniższych transakcji z udziałowcami mniejszościowymi:

- Zmniejszono kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z nabyciem 24,93% udziału w kapitale spółki PETROTEL Sp. z o.o.
- Zmniejszono kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z nabyciem 49,67% udziału w kapitale spółki Ecoren DKE sp. z o.o.
- zwiększono kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z nabyciem 74,9% udziału nowo utworzonej spółki KGHM HMS Bergbau AG

Tytuł transakcji	Za okres od 1.01.2009 do 30.06.2009			Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi
	Cena nabycia	Wartość nabytych aktywów netto	Wartość firmy	
Nabycie udziałów PETROTEL Sp. z o.o.	10 895	7 955	2 940	(7 955)
Nabycie udziałów Ecoren DKE sp. z o.o.	2 829	1 314	1 515	(772)
Nabycie udziałów KGHM HMS Bergbau AG	168	168	-	57
Ogółem	13 892	9 437	4 455	(8 670)

W I półroczu 2008 r. nie wystąpiły transakcje z udziałowcami mniejszościowymi.

19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	13 005	18 942
Inne zobowiązania finansowe	13 486	13 063
Zobowiązania finansowe razem (zakres MSSF 7)	26 491	32 005
Rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	12 332	12 284
Zobowiązania niefinansowe razem	12 332	12 284
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	38 823	44 289
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	536 688	766 585
Zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	-	35 395
Zobowiązania z tytułu niewypłaconej dywidendy za 2008 rok	2 336 000	-
Inne zobowiązania finansowe	44 349	67 747
Zobowiązania finansowe razem (zakres MSSF 7)	2 917 037	869 727
Pozostałe zobowiązania finansowe (MSR 19 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń)	77 235	156 960
Ogółem zobowiązania finansowe	2 994 272	1 026 687
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	304 939	264 678
Inne zobowiązania niefinansowe	70 407	37 770
Fundusze specjalne	77 423	74 034
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	38 104	24 426
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	395 791	329 157
Zobowiązania niefinansowe razem	886 664	730 065
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	3 880 936	1 756 752
Ogółem zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 919 759	1 801 041

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, przy czym zobowiązań krótkoterminowych nie dyskontuje się. Wartość księgową tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

Na rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów składają się głównie, zarachowane w koszty roku obrotowego, jednorazowe wynagrodzenia płatne po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 315 088 tys. zł (250 629 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz rozliczenia z tytułu niewykorzystanych urlopów w kwocie 25 727 tys. zł (23 211 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			
Kredyty bankowe		73 192	63 605
Pożyczki		6 460	8 311
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		22 996	26 139
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem		102 648	98 055
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			
Kredyty bankowe		165 662	181 031
Pożyczki		5 783	5 758
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		9 880	6 134
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem		181 325	192 923
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	33.1	283 973	290 978

20.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r.

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu/pożyczki na dzień bilansowy (w tys.)		Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:				
		w walucie	w złotych	2010 (krótkoterminowe)	2010	2011	2012 - 2014	2015 i później
EUR	Zmienna	1 844	8 242	1 646	439	877	1 754	3 526
PLN	Zmienna		237 394	165 716	11 289	11 233	25 933	23 223
PLN	Stała		5 461	4 083	1 000	83	167	128
Razem kredyty i pożyczki		251 097	251 097	171 445	12 728	12 193	27 854	26 877

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu/pożyczki na dzień bilansowy (w tys.)		Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:				
		w walucie	w złotych	2009 (krótkoterminowe)	2010	2011	2012 - 2013	2014 i później
EUR	Zmienna	2 050	8 553	1 652	1 972	819	1 637	2 473
PLN	Zmienna		233 188	177 845	12 002	9 337	16 956	17 048
PLN	Stała		16 964	7 292	6 253	1 941	1 432	46
Razem kredyty i pożyczki		258 705	258 705	186 789	20 227	12 097	20 025	19 567

Większość kredytów zaciągniętych przez spółki Grupy Kapitałowej oprocentowana jest na bazie zmiennych stóp procentowych. W przypadku kredytów i pożyczek w złotych przeważa oprocentowanie oparte na stopie referencyjnej WIBOR 1M powiększone o marżę kredytową, uzależnioną od wiarygodności kredytowej jednostki uzyskującej finansowanie, zawartą w przedziale od 0,35% do 2%, z odsetkami płatnymi w okresach miesięcznych. Oprocentowanie kredytów wyrażonych w EUR przeważnie oparte jest na stopie referencyjnej EURIBOR 1M powiększonej o marżę kredytową od 1% do 2%.

20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (kontynuacja)

20.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki (kontynuacja)

Bazowe stopy procentowe stosowane w umowach kredytowych zawieranych przez jednostki Grupy Kapitałowej, kształtowały się na dzień bilansowy w następujący sposób:

Wskaźnik (%)	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
WIBOR 1W	3,6100	5,4500
WIBOR 1M	3,7800	5,6100
WIBOR 3M	4,4400	5,8800
EURIBOR 1M	0,7510	2,6030
EURIBOR 3M	1,0990	2,8920

Najistotniejszą pozycję wśród kredytów i pożyczek stanowi kredyt jednostki zależnej Telefonii Dialog S.A., w wysokości 100 035 tys. zł na dzień 30 czerwca 2009 r. (odpowiednio 130 652 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Umowa kredytowa określa dodatkowe zobowiązania, jakie musi spełnić spółka w trakcie trwania kredytu, a są to m.in.:

- zapewnienie utrzymania w okresie trwania kredytu określonych wskaźników finansowych (Wskaźnik Zadłużenia Finansowego Netto do EBITDA nie wyższy niż 2.50 : 1, wskaźnik Obsługi Zadłużenia nie niższy niż 1.1 : 1, kwota Kapitałów Własnych nie niższa niż 700 000 tys. zł, Współczynnik Zabezpieczenia nie niższy niż 1.5 : 1);
- zobowiązanie do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia kredytu w przypadku naruszenia warunków umowy;

Według zawartych umów całkowita wartość przyznaných limitów linii kredytowych w rachunku bieżącym na dzień 30 czerwca 2009 r. wyniosła 127 600 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. odpowiednio 103 100 tys. zł), z tego na dzień 30 czerwca 2009 r. wykorzystano 46 446 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. odpowiednio 28 580 tys. zł).

20.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2009 r. wyniosła 32 876 tys. zł (odpowiednio 32 273 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Najistotniejszą pozycją jest zobowiązanie wynikające z umowy zawartej ze Skarbem Państwa. Jej przedmiotem jest udostępnienie przez Skarb Państwa, za wynagrodzeniem, informacji geologicznej. Celem nabycia powyższych informacji było przygotowanie wniosku koncesyjnego dla uzyskania koncesji na wydobycie rud ze złoża Głogów Głęboki - Przemysłowy. Koncesję przyznano w listopadzie 2004 r. Płatności na rzecz Skarbu Państwa dokonywane są w 10 równych ratach. Ostatnie zobowiązanie zostanie uregulowane dnia 30 czerwca 2014 r. Zobowiązanie nie jest oprocentowane, w księgach Jednostki Dominującej zostało ujęte w wartości zdyskontowanej. Ponieważ walutą, w której realizowane są płatności jest EUR, występuje narażenie na ryzyko walutowe związane ze zmianą kursu wymiany waluty na dzień regulowania zobowiązania. Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu powyższej umowy wynosi 18 693 tys. zł (4 182 tys. EUR) (na dzień 31 grudnia 2008 r. 16 903 tys. zł (4 051 tys. EUR)), natomiast wartość bilansowa wartości niematerialnej z tego tytułu wynosi na dzień bilansowy 29 059 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 29 382 tys. zł).

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2009 r.

	2010 (Krótko-terminowe)	2011	2012	2013-2014	2015 i później	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	10 599	7 310	7 308	10 418	-	35 635
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	719	616	521	903	-	2 759
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	9 880	6 694	6 787	9 515	-	32 876

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2008 r.

	2009 (Krótko-terminowe)	2010	2011	2012-2013	2014 i później	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	7 177	7 014	7 476	11 803	3 088	36 558
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	1 043	894	751	1 083	514	4 285
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	6 134	6 120	6 725	10 720	2 574	32 273

21. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek, udzielono następujących zabezpieczeń:

- pełnomocnictwa do dysponowania obecnymi i przyszłymi rachunkami bankowymi kredytobiorców,
- przelewu wierzytelności z tytułu istniejącej umowy ubezpieczenia oraz przyszłych umów, zastaw finansowy na niektórych rachunkach bankowych do 165 000 tys. zł, zastaw rejestrowy na zbiorze ruchomości i praw majątkowych do 165 000 tys. zł,
- hipoteki umownej na nieruchomościach do 35 094 tys. zł,
- hipotek kaucyjnych do kwoty 193 561 tys. zł,
- hipoteki łącznej na nieruchomościach gruntowych 16 500 tys. zł,
- weksli in blanco z deklaracjami wekslowymi do wysokości 89 776 tys. zł,
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji,
- cesji praw z polis ubezpieczeniowych,
- cesji wierzytelności do wysokości 90 723 tys. zł,
- zastawu rejestrowego na maszynach i urządzeniach technicznych wraz z cesją umów ubezpieczeniowych tychże maszyn i urządzeń do wartości 3 580 tys. zł,
- zastawu rejestrowego i umowy przewłaszczenia na zapasach wyrobów gotowych, półfabrykatów, towarów i materiałów do wartości 20 655 tys. zł,
- przewłaszczenia majątku trwałego do wysokości 16 906 tys. zł,
- cesji umowy ubezpieczenia ruchomości (cesja polisy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych do łącznej kwoty 15 600 tys. zł, cesja polisy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku 150 tys. zł),
- pełnomocnictwa dla banku do regulowania zobowiązań wobec banku w ciężar rachunku bieżącego oraz innych rachunków prowadzonych przez bank.

Każdy z zaciągniętych przez spółki z Grupy Kapitałowej kredytów i pożyczek objęty jest jedną lub większą ilością wyżej wymienionych zabezpieczeń.

Na dzień bilansowy następujące aktywa stanowiły zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych:

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Rzeczowe aktywa trwale, w tym:	385 752	101 191
▪ Środki trwale w budowie (w tym objęte hipoteką)	3 583	11 203
▪ Budynki i budowle	276 000	57 892
▪ Środki transportu ¹⁾	13 988	19 689
▪ Urządzenia techniczne i maszyny ¹⁾	92 181	12 407
Wartości niematerialne	975	-
Zapasy	34 643	23 594
Należności z tytułu dostaw i usług ²⁾	15 693	6 440
Środki pieniężne	15 446	60 092
Razem wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań finansowych	452 509	191 317

1) W tym użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego

2) W tym objęte zastawem lub cesją wierzytelności

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22. Odroczonego podatek dochodowy

	Nota	Stan na dzień		
		30 czerwca 2009	31 grudnia 2008	30 czerwca 2008
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego, z tego:		120 810	290 702	290 702
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego		188 992	320 506	320 506
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego		68 182	29 804	29 804
(Obciążenie)/uznanie wyniku finansowego	36	18 380	(50 156)	(5 651)
Zwiększenie/(zmniejszenie) kapitału własnego	17	120 440	(120 693)	(159)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień nabycia jednostki zależnej		-	957	-
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego, z tego:		259 630	120 810	284 892
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego		299 358	188 992	319 174
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego		39 728	68 182	34 282

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22. Odroczone podatek dochodowy (kontynuacja)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą

	Stan na dzień 1 stycznia 2008 wg stawki 19%	Uznanie/ (Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych i straty podatkowej	Zwiększenie/ (Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych	Stan na dzień 30 czerwca 2008 wg stawki 19%
Różnice kursowe	3 795	(989)	-	2 806
Odsetki	232	(2)	-	230
Odpisy aktualizujące wartość należności	18 900	(1 731)	-	17 169
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	58 061	6 042	-	64 103
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	4 350	315	-	4 665
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	104 630	(3 791)	-	100 839
Wycena transakcji terminowych	61 382	232	-	61 614
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	9 881	(4 299)	(183)	5 399
Amortyzacja	104 594	(9 133)	-	95 461
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	188 294	5 067	-	193 361
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	57 165	(19 667)	-	37 498
Pozostałe	87 778	28 998	-	116 776
Razem	699 062	1 042	(183)	699 921

	Stan na dzień 1 stycznia 2008 wg stawki 19%	Zwiększenie z tytułu objęcia kontrolą jednostki zależnej	Uznanie/ (Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych i straty podatkowej	Zwiększenie/ (Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych	Stan na dzień 31 grudnia 2008 wg stawki 19%
Różnice kursowe	3 795	-	(3 701)	-	94
Odsetki	232	2	(94)	-	140
Odpisy aktualizujące wartość należności	18 900	217	(6 045)	-	13 072
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	58 061	269	(3 737)	-	54 593
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	4 350	31	334	-	4 715
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	104 630	-	12 751	-	117 381
Wycena transakcji terminowych	61 382	-	(23 133)	-	38 249
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	9 881	-	(8 038)	(183)	1 660
Amortyzacja	104 594	8	32 836	-	137 438
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	188 294	342	23 496	-	212 132
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	57 165	150	(3 731)	-	53 584
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	303	303
Pozostałe	87 778	185	(505)	-	87 458
Razem	699 062	1 204	20 433	120	720 819

	Stan na dzień 1 stycznia 2009 wg stawki 19%	Uznanie/ (Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych i straty podatkowej	Zwiększenie/ (Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych	Stan na dzień 30 czerwca 2009 wg stawki 19%
Różnice kursowe	94	(12)	-	82
Odsetki	140	(123)	-	17
Odpisy aktualizujące wartość należności	13 072	(321)	-	12 751
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	54 593	5 414	-	60 007
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	4 715	31	-	4 746
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	117 381	(31 147)	-	86 234
Wycena transakcji terminowych	38 249	42 948	-	81 197
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	1 660	(1 488)	-	172
Amortyzacja	137 438	(1 487)	-	135 951
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	212 132	12 251	-	224 383
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	53 584	(36 617)	-	16 967
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	303	-	116	419
Pozostałe	87 458	(3 666)	-	83 792
Razem	720 819	(14 217)	116	706 718

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22. Odroczone podatek dochodowy (kontynuacja)

Kwota ujemnych różnic przejściowych oraz niewykorzystanych strat podatkowych w odniesieniu, do których Grupa Kapitałowa nie ujęła aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (z uwagi na małe prawdopodobieństwo ich rozliczenia w kolejnych latach) wynoszą 199 642 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 176 507 tys. zł).

Straty podatkowe, które można rozliczyć w przyszłych okresach poprzez pomniejszenie dochodu do opodatkowania wynoszą 181 615 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 161 561 tys. zł). Straty te wygasają odpowiednio:

Rok wygaśnięcia straty podatkowej:	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
2009	-	2 549
2010	668	-
2011	-	950
2012	49 662	49 649
2013	108 993	108 413
2014	22 292	-
	181 615	161 561

Grupa Kapitałowa utworzyła aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego realizacja zależy od uzyskania w przyszłości dochodu do opodatkowania w wysokości przekraczającej zyski powstałe w wyniku odwrócenia istniejących dodatnich różnic przejściowych w wysokości 16 642 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2008 r. 13 661 tys. zł). Ujęcie aktywa zostało poparte aktualnymi, zatwierdzonymi planami finansowymi oraz dotychczasową działalnością Grupy.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą

	Stan na dzień	(Uznanie)/	(Zwiększenie)/	Stan na dzień
	1 stycznia 2008 wg stawki 19%	Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	30 czerwca 2008 wg stawki 19%
Różnice kursowe	1 686	5	-	1 691
Odsetki	3 223	(1 973)	-	1 250
Wycena transakcji terminowych	9 556	(3 423)	-	6 133
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	34	5	371	410
Amortyzacja	332 179	5 053	-	337 232
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	869	-	(395)	474
Pozostałe	60 813	7 026	-	67 839
Razem	408 360	6 693	(24)	415 029

	Stan na dzień	Zwiększenie z	(Uznanie)/	(Zwiększenie)/	Stan na dzień
	1 stycznia 2008 wg stawki 19%	tytułu objęcia kontrolą jednostki zależnej	Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	31 grudnia 2008 wg stawki 19%
Różnice kursowe	1 686	-	(1 366)	-	320
Odsetki	3 223	2	(1 837)	-	1 388
Wycena transakcji terminowych	9 556	-	49 942	-	59 498
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	34	-	(34)	119 274	119 274
Amortyzacja	332 179	-	30 549	-	362 728
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	869	-	-	1 539	2 408
Pozostałe	60 813	245	(6 665)	-	54 393
Razem	408 360	247	70 589	120 813	600 009

	Stan na dzień	(Uznanie)/	(Zwiększenie)/	Stan na dzień
	1 stycznia 2009 wg stawki 19%	Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	30 czerwca 2009 wg stawki 19%
Różnice kursowe	320	(272)	-	48
Odsetki	1 388	469	-	1 857
Wycena transakcji terminowych	59 498	(22 615)	-	36 883
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	119 274	14	(118 787)	501
Amortyzacja	362 728	(11 499)	-	351 229
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	2 408	-	(1 537)	871
Pozostałe	54 393	1 306	-	55 699
Razem	600 009	(32 597)	(120 324)	447 088

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Ogólny opis programu świadczeń znajduje się w nocie nr 2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 2.2.16.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na dzień 1 stycznia 2008	1 008 286	297 370	203 840	507 076
Koszty odsetek	25 423	6 737	4 954	13 732
Koszty bieżącego zatrudnienia	17 396	7 053	5 041	5 302
Wyplacone świadczenia	(46 258)	(10 568)	(9 644)	(26 046)
Straty aktuarialne	29 245	693	4 501	24 051
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na dzień 30 czerwca 2008	1 034 092	301 285	208 692	524 115
Koszty przeszłego zatrudnienia nie ujęte do dnia bilansowego	(10 118)	-	(10 118)	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na dzień 30 czerwca 2008	1 023 974	301 285	198 574	524 115
z tego :				
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	944 331	267 189	177 865	499 277
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	79 643	34 096	20 709	24 838

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na dzień 1 stycznia 2008	1 008 286	297 370	203 840	507 076
Koszty odsetek	54 919	16 030	11 134	27 755
Koszty bieżącego zatrudnienia	41 330	18 798	11 928	10 604
Wyplacone świadczenia	(83 066)	(39 445)	(17 522)	(26 099)
(Zyski) / straty aktuarialne	115 787	4 107	(4 053)	115 733
Zyski z tytułu ograniczenia programu	(6 827)	(4 070)	(2 757)	-
Zobowiązania przyjęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych	1 800	1 378	422	-
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na dzień 31 grudnia 2008	1 132 229	294 168	202 992	635 069
Koszty przeszłego zatrudnienia nie ujęte do dnia bilansowego	(9 275)	-	(9 275)	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na dzień 31 grudnia 2008	1 122 954	294 168	193 717	635 069
z tego :				
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	1 039 423	259 521	174 684	605 218
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	83 531	34 647	19 033	29 851

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	inne świadczenia
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na dzień 1 stycznia 2009	1 132 229	294 168	202 992	635 069	-
Koszty odsetek	28 689	6 648	4 875	17 166	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	16 436	6 984	4 867	4 585	-
Wyplacone świadczenia	(46 444)	(8 101)	(12 103)	(26 240)	-
Zyski aktuarialne	60 781	(16 485)	974	33 234	43 058
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na dzień 30 czerwca 2009	1 191 691	283 214	201 605	663 814	43 058
Koszty przeszłego zatrudnienia nie ujęte do dnia bilansowego	(8 432)	-	(8 432)	-	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na dzień 30 czerwca 2009	1 183 259	283 214	193 173	663 814	43 058
z tego :					
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	1 086 590	243 155	170 293	632 932	40 210
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	96 669	40 059	22 880	30 882	2 848

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (kontynuacja)

Stan na dzień	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych
30 czerwca 2009 roku	1 191 691
31 grudnia 2008 roku	1 132 229
31 grudnia 2007 roku	1 008 286
31 grudnia 2006 roku	950 200
31 grudnia 2005 roku	899 148
31 grudnia 2004 roku	785 397

Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Koszty bieżącego zatrudnienia	16 436	17 396
Koszty odsetek	28 689	25 423
Zyski aktuarialne	60 781	29 245
Koszty przeszłego zatrudnienia	843	843
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, razem	106 749	72 907

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu Grupa Kapitałowa przyjęła parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności wysoce płynnych papierów wartościowych.

Główne przyjęte założenia aktuarialne:	2010	2011	2012	2013	2014 i następne
- stopa dyskonta	5,50%	5,50%	5,50%	5,50%	5,50%
- stopa wzrostu cen węgla	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

24. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

	Nota	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych		koszty likwidacji środków i trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym	pozostałe rezerwy
		OGÓŁEM				
Stan rezerw na dzień 1 stycznia 2008		666 583	550 658	4 810	19 611	91 504
Utworzenie rezerw		23 924	33	600	21 580	1 711
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		(35 439)	(33 290)	(22)	-	(2 127)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	32	18 477	17 912	70	-	495
Wykorzystanie rezerw		(26 401)	(4 387)	-	(364)	(21 650)
Rozwiązanie rezerw		(2 482)	(230)	(38)	(677)	(1 537)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(7 176)	(7 176)	-	-	-
Pozostałe		(12 031)	-	-	13 681	(25 712)
Stan rezerw na dzień 30 czerwca 2008		625 455	523 520	5 420	53 831	42 684
z tego :						
rezerwy długoterminowe		536 267	505 421	4 320	14 154	12 372
rezerwy krótkoterminowe		89 188	18 099	1 100	39 677	30 312

	Nota	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych		koszty likwidacji środków i trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym	pozostałe rezerwy
		OGÓŁEM				
Stan rezerw na dzień 1 stycznia 2008		666 583	550 658	4 810	19 611	91 504
Utworzenie rezerw		23 156	191	1 173	13 476	8 316
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		42 767	39 469	(22)	-	3 320
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)		38 091	37 289	217	-	585
Wykorzystanie rezerw		(46 702)	(9 687)	-	(1 537)	(35 478)
Rozwiązanie rezerw		(22 425)	(230)	(38)	(13 344)	(8 813)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(14 351)	(14 351)	-	-	-
Rezerwy przyjęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych		68	-	68	-	-
Pozostałe		(23 984)	-	-	6 783	(30 767)
Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2008		663 203	603 339	6 208	24 989	28 667
z tego :						
rezerwy długoterminowe		599 315	574 235	2 467	7 921	14 692
rezerwy krótkoterminowe		63 888	29 104	3 741	17 068	13 975

	Nota	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych		koszty likwidacji środków i trwałych	sprawy w toku i postępowaniu sądowym	pozostałe rezerwy
		OGÓŁEM				
Stan rezerw na dzień 1 stycznia 2009		663 203	603 339	6 208	24 989	28 667
Utworzenie rezerw		3 576	500	-	3 071	5
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		(161 208)	(164 331)	(48)	-	3 171
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	32	16 375	16 125	-	-	250
Wykorzystanie rezerw		(9 965)	(2 665)	-	(2 243)	(5 057)
Rozwiązanie rezerw		(5 692)	(778)	-	(4 143)	(771)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(8 754)	(8 754)	-	-	-
Pozostałe		4 930	5 077	-	(466)	319
Stan rezerw na dzień 30 czerwca 2009		502 465	448 513	6 160	21 208	26 584
z tego :						
rezerwy długoterminowe		451 032	425 038	2 419	8 090	15 485
rezerwy krótkoterminowe		51 433	23 475	3 741	13 118	11 099

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych według zasad opisanych w notcie nr 2 pkt 2.2.15

24. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Najistotniejszą pozycję w rezerwach na pozostałe zobowiązania stanowi **rezerwa na koszty przyszłej likwidacji zakładów górniczych i innych obiektów technologicznych** o wartości bilansowej 448 513 tys. zł (saldo na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosi 603 339 tys. zł), tworzona zgodnie z metodologią wynikającą z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Spadek rezerwy w I półroczu 2009 r. spowodowany jest zmianą prognozowanych stóp dyskontowych, a zwłaszcza inflacji w długim horyzoncie czasowym.

Harmonogram likwidacji oraz szacunek jej kosztów opracowywany jest począwszy od roku 2001, przez podmiot zależny – KGHM Cuprum Sp. z o.o. CBR. Aktualizacja kosztów bazowych, skalkulowanych w opracowaniu z roku 2001, dokonywana jest okresowo, generalnie w oparciu o wskaźniki zmian cen produkcji budowlano-montażowej, które są publikowane przez GUS, z uwzględnieniem zmiany stanu składników majątkowych. Wyjątek stanowią tutaj obiekty szybowe kopalń. W roku 2006 dokonano przeszacowania kosztów likwidacji szybów w związku z zakończeniem prac nad dokumentacją pt.: „Opracowanie projektu likwidacji szybów P-III i P-IV Rejon Polkowice Wschodnie oraz projektu wybierania złoża zalegającego w filarach ochronnych tych szybów – etap III. 1. Projekt likwidacji szybów P-III, 2. Projekt Likwidacji szybu P-IV” przygotowanego przez Cuprum i uzyskaniem dla niej pozytywnej opinii Komisji ds. Zagrożeń Wodnych, Gospodarki Odpadami oraz Likwidacji Zakładów Górniczych przy Wyższym Urzędzie Górniczym – uchwała Nr 2/2007 z dnia 06 września 2007 r. Szczegółowa informacja zawarta w projektach technicznych wykonanych dla szybów P-III i P-IV Rejon Polkowice Wschodnie była podstawą do weryfikacji prognoz w zakresie kosztów likwidacji pozostałych szybów w KGHM Polska Miedź S.A.

Kolejne aktualizacje dokonywane są w wypadku wystąpienia istotnych zdarzeń gospodarczych, które mogą rzutować na wielkość rezerwy. Aktualizacja dokonana w roku 2007 dotyczyła głównie harmonogramu likwidacji i związana była z przyjęciem przez Ministerstwo Środowiska w styczniu 2007 r. dodatków do projektów zagospodarowania złóż rud miedzi w KGHM Polska Miedź S.A., stanowiących formalną podstawę działalności górniczej Jednostki Dominującej. Zakłada się w nich prowadzenie wydobycia do roku 2040.

Największym obiektem przewidzianym do likwidacji (rekułtywacji), mającym jednocześnie najbardziej znaczący udział w kosztach likwidacji wszystkich obiektów technologicznych, jest składowisko odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” wraz z siecią hydrotransportu i kubaturowymi obiektami hydrotechnicznymi. Składowisko odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” jest obiektem hydrotechnicznym wykonanym poprzez obwałowanie obwodowe obniżonego terenu. Stanowi ono jednocześnie centralny obiekt gospodarki wodnej. Wielkość i charakter tego składowiska wymaga (oprócz prac zabezpieczająco-rekułtywacyjnych prowadzonych na bieżąco w postaci formowania skarp zbiornika przez biologiczne pokrycie) kilku etapów rekułtywacji i zagospodarowania. Decyduje o tym również podstawowe założenie, że funkcjonowanie składowiska odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” odbywać się będzie do końca pracy kopalń i zakładów wzbogacania rudy. W końcowym okresie eksploatacji tego składowiska celem będzie przejście na centralny zrzut odpadów, w miejsce dotychczasowego, obwodowego, w celu wypełnienia akwenu i stworzenia gruboziarnistego podłoża do rekułtywacji wewnątrz składowiska. Po zaprzestaniu deponowania odpadów w składowisku „Żelazny Most”, w okresie likwidacji kopalń, zrzut wód kopalnianych odbywać się będzie z ominięciem tego składowiska. Zgodnie z bieżącym planem prace przygotowawcze do likwidacji składowiska i częściowa rekułtywacja rozpoczną się w 2025 r. i przebiegać będą do 2037 r. Od 2038 r. rozpocznie się zasadniczy etap likwidacji składowiska, a jego zakończenie przewidziane jest na 2047 r. W międzyczasie, tj. od 2025 r. do 2040 r., zlikwidowane zostaną rurociągi i towarzyszące im kubaturowe obiekty hydrotechniczne, których likwidacja prowadzona będzie w sposób zakładający demontaż, odzysk złomu oraz wykorzystanie elementów betonowych jako podkładu do utwardzania (po wcześniejszym skruszeniu). Natomiast dla powierzchni składowiska „Żelazny Most”, jako możliwe i racjonalne rozwiązanie przyjęto zastosowanie bezglebowej metody rekułtywacji. Przewiduje się zadrzewienie całości terenu, jak dla zieleni ochronnej po uprzednim przygotowaniu powierzchni składowiska. Równocześnie założono zastosowanie do rekułtywacji wyselekcjonowanych gatunków traw oraz ich mieszanek, przy wykorzystaniu mineralnych dodatków ulepszcjących podłoże z wykorzystaniem odpowiednich technik uprawy i nawożenia. Taka metoda rekułtywacji jest porównywalna do stosowanych w krajach Unii Europejskiej. Obecnie KGHM CUPRUM Sp. z o.o. CBR, we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym w Wrocławiu, prowadzi badania w tym zakresie. W projekcie likwidacji założono 10 letni okres monitoringu dla obiektu.

Sposób szacowania rezerwy przez Jednostkę Dominującą ma charakter ostrożnego podejścia do wyceny. Wykazywana w bilansie kwota rezerwy stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji poszczególnych obiektów. Jednostka Dominująca dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na koniec każdego kwartału przy użyciu w modelu dyskontowym wskaźników, które opisane zostały w nocie 3.2.

Stan rezerwy na likwidację jest korygowany o wartość odpisu na fundusz likwidacji zakładu górniczego utworzonego na podstawie o art. 26 c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze DZ. U. Nr 110, poz. 1190, i wyliczonego zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego, tj. rocznie w wysokości 3% odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego. Środki pieniężne zasilające konto Funduszu w związku z dokonywanym odpisem są inwestowane przez Jednostkę Dominującą w bezpieczne krótkoterminowe papiery wartościowe lub w lokaty krótkoterminowe. Przychody z tych inwestycji zwiększają wartość Funduszu, a Jednostka Dominująca nie pobiera z tego tytułu żadnego wynagrodzenia. Ze względu na restrykcyjne ograniczenia nałożone ustawą Prawo geologiczne i górnicze, co do możliwości dysponowania tymi środkami wyłącznie na cele likwidacji obiektów górniczych, Jednostka Dominująca ma ograniczoną kontrolę nad tymi aktywami.

Oczekuje się, że koszty te zostaną poniesione do roku 2047. Rezerwę oszacowano zakładając stosowanie istniejącej technologii likwidacji obiektów górniczych, przy zastosowaniu cen bieżących, przyjmując do jej zdyskontowania stopę dyskonta jak w modelu dla rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze (nota 23).

24. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Wartość rezerw na poszczególne obiekty o największym udziale w wartości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych na dzień 30 czerwca 2009 r.

Oddział Obiekt

ZH	Składowisko Żelazny Most	87 929
ZH	Pozostałe składowiska	42 523
ZWR	ZWR Rudna	40 362
ZWR	ZWR Polkowice	33 899
ZGR	Rudna Główna (RI, RII, RV)	32 134
ZWR	ZWR Lubin	26 437
ZH	Rurociągi i obiekty technologiczne	22 753
ZGR	Rudna Zachodnia (RIII, RIV, RX)	18 889
ZGL	R6 - Centralny (LI, LII)	14 928
ZGL	R1 - Zach.-Centralny (LIV, LV)	12 518

Wartość rezerw na poszczególne obiekty o największym udziale w wartości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych na dzień 31 grudnia 2008 r.

Oddział Obiekt

ZH	Składowisko Żelazny Most	118 755
ZWR	ZWR Rudna	55 889
ZH	Pozostałe składowiska	46 859
ZWR	ZWR Polkowice	46 036
ZGR	Rudna Główna (RI, RII, RV)	44 006
ZWR	ZWR Lubin	36 253
ZH	Rurociągi i obiekty technologiczne	28 627
ZGR	Rudna Zachodnia (RIII, RIV, RX)	25 867
ZGL	R6 - Centralny (LI, LII)	20 245
ZGL	R1 - Zach.-Centralny (LIV, LV)	17 061

Mniej istotną pozycję stanowią **rezerwy na sprawy w toku i postępowaniu sądowym**, dotyczą głównie:

- postępowania w sprawie spornej dotyczącej odszkodowania za zerwanie kontraktu na dostawy sprzętu i usług w wysokości 7 795 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 7 795 tys. zł),
- zakwestionowania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne w wyniku kontroli ZUS za lata ubiegłe w kwocie 11 097 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 10 478 tys. zł),
- dochodzenie praw autorskich w kwocie 540 tys. zł za zastosowanie projektu wynalazczego (na dzień 31 grudnia 2008 r. 2 982 tys. zł),

25. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Rzeczowe aktywa trwale	8 859	29 320
Wartości niematerialne	667	667
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży, razem	9 526	29 987

Na dzień 30 czerwca 2009 r. wartość aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży stanowią:

- dwie kopalnie kwarcu „Stanisław” i „Taczalin” oraz zakład przerobczy mączek i kruszyw kwarcowych o wartości 6 450 tys. zł, których działalność została zaniechana (rzeczowe aktywa trwale 5 783 tys. zł, wartości niematerialne 667 tys. zł), /działalność związana z majątkiem przeznaczonym do sprzedaży została zaniechana w roku 2004, wówczas wstrzymano także amortyzację tych aktywów/,
- wiertnica o wartości 517 tys. zł,
- samochód osobowy o wartości 76 tys. zł,
- samolot cywilny o wartości 2 484 tys. zł.

Dnia 14 lipca 2009 r. zrealizowana została transakcja sprzedaży samolotu BEECHCRAFT KING AIR C-90A. Wartość przedmiotu umowy wyniosła 2 530 tys. zł.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

26. Odpisy z tytułu utraty wartości

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na kategorie aktywów w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r.

	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
Budynki i budowle	325	-	388
Urządzenia techniczne i maszyny	-	-	2 597
Inne środki trwałe	865	-	9
Środki trwałe w budowie	2 161	9	497
Oprogramowanie komputerowe	-	-	96
Nabyte koncesje, patenty, licencje	-	-	6
Razem	3 351	9	3 593

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na segmenty w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r.

	Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa	Wszystkie pozostałe segmenty	Wartość skonsolidowana ogółem
Wartość dokonanego odpisu	-	3 351	3 351
Wartość odwróconego odpisu	-	9	9
Wartość wykorzystanego odpisu	-	3 593	3 593

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na kategorie aktywów w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r.

	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
Budynki i budowle	-	14 015	223
Urządzenia techniczne i maszyny	12 410	-	4 881
Środki transportu	44	-	-
Inne środki trwałe	854	-	-
Środki trwałe w budowie	3 349	166	94
Oprogramowanie komputerowe	-	411	40
Nabyte koncesje, patenty, licencje	391	-	-
Razem	17 048	14 592	5 238

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na segmenty w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r.

	Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa	Wszystkie pozostałe segmenty	Wartość skonsolidowana ogółem
Wartość dokonanego odpisu	-	17 048	17 048
Wartość odwróconego odpisu	-	14 592	14 592
Wartość wykorzystanego odpisu	-	5 238	5 238

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji wyrobów lub świadczeniu usług ujęte zostały w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Dla pozostałych środków trwałych, dokonane odpisy z tytułu utraty wartości ujęte zostały w kosztach ogólnego zarządu. Szczegółowe zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości stosowane przez Grupę Kapitałową opisane zostały w nocie nr 2 pkt 2.2.10.

Dokonane w I półroczu 2009 r. odpisy dotyczą rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, które nie przyniosą oczekiwanych korzyści ekonomicznych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

27. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
- miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	5 037 271	6 018 650
- energia	18 979	17 931
- usługi	342 565	532 413
- maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	3 938	20 489
- towary	151 260	112 687
- odpady i materiały	4 379	5 016
- pozostałe wyroby	53 522	43 583
Razem	5 611 914	6 750 769

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura terytorialna)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
kraj	1 590 520	2 599 316
- miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	1 064 355	1 896 029
- energia	18 979	17 931
- usługi	324 805	508 068
- maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	3 693	19 717
- towary	125 894	110 017
- odpady i materiały	4 373	5 016
- pozostałe wyroby	48 421	42 538
eksport	4 021 394	4 151 453
- miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	3 972 917	4 122 621
- usługi	17 761	24 345
- maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	245	772
- towary i materiały	25 371	2 670
- pozostałe wyroby	5 100	1 045
Razem	5 611 914	6 750 769

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Średnie notowania miedzi elektrolitycznej na LME (USD/t)	4 046	8 108
Średni kurs (USD/PLN) NBP	3,26	2,29

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

28. Koszty według rodzaju

	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	6, 7	362 493	330 421
Koszty świadczeń pracowniczych	29	1 645 601	1 492 702
Zużycie materiałów i energii		1 677 602	1 747 550
Usługi obce		569 339	805 175
Podatki i opłaty		167 649	182 157
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne		18 674	27 992
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe		8 073	9 364
Koszty prac badawczych i prac rozwojowych nieaktywowanych w wartościach niematerialnych		542	683
Pozostałe koszty z tego:		44 661	25 639
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	6, 7	1 190	13 699
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	14	922	1 201
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	34.3.6	28 542	9 131
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	6, 7	-	(14 426)
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	14	(1 391)	(943)
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług	34.3.6	(3 987)	(6 293)
Straty z tytułu zbycia instrumentów finansowych	33.3	380	829
Inne koszty działalności operacyjnej		19 005	22 441
Razem koszty rodzajowe		4 494 634	4 621 683
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+), w tym:		69 998	72 871
Odpisy aktualizujące wartość należności	34.3.6	1 272	255
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	34.3.6	(498)	(231)
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)		(181 801)	30 866
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)		(237 224)	(210 397)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu		4 145 607	4 515 023

29. Koszty świadczeń pracowniczych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Koszty wynagrodzeń	1 187 902	1 110 728
Koszty ubezpieczeń społecznych	397 394	355 325
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy) z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	60 305	26 649
Koszty świadczeń pracowniczych	1 645 601	1 492 702

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

30. Pozostałe przychody operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Przychody oraz zyski z tytułu instrumentów finansowych zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	33.3	217 886	289 487
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych		137 354	215 977
Odsetki		61 217	69 100
Zyski z tytułu różnic kursowych		11 093	-
Zyski z tytułu zbycia		7 519	4 303
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	78
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość pożyczek i należności		703	29
Zysk z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną		21 457	-
Zysk ze zbycia prawa wieczystego użytkowania gruntów		-	420
Zysk ze zbycia wartości niematerialnych		119	5
Odsetki pozostałe		1 426	4 445
Przychody z dywidend		251	50
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	6	9	166
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych	13	787	4 434
Otrzymane dotacje państwowe i inne darowizny		342	1 136
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw		22 957	6 729
Otrzymane kary i odszkodowania		7 054	2 903
Pozostałe przychody / zyski operacyjne		11 531	4 360
Ogółem pozostałe przychody operacyjne		283 819	314 135

31. Pozostałe koszty operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Koszty i straty z tytułu instrumentów finansowych, zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	33.3	252 260	534 362
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych		246 369	378 966
Odsetki		644	96
Straty z tytułu różnic kursowych		-	153 587
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych		1 314	-
Straty z tytułu zbycia		851	1 659
Odpisy z tytułu utraty wartości pożyczek i należności		3 082	54
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych	13	522	170
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych		9 020	1 825
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	6	2 161	3 349
Odsetki od zaległych zobowiązań niefinansowych (w tym wobec budżetu)		1 418	455
Przekazane darowizny		2 768	7 649
Utworzone rezerwy na zobowiązania		7 868	25 070
Zapłacone kary i odszkodowania		1 563	2 949
Składki na rzecz organizacji do których przynależność nie jest obowiązkowa		5 572	824
Pozostałe koszty / straty operacyjne		8 403	9 600
Ogółem pozostałe przychody operacyjne		291 555	586 253

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

32. Koszty finansowe - netto

	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Koszty odsetek z tytułów:	33.3	6 881	7 271
kredytów bankowych i pożyczek		5 819	6 895
leasingu finansowego		1 062	376
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych netto pochodzących od źródeł finansowania zewnętrznego	33.3	1 262	(1 101)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu uregulowania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	24	16 375	18 477
Wyceny rezerwy na likwidację kopalń		16 125	17 912
Wyceny pozostałych rezerw		250	565
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych	33.3	209	-
Pozostałe koszty finansowe netto		1 110	65
Ogółem koszty finansowe - netto		25 837	24 712

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe

33.1 Wartość bilansowa

		Stan na dzień 30 czerwca 2009 roku								
		Pozycje bilansowe								
Nota		<u>Pozostałe zobowiązania finansowe</u>								
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Klasy instrumentów finansowych										
Udziały i akcje	10	19 331								19 331
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10	10 676								10 676
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	13				969 965					969 965
Środki pieniężne i lokaty	11,15,13		68 529		2 582 728					2 651 257
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10,11,13	7	51		289 567					289 625
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe	12			322		(1 227)		82 925		82 020
Pochodne instrumenty finansowe - metale	12			1 841		(2 877)		158 260		157 224
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19						(549 693)			(549 693)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	20						(251 097)			(251 097)
Pozostałe zobowiązania finansowe	19,20						(2 393 835)	(32 876)		(2 426 711)
		30 014	68 580	2 163	3 842 260	(4 104)	(3 194 625)	(32 876)	241 185	952 597

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.1 Wartość bilansowa (kontynuacja)

		Stan na dzień 31 grudnia 2008 roku								
		Pozycje bilansowe								
Nota		<u>Pozostałe zobowiązania finansowe</u>								
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Klasy instrumentów finansowych										
Udziały i akcje	10	19 942								19 942
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10	11 264								11 264
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	13				725 700					725 700
Środki pieniężne i lokaty	11,15,13		59 545		2 081 168					2 140 713
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10,11,13	7	47		327 552					327 606
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe	12			31		(1 159)		62 326		61 198
Pochodne instrumenty finansowe - metale	12					(3 771)		655 271		651 500
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19						(785 527)			(785 527)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	20						(258 705)			(258 705)
Pozostałe zobowiązania finansowe	19,20						(116 205)	(32 273)		(148 478)
		31 213	59 592	31	3 134 420	(4 930)	(1 160 437)	(32 273)	717 597	2 745 213

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.2 Wartość godziwa

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 30 czerwca 2009		Stan na dzień 31 grudnia 2008	
		wartość bilansowa 33.1	wartość godziwa	wartość bilansowa 33.1	wartość godziwa
Udziały i akcje	10	19 331	19 331	19 942	19 942
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10	10 676	10 676	11 264	11 264
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	13	969 965	969 965	725 700	725 700
Środki pieniężne i lokaty	11, 15, 13	2 651 257	2 651 363	2 125 308	2 125 553
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10, 11, 13	289 625	289 625	343 011	343 011
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe, w tym	12	82 020	82 020	61 198	61 198
Aktywa		105 601	105 601	62 357	62 357
Zobowiązania		(23 581)	(23 581)	(1 159)	(1 159)
Pochodne instrumenty finansowe - metale, w tym	12	157 224	157 224	651 500	651 500
Aktywa		193 454	193 454	655 271	655 271
Zobowiązania		(36 230)	(36 230)	(3 771)	(3 771)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	(549 693)	(549 693)	(785 527)	(785 527)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	20	(251 097)	(251 097)	(258 705)	(258 705)
Pozostałe zobowiązania finansowe	19, 20	(2 426 711)	(2 426 711)	(148 478)	(148 478)

Metody i założenia przyjęte przez Grupę Kapitałową przy ustalaniu wartości godziwych zostały opisane w notach 2.2.5.4 Wartość godziwa, 3 Ważne oszacowania.

Grupa Kapitałowa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W związku z tym są one wykazywane w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 1.01.09 do 30.06.09	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	30, 31, 32				61 217	(6 463)	(1 062)		53 692
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	31, 32			3	57 632	(46 603)	(1 201)		9 831
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych	31					(1 523)			(1 523)
Utworzenie odpisów aktualizujących	28, 31				(32 896)				(32 896)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	28, 30				5 188				5 188
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	34.1.9							487 548	487 548
Zyski/(straty) ze zbycia instrumentów finansowych	28, 30, 31		7 500		(1 231)				6 269
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	30	137 354							137 354
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	31	(246 369)							(246 369)
Ogółem zysk/(strata) netto		(109 015)	7 500	3	89 910	(54 589)	(2 263)	487 548	419 094

Za okres od 1.01.08 do 30.06.08	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	30, 31, 32				69 100	(6 991)	(376)		61 733
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	31, 32			(3)	(149 105)	(4 426)	1 048		(152 486)
Utworzenie odpisów aktualizujących	28, 31				(9 440)				(9 440)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	28, 30		78		6 553				6 631
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	34.1.9							4 214	4 214
Zyski/(straty) ze zbycia instrumentów finansowych	28, 30, 31		166	256	1 393				1 815
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	30	215 977							215 977
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	31	(378 966)							(378 966)
Ogółem zysk/(strata) netto		(162 989)	244	253	(81 499)	(11 417)	672	4 214	(250 522)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.4 Przeniesienia niekwalifikujące się do wyłączenia

Na dzień 30 czerwca 2009 r. nie wystąpiły aktywa finansowe, których przeniesienie nie kwalifikuje się do usunięcia z bilansu.

33.5 Aktywa przejęte w ramach zabezpieczenia

W I półroczu 2009 r. została wykorzystana gwarancja bankowa z tytułu zabezpieczenia kontraktu rocznego. Wartość spłaconych przez Gwaranta wierzytelności wyniosła 3 213 tys. zł.

33.6 Sytuacje dotyczące instrumentów finansowych niewystępujące w Grupie Kapitałowej

W Grupie Kapitałowej w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonych dnia 30 czerwca 2009 r. oraz zakończonych dnia 31 grudnia 2008 r. nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje wymagające ujawnienia:

- na dzień bilansowy, spółki Grupy Kapitałowej nie skorzystały z możliwości wyznaczenia instrumentu finansowego na moment początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (MSSF 7, par. 9, 10, 11)
- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12)
- na rzecz Spółek Grupy Kapitałowej nie ustanowiono zabezpieczeń na żadnej z kategorii aktywów, które powodowałyby poprawę warunków kredytowania (MSSF 7, par. 15),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie wyemitowały żadnych instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie złamały żadnych postanowień umownych (MSSF 7, par. 18),
- Spółki Grupy Kapitałowej inwestują aktywa zgromadzone na rachunku funduszu likwidacji zakładu górniczego. Nie otrzymują jednak z tytułu tego rodzaju działalności powierniczej żadnego wynagrodzenia (MSSF 7, par. 20.c.ii),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie zidentyfikowały żadnych planowanych, zabezpieczanych transakcji, których wystąpienia nie oczekuje się (MSSF 7, par. 23.b),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie stosują transakcji zabezpieczających, których realizacja powodowałaby ujęcie aktywa lub zobowiązania niefinansowego (MSSF 7, par. 23.e),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie stosują rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych (MSSF 7, par. 24.a, 24.c),
- Nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie różnej, od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28),

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym

Spółki Grupy Kapitałowej w każdym obszarze swojej działalności są narażone na ryzyko. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyko oraz zasad zarządzania nim pozwala na lepszą realizację zadań.

Zarządzanie ryzykiem finansowym zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z nim.

Głównymi ryzykami finansowymi, na które narażona jest Grupa Kapitałowa są między innymi:

- Ryzyko Rynkowe:
  - Ryzyko zmian cen metali (Ryzyko Cenowe),
  - Ryzyko zmian kursów walutowych (Ryzyko Walutowe),
  - Ryzyko zmian stóp procentowych (Ryzyko Stóp Procentowych),
- Ryzyko Płynności,
- Ryzyko Kredytowe.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe

34.1.1 Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Grupa Kapitałowa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Proces zarządzania ryzykiem rynkowym uregulowany jest jednolitymi zasadami przyjętymi w spółkach Grupy Kapitałowej.

Celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną oraz warunki rynkowe.

Jednostka Dominująca stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego łącznie, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Na przykład, transakcje pochodne na rynku metali są związane z kontraktami zawieranymi na rynku walutowym, ponieważ zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo wypracowania określonych przychodów ze sprzedaży, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym. Tym samym, Jednostka Dominująca ma znacznie większą elastyczność w konstruowaniu strategii zabezpieczających.

Jednostka Dominująca stosuje konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie na rynku instrumentów pochodnych, obejmujące coraz większą część produkcji i przychodów ze sprzedaży oraz coraz dalsze okresy. W rezultacie, możliwe jest zabezpieczenie przed nieoczekiwanym załamaniem się cen na rynku miedzi oraz srebra a także gwałtowną aprecjacją złotego względem dolara. Dzięki temu unika się również angażowania znacznego wolumenu lub nominału na jednym poziomie cenowym.

Grupa na bieżąco prowadzi analizy rynków metali oraz walut, które są podstawą w podejmowaniu decyzji o wdrożeniu strategii na rynku instrumentów pochodnych.

Dodatkowo Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany przepływów pieniężnych z tytułu ryzyka cen metali oraz ryzyka walutowego.

34.1.2 Techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie na rynku instrumentów pochodnych jak i hedging naturalny.

Wszystkie strategie na rynku instrumentów pochodnych uwzględniają następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Grupy, właściwe instrumenty pochodne. Grupa Kapitałowa stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również te które może zbyć bez znacznej utraty wartości u innego kontrahenta niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Pozyskując wycenę rynkową danych instrumentów, Grupa polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm brokerskich lub serwisów informacyjnych.

Dopuszcza się stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć, zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. over the counter).

34.1.3 Rachunkowość zabezpieczeń - wymóg skuteczności zabezpieczenia wg MSR 39

W Grupie Kapitałowej jedynie Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Przed zawarciem transakcji zabezpieczającej jak i w trakcie jej życia Jednostka Dominująca potwierdza i dokumentuje, że między zmianami wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego a zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej istnieje silna negatywna korelacja. Skuteczność zabezpieczenia podlega ciągłej ocenie i monitorowaniu.

34.1.4 Pomiar ryzyka rynkowego

Jednostka Dominująca kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą.

Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są w głównej mierze na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Jednostki Dominującej na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych w Jednostce Dominującej w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym od 2007 roku jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk brutto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku brutto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk brutto w danym roku nie będzie niższy niż ...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku brutto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

34. Zarządzanie Rysikiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.4 Pomiar ryzyka rynkowego (kontynuacja)

Mając na uwadze fakt, że żadna miara ryzyka nie jest w stanie w pełni odzwierciedlić rzeczywistości, co w głównej mierze związane jest z przyjmowanymi założeniami metodologicznymi do modeli matematyczno-statystycznych, wykorzystuje się te modele jedynie jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji oraz jako źródło dodatkowych informacji. Nie stanowią one wyłącznej podstawy do podejmowania decyzji.

34.1.5 Ograniczenia w zawieraniu instrumentów pochodnych

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, mogąym prowadzić do nadmiernego zaangażowania na rynku terminowym, Jednostka Dominująca ustala limit wielkości produkcji lub przychodów ze sprzedaży danego okresu, które mogą podlegać zabezpieczeniu na poziomie do 80%. Maksymalny horyzont czasowy w obrębie, którego Jednostka Dominująca podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że bez względu na narzędzia użyte do analizy ryzyka, wyniki jego pomiaru dla długiego okresu (w szczególności powyżej 2 lat) mogą być obciążone dużą niedokładnością i dlatego mają charakter szacunkowy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej ustaliły limit zaangażowania w instrumenty pochodne w wysokości do 100% transakcji handlowej.

34.1.6 Ekspozycja na ryzyko rynkowe

34.1.6.1 Ryzyko cenowe

Jednostka Dominująca narażona jest na ryzyko zmian cen miedzi, srebra i złota. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. Polityką handlową Jednostki Dominującej jest ustalanie bazy cenowej dla kontraktów fizycznych jako średniej ceny z miesiąca wysyłki produktów do klienta (są to standardowe bazy cenowe, będące praktyką światową). W rezultacie, Jednostka Dominująca ekspozowana jest na ryzyko spadku cen metali w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ukształtowania się średniej ceny z miesiąca wysyłki.

W sytuacji, gdy wykorzystywana jest niestandardowa formuła ustalania ceny sprzedaży, Jednostka Dominująca może zawierać transakcje (tzw. transakcje dostosowawcze) zamieniające ustaloną z klientem bazę cenową na średnią cenę z miesiąca wysyłki. Transakcje te prowadzą do ujednoczenia podstawy cenowej stosowanej dla sprzedaży fizycznej produktów, a co za tym idzie ujednoczenia ekspozycji na zmienność cen metali.

W związku z tym, że Jednostka Dominująca do procesu produkcyjnego wykorzystuje zakupione wsady obce zawierające metale, na części sprzedaży występuje hedging naturalny. Analizując ekspozycję Jednostki Dominującej na ryzyko rynkowe należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali ukształtowała się następująco w okresie obrachunkowym:

	Za okres			
	od 01.01.09 do 30.06.09		od 01.01.08 do 30.06.08	
	Sprzedaż	Zakup	Sprzedaż	Zakup
Miedź [tys. t]	245	19	265	61
Srebro [t]	628	56	562	9

Narażenie oraz wrażliwość Grupy na ryzyko zmiany cen metali dla instrumentów finansowych na dzień bilansowy została przedstawiona w nocie 34.1.10. Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

34.1.6.2 Ryzyko walutowe

Jednostka Dominująca jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że na rynkach towarowych jest powszechnie przyjęte, że kontrakty fizycznej dostawy metali są zawierane w USD lub denominowane w USD. Natomiast dla Jednostki Dominującej walutą bazową jest PLN. W związku z powyższym, Jednostka Dominująca otrzymuje równowartość w PLN lub wymienia otrzymane USD na PLN. Zamiana ta prowadzi do powstawania ryzyka związanego ze zmiennością kursu USD/PLN w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ustalenia kursu wymiany. W sytuacji, gdy zagraniczni kontrahenci za importowaną przez siebie miedź bądź metale szlachetne płać lokalną walutą, występuje również ryzyko związane z wahaniami kursów innych walut, np. EUR/PLN i GBP/PLN.

Grupa jest także narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, którego źródłem jest zaciąganie kredytów oraz innych zobowiązań (np. wynikających z importu dóbr i usług) denominowanych w walutach innych niż dolar amerykański.

Narażenie oraz wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe dla instrumentów finansowych na dzień bilansowy została przedstawiona w nocie 34.1.10. Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.6.3 Ryzyko stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej z tytułu:

- zmiany wartości godziwej zaciągniętych kredytów, pożyczek, zakupionych obligacji oraz lokat bankowych, dla których odsetki liczone są wg stałych stóp procentowych,
- zmiany przepływów pieniężnych związanych z zaciągniętymi kredytami, pożyczkami, zakupionymi obligacjami oraz lokatami bankowymi, dla których odsetki liczone są wg zmiennych stóp procentowych.

Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 30 czerwca 2009 r. zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek w wysokości 251 097 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 258 705 tys. zł) oprocentowanych na bazie zmiennych i stałych stóp procentowych.

Grupa na dzień bilansowy nie posiadała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

34.1.7 Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej

W I półroczu 2009 r. strategię zabezpieczającą cenę miedzi stanowiły około 26% (w I półroczu 2008 r. 28%) zrealizowanej przez Jednostkę Dominującą sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie około 24% (w I półroczu 2008 r. 33%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 36% (w I półroczu 2008 r. 0%) całkowitych przychodów ze sprzedaży zrealizowanych przez Jednostkę Dominującą.

W I półroczu 2009 r. Jednostka Dominująca wdrożyła strategię zabezpieczającą cenę miedzi o łącznym wolumenie 147 tys. ton i horyzoncie czasowym przypadającym na II połowę 2009 oraz I połowę 2010 r. Jednostka Dominująca korzystała z instrumentów opcyjnych w tym opcji sprzedaży, strategii collar i seagull. W tym okresie Jednostka Dominująca nie zawarła transakcji dostosowawczych. W przypadku rynku srebra, w analizowanym okresie zostały zaimplementowane strategię zabezpieczającą cenę tego metalu o łącznym wolumenie 3,6 mln troz i horyzoncie czasowym przypadającym na 2010 r. Jednostka Dominująca korzystała z opcji sprzedaży. W I półroczu 2009 r. na rynku srebra również nie wdrożono transakcji dostosowawczych.

W przypadku terminowego rynku walutowego w I półroczu 2009 r., Jednostka Dominująca wdrożyła strategię zabezpieczającą poziom kursu USD/PLN dla 810 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na II połowę 2009 i cały 2010 r. Jednostka Dominująca korzystała z instrumentów opcyjnych w tym opcji sprzedaży oraz strategii collar. W analizowanym okresie na rynku walutowym nie wdrożono transakcji dostosowawczych.

Jednostka Dominująca pozostaje zabezpieczona dla części sprzedaży miedzi planowanej w II połowie 2009 r. (108 tys. ton) i I połowie 2010 r. (39 tys. ton), dla części planowanej sprzedaży srebra w II połowie 2009 r. (4,8 mln troz) i w 2010 r. (3,6 mln troz). Dla przychodów ze sprzedaży (rynek walutowy) Jednostka Dominująca posiada pozycję zabezpieczającą w II połowie 2009 r. dla 642 mln USD oraz w 2010 r. dla 360 mln USD.

Poniżej zaprezentowane jest skrócone zestawienie pozycji zabezpieczającej z podziałem na rodzaj zabezpieczonych aktywów oraz wykorzystanych instrumentów na dzień 30 czerwca 2009 r.

POZYCJA ZABEZPIECZAJĄCA – RYNEK MIEDZI

Okres	Instrument	Nominał [tony]	Cena wykonania [USD/t]	Średnioważony poziom premii [USD/t]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/t]	
II połowa 2009	Kupiony put	39 000	4 700	- 695	4 005	
	Collar	Sprzedany call	39 000	5 700	-332,28	4 172,72 partycypacja ograniczona do 5 700
		Kupiony put		4 500		
	Seagull ¹	Sprzedany call	30 000	6 500	-134,40	4 565,60 ograniczone do 3 500 partycypacja ograniczona do 6 500
		Kupiony put		4 700		
		Sprzedany put		3 500		
		Razem	108 000			
	SUMA II połowa 2009 r.	108 000				
I połowa 2010	Kupiony put	39 000	4 700	- 695	4 005	
	Razem	39 000				
	SUMA 2010 r.	39 000				

¹ Ze względu na obowiązujące przepisy rachunkowości zabezpieczeń transakcje wchodzące w skład opisanej struktury seagull, takie jak kupiony put i sprzedany call wykazane są w tabeli zawierającej szczegółowe zestawienie pozycji w instrumentach pochodnych-„Instrumenty zabezpieczające”, natomiast sprzedany put w tabeli „Instrumenty handlowe”.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.7 Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej (kontynuacja)

POZYCJA ZABEZPIECZAJĄCA – RYNEK SREBRA

Okres	Instrument	Nominał [mln troz]	Cena wykonania [USD/troz]	Srednioważony poziom premi [USD/troz]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/troz]
II połowa 2009	Kupiony put	4,80	12,00	-1,13	10,87
	Razem	4,80			
	SUMA II połowa 2009 r.	4,80			
I połowa 2010	Kupiony put	1,80	14,00	-2,00	12,00
	Razem	1,80			
II połowa 2010	Kupiony put	1,80	14,00	-2,00	12,00
	Razem	1,80			
	SUMA 2010 r.	3,60			

POZYCJA ZABEZPIECZAJĄCA – RYNEK WALUTOWY

Okres	Instrument	Nominał [mln USD]	Cena wykonania [USD/PLN]	Srednioważony poziom premi [PLN za 1 USD]]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/PLN]	
II połowa 2009	Kupiony put	60	2,5500	-0,0821	2,4679	
	Kupiony put	60	2,6000	-0,0711	2,5289	
	Kupiony put	42	2,6500	-0,0948	2,5552	
	Kupiony put	30	2,7500	-0,1430	2,6070	
	Collar	Sprzedany call	270	3,8000	-0,0709	2,8383
		Kupiony put		2,9092		partycypacja ograniczona do 3,8000
	Collar	Sprzedany call	180	3,6000	-	2,9430
		Kupiony put		2,9430		partycypacja ograniczona do 3,6000
	Razem	642				
	SUMA II połowa 2009 r.	642				
I połowa 2010	Collar	Sprzedany call	4,4025	-	3,2000	
		Kupiony put	3,2000		partycypacja ograniczona do 4,4025	
	Collar	Sprzedany call	60	4,3006	-0,10	3,2000
		Kupiony put	3,3000	partycypacja ograniczona do 4,3006		
	Razem	180				
II połowa 2010	Collar	Sprzedany call	4,4025	-	3,2000	
		Kupiony put	3,2000		partycypacja ograniczona do 4,4025	
	Collar	Sprzedany call	60	4,3006	-0,10	3,2000
		Kupiony put	3,3000	partycypacja ograniczona do 4,3006		
	Razem	180				
	SUMA 2010 r.	360				

34.1.8 Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

Na dzień 30 czerwca 2009 r. wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 239 244 tys. zł, z czego aktywa finansowe stanowiły 299 055 tys. zł, a zobowiązania finansowe 59 811 tys. zł.

Zawarte instrumenty pochodne, których data rozliczenia przypada na dzień 2 lipca 2009 r., zostały wycenione do wartości godziwej w wartości 38 264 tys. zł i ujęte w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych (Nota 13).

Pozostałe informacje dotyczące instrumentów pochodnych zostały przedstawione w nocie 12 Pochodne instrumenty finansowe oraz w nocie 33.2 Wartość godziwa.

34. Zarządzanie Rysikiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.9 Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Grupy Kapitałowej

W I półroczu 2009 r. wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 378 532 tys. zł. Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów z sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym wyniosła 487 548 tys. zł. Pozostałe koszty operacyjne z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosły 91 667 tys. zł, a z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosły 17 348 tys. zł. Korekta pozostałych kosztów operacyjnych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wynika głównie ze zmiany wartości czasowej opcji, które rozliczą się w przyszłym okresie. Ze względu na stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń, zmiana wartości czasowej opcji nie jest odnoszona na kapitał własny.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu kształtował się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Wpływy na przychody ze sprzedaży	487 548	4 214
Wpływy na pozostałe koszty operacyjne, z tego:	(109 015)	(162 989)
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	(17 348)	(7 055)
Straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	(91 667)	(155 934)
Wpływ z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	378 533	(158 775)

Kwota ujęta w wyniku finansowym Jednostki Dominującej – w pozostałych kosztach operacyjnych za I półrocze 2009 rok z tytułu nieefektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych - wynosi 105 170 tys. zł (w I półroczu 2008 r. 168 365 tys. zł), z czego 84 678 tys. zł stanowi stratę z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających (w I półroczu 2008 r. 156 461 tys. zł), natomiast 20 492 tys. zł stanowi stratę z realizacji nieefektywnej części instrumentów zabezpieczających (w I półroczu 2008 r. 11 904 tys. zł).

Jednostka Dominująca ujmuje instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne zgodnie z zasadami przedstawionymi w „Opisie ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości” w nocie 2.2.5.7. Zasady te przewidują odnoszenie na kapitał własny skutecznej części wyniku z wyceny transakcji zabezpieczających w okresie, w którym transakcje te są wyznaczone jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. Kwoty odłożone z tego tytułu w kapitale własnym przenoszone są następnie do rachunku zysków i strat w momencie realizacji zabezpieczanej transakcji.

Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Jednostkę Dominującą w okresie sprawozdawczym jest oceniana i mierzona przez porównanie zmian cen terminowych zabezpieczanych pozycji odpowiednio – ze zmianami cen terminowych kontraktów forward, lub – w przypadku zabezpieczeń opcyjnych – na podstawie zmian wartości wewnętrznej opcji.

Poniższe tabele przedstawiają odpowiednio stan oraz zestawienie zmian w kapitale własnym na skutek odniesienia skutecznej części wyniku z wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne.

	Stan na dzień		
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008	
Inne skumulowane całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów (miedź i srebro) – instrumenty pochodne	7	627 757	
Inne skumulowane całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko kursu walutowego – instrumenty pochodne	2 555	-	
Razem inne skumulowane całkowite dochody - instrumenty finansowe zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne (bez uwzględnienia skutków podatku odroczonego)	2 562	627 757	
Zyski lub (straty) na instrumentach pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte bezpośrednio w kapitale własnym		Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	627 757	9 895	9 895
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	(137 647)	1 197 853	2 119
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym	(487 548)	(579 991)	(4 214)
Skumulowany w kapitale własnym wynik osiągnięty na instrumentach pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego (bez uwzględnienia skutków podatku odroczonego)	2 562	627 757	7 800

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Grupa Kapitałowa identyfikuje następujące główne ryzyka rynkowe, na które jest narażona:

- ryzyko zmian cen metali,
- ryzyko zmian kursów walutowych,
- ryzyko zmian stóp procentowych.

Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na ryzyko zmian cen miedzi, srebra oraz kursów walutowych USD/PLN oraz EUR/PLN.

Do analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź, srebro) wykorzystano powracający do średniej model Schwartza (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka), natomiast model Blacka Scholesa (geometryczny ruch Browna) dla kursów walutowych USD/PLN i EUR/PLN. Za potencjalnie możliwe zmiany w horyzoncie półrocznym przyjęto kwantyle z modelu na poziomie 5% i 95%. Modele dla metali skalibrowane zostały do cen historycznych skorygowanych o wpływ inflacji PPI w USA, natomiast walutowe do bieżącej struktury terminowej stóp procentowych.

Potencjalnie możliwe zmiany cen i kursów walutowych zostały przedstawione w stosunku procentowym do cen i kursów wykorzystanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na dzień bilansowy. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego istotnego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa Kapitałowa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy netto i kapitał własny miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

Zakres danych historycznych (dane dzienne):

- dla miedzi: 01-01-1978 – 30-06-2009 – ceny „settlement”
- dla srebra: 01-01-1978 – 30-06-2009 – ceny „fixing”
- dla kursów USD/PLN i EUR/PLN: 01-01-2000 – 30-06-2009 – fixing NBP.

Parametry modelu Schwartza skalibrowane zostały metodą największej wiarygodności do historycznych cen realnych (skorygowanych o wpływ inflacji USA PPI dla Cu i Ag). Trend w modelu Blacka-Scholesa (waluty) skalibrowany został do bieżącej krzywej terminowej wynikającej ze stóp procentowych, natomiast zmienność to zmienność historyczna wykładniczo ważona.

Potencjalnie możliwe zmiany cen na dzień bilansowy:

30 czerwca 2009	Miedź	Srebro	USD/PLN	EUR/PLN
SPOT / FIX	4948,75	13,94	3,1733	4,4696
DOWN 95%	2 915	8,50	2,2256	3,5203
	-41%	-39%	-30%	-21%
UP 95%	7 869	21,93	4,2968	5,5975
	59%	57%	35%	25%

30 czerwca 2008	Miedź	Srebro	USD/PLN	EUR/PLN
SPOT / FIX	8 693	17,65	2,1194	3,3542
DOWN 95%	6 350	11,66	1,8906	3,1774
	-27%	-34%	-11%	-5%
UP 95%	10 775	24,93	2,4006	3,5790
	24%	41%	13%	7%

Analizując wrażliwość pozycji „Pochodne instrumenty finansowe – Waluty” oraz „Pochodne instrumenty finansowe - Metale” należy wziąć pod uwagę, iż Jednostka Dominująca posiada pozycję w instrumentach pochodnych zabezpieczającą przyszłe przepływy pieniężne z tytułu sprzedaży miedzi i srebra. Należy również przyjąć, iż Jednostka Dominująca posiada ekspozycję na ryzyko w wielkości planowanego wolumenu sprzedaży miedzi i srebra z produkcji własnej skorygowanego o pozycję w instrumentach zabezpieczających.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (kontynuacja)

Struktura walutowa instrumentów finansowych narażonych na ryzyko rynkowe na dzień 30 czerwca 2009 r.

AKTYWA i ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO Struktura walutowa		
	[tys. PLN]	[tys. USD]	[tys. EUR]
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10 676	3 364	-
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	485 616	82 665	49 959
Środki pieniężne i lokaty	724 890	134 960	66 364
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	40 384	12 083	457
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	82 020	nie dotyczy	nie dotyczy
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	157 224	49 546	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(77 070)	(9 149)	(10 747)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(1 646)	-	(368)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(48 573)	(4 402)	(7 742)

Struktura walutowa instrumentów finansowych narażonych na ryzyko rynkowe na dzień 30 czerwca 2008 r.

AKTYWA i ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO Struktura walutowa		
	[tys. PLN]	[tys. USD]	[tys. EUR]
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7 964	3 758	-
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	397 422	137 076	31 871
Środki pieniężne i lokaty	876 327	157 357	161 834
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	1 247	325	166
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	380	nie dotyczy	nie dotyczy
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	24 142	11 391	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(76 756)	(26 757)	(5 977)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(27 668)	(289)	(8 066)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI na dzień 30 czerwca 2009 r.

AKTYWA i ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	30.06.2009 r. WARTOŚĆ BILANSOWA	RYZYO WALUTOWE				RYZYO TOWAROWE										
			USD/PLN		EUR/PLN		CENY MIEDZI [USD/t]				CENY SREBRA [USD/troz]						
			4,30		2,23		5,60		7 869		2 915		21,93		8,50		
			+ 35%		- 30%		+ 25%		- 21%		+ 59%		- 41%		+ 57%		- 39%
[tys. PLN]	[tys. PLN]		RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10 676	10 676	3 062		(2 583)												
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	485 616	969 965	75 228		(63 457)	45 642											
Środki pieniężne i lokaty	724 890	2 651 257	122 818		(103 600)	60 630											
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	40 384	289 625	10 996		(9 275)	417											
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	82 020	82 020	(155 287)	(252 708)	(71 551)	572 933	(2 968)										
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	157 224	157 224	45 266	2	(38 183)	(2)			(213 039)	(220 317)	(12 329)	512 675	(18 543)	(6)	(20 399)	93 392	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(77 070)	(549 693)	(8 326)		7 023	(9 819)											
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(1 646)	(251 097)				(336)											
Pozostałe zobowiązania finansowe	(48 573)	(24 426 711)	(4 006)		3 379	(7 073)											
WPLYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			89 751		(278 247)	86 493			(213 039)		(12 329)		(18 543)		(20 399)		
WPLYW NA KAPITAŁ WŁASNY					(252 706)	572 931					(220 317)		512 675		(6)		93 392

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI na dzień 30 czerwca 2008 r.

AKTYWA i ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	30.06.2008 r. WARTOŚĆ BILANSOWA	RYZYZKO WALUTOWE						RYZYZKO TOWAROWE							
			USD/PLN			EUR/PLN			CENY MIEDZI [USD/t]			CENY SREBRA [USD/troz]				
			2,40		1,89	3,58		3,18	10 775		6 350	24,93		11,66		
			+13%		- 11%	+7%		- 5%	+24%		- 27%	+41%		-34%		
[tys. PLN]	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał		
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7 964	108 587	856	(696)												
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	397 422	1 005 155	31 222	(25 404)	5 783	(4 548)										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	876 327	2 971 777	35 842	(29 163)	29 468	(23 176)										
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	1 247	160 424	74	(60)	28	(22)										
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	380	380	(1 529)	-	1 244	-	(728)	-	573	-						
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	24 142	24 142	2 385	210	(1 940)	(171)			(9 334)	1 771	60 617	11 878	(4 105)	-	26 590	2 601
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(76 756)	(657 912)	(6 095)	4 959	(1 088)	856										
Pozostałe zobowiązania finansowe	(27 668)	(1 952 421)	(66)	54	(1 469)	1 155										
WPLYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			64 237	(52 265)	32 722	(25 735)			(9 334)	60 617	(4 105)	26 590				
WPLYW NA KAPITAŁ WŁASNY				210	(171)	-	-		1 771	11 878	-	2 601				

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.2 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem

Grupa Kapitałowa narażona jest na ryzyko płynności rozumiane jako brak możliwości terminowego regulowania zobowiązań finansowych.

Zarówno w I półroczu 2009 r. jak i w okresie porównywalnym ze względu na dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz znaczne salda środków pieniężnych, spółki Grupy Kapitałowej w znikomym stopniu korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania.

Procesy inwestowania wolnych środków uzależnione są od terminów wymagalności zobowiązań, tak by ograniczyć maksymalnie ryzyko płynności.

W przypadku pogorszenia się warunków rynkowych i wystąpienia konieczności dodatkowego finansowania działalności lub refinansowania swojego zadłużenia przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki), istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zwiększonego ryzyka płynności.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na dzień 30 czerwca 2009 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	534 153	2 540	12 126	1 087	4	549 910	549 693
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	39 916	139 590	38 594	22 940	37 382	278 422	251 097
Pochodne instrumenty finansowe - Waluty	351	691	-	-	-	1 042	23 581
Pochodne instrumenty finansowe - Metale	-	-	-	-	-	-	36 230
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 370 264	20 686	19 734	13 820	7 546	2 432 050	2 426 711
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 944 684	163 507	70 454	37 847	44 932	3 261 424	

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	763 482	3 106	17 650	1 014	518	785 770	785 527
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	62 561	131 796	35 705	23 254	22 993	276 309	258 705
Pochodne instrumenty finansowe - Waluty	529	630	-	-	-	1 159	1 159
Pochodne instrumenty finansowe - Metale	-	3 771	-	-	-	3 771	3 771
Pozostałe zobowiązania finansowe	87 273	23 033	18 155	14 685	10 915	154 061	148 478
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	913 845	162 336	71 510	38 953	34 426	1 221 070	

Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych, kalkulowane są jako wartość wewnętrzna tych instrumentów bez uwzględnienia czynnika dyskontowego.

Na dzień 30 czerwca 2009 r. Grupa Kapitałowa miała dostępne linie kredytowe w rachunku bieżącym do wysokości 127 600 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 103 100 tys. zł).

Na dzień 30 czerwca 2009 r. niewykorzystana wartość linii kredytowej wyniosła 81 154 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 74 520 tys. zł).

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Grupa monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika Dług/EBITDA. Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik Dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i zobowiązań z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji).

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy rozsądnym poziomie kosztów Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług/EBITDA na poziomie do 2,0.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.2 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem (kontynuacja)

Powyższe wskaźniki na dzień 30 czerwca 2009 r., 31 grudnia 2008 r. oraz 30 czerwca 2008 r. przedstawiały się następująco:

	Stan na dzień		
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008	30 czerwca 2008
Kapitał własny	9 415 800	10 982 865	9 416 367
Minus: wartości niematerialne	151 197	151 581	118 047
Wartość netto aktywów	9 264 603	10 830 143	9 298 320
Suma bilansowa	<u>15 471 974</u>	<u>15 000 105</u>	<u>14 865 282</u>
Wskaźnik kapitału własnego	0,60	0,72	0,63
Zysk z działalności operacyjnej	1 458 571	3 186 362	1 963 628
Plus: amortyzacja	362 493	681 367	330 421
EBITDA	1 821 064	3 867 729	2 294 049
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	<u>283 973</u>	<u>290 978</u>	<u>264 921</u>
Wskaźnik: dług/EBITDA*	0,078	0,075	0,058

* dla okresów półrocznych EBITDA annualizowano statystycznie

W związku z niskim poziomem długu Grupy Kapitałowej na dzień 30 czerwca 2009 r. wskaźnik Dług/EBITDA był na bezpiecznym poziomie i wynosił 0,078.

Natomiast wskaźnik kapitału własnego był powyżej zakładanego minimalnego poziomu na dzień 30 czerwca 2009 r. wynosił 0,60.

Na Jednostce Dominującej nie spoczywały w I połowie 2009 r. oraz w 2008 r. jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

34.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodność kredytowa instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających,
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa.

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

34.3.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating w przeważającej części na średniowysokim poziomie², a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Na dzień 30 czerwca 2009 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 23%.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji, uznaje się, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie.

² Przez średniowysoki rating rozumie się rating od A+ do A- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od A1 do A3 w agencji Moodys.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami pochodnymi

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje pochodne działają w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (głównie banki) posiadające najwyższy rating³ (31,8%), średniowysoki⁴ (50,0%) lub średni⁵ (18,2%). Dysponują one odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do transakcji pochodnych zawartych przez Grupę wyniósł 11,5%.

Wycena transakcji w instrumentach pochodnych ceny metali i kursy walut zawartych przez Grupę według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. wynosi⁶:

277 508 tys. zł (dodatknie saldo z wyceny instrumentów pochodnych), z tego:
59 811 tys. zł są to zobowiązania finansowe (nota 12),
337 319 tys. zł są to aktywa finansowe (nota 12, 13).

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową jak i geograficzną oraz współpracą z instytucjami finansowymi o wysokim ratingu, Grupa Kapitałowa nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.

Jednostka Dominująca zawarła porozumienia ramowe o rozliczeniach netto w celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

34.3.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów, którzy są zdywersyfikowani pod względem rozmieszczenia geograficznego. Zdecydowana większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej, w tym Polski.

Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej dla należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra

	Stan na dzień					
	30 czerwca 2009 r.			31 grudnia 2008 r.		
	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne Kraje	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne Kraje
Należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra	64,72%	21,99%	13,29%	55,11%	32,84%	12,05%

Grupa Kapitałowa w znaczącej części dokonuje sprzedaży swoich produktów na podstawie przedpłat. Ocenia również na bieżąco zdolność kredytową swoich kontrahentów, w szczególności tych, którym udzielono kredytu kupieckiego. Kredyt kupiecki otrzymują tylko sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym kontrahentom zawsze jest w 100% zabezpieczona. Grupa Kapitałowa posiada zabezpieczenie większości należności w postaci weksli⁷, blokady środków na rachunku, zastawów rejestrowych⁸, gwarancji bankowych, hipotek, akredytyw i inkas dokumentowych. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną⁹. W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Jednostka Dominująca zawarła umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń. Uwzględniając posiadane zabezpieczenia oraz limity kredytowe otrzymane od firmy ubezpieczeniowej według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenia na 61% należności handlowych.

Całkowita wartość netto należności handlowych Grupy na dzień 30 czerwca 2009 r. bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń do wysokości, których Grupa może być wystawiona na ryzyko kredytowe wynosi 969 965 tys. zł, (wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. odpowiednio 725 700 tys. zł).

³ Przez najwyższy rating rozumie się rating od AAA do AA- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od Aaa do Aa3 w agencji Moodys.

⁴ Przez średniowysoki rating rozumie się rating od A+ do A- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od A1 do A3 w agencji Moodys.

⁵ Przez średni rating rozumie się rating od BBB+ do BBB- w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 w agencji Moodys.

⁶ Wycena transakcji dotyczy zarówno wyceny otwartych pozycji jak i transakcji rozliczających się w dniu 2 lipca 2009 r., które zostały wykazane w bilansie Grupy Kapitałowej w pozycjach pozostałe należności finansowe (Nota 13).

⁷ W celu przyspieszenia ewentualnej egzekucji należności zazwyczaj weksel jest przedkładany wraz z notarialnym Aktem o Poddaniu się Egzekucji.

⁸ Wg stanu na dzień bilansowy Spółka posiadała zastawy na zbiorach rzeczy lub praw stanowiących organizacyjną całość, których skład (zmienny) jest ujęty w księgach handlowych kontrahenta.

⁹ Stosowana w umowach handlowych klauzula potwierdzona notarialnie oznacza, że prawo własności towaru przechodzi na kupującego dopiero po dokonaniu zapłaty pomimo fizycznej dostawy.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi (kontynuacja)

Koncentracja ryzyka kredytowego w Jednostce Dominującej związana jest z przyznawaniem terminów płatności kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na dzień 30 czerwca 2009 r. saldo należności Grupy Kapitałowej od 7 największych odbiorców Jednostki Dominującej, pod względem stanu należności na dzień bilansowy, stanowi 64% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2008 r. 7 największych stanowiło odpowiednio 55%). Pomimo występowania koncentracji należności od kluczowych odbiorców (w większości działających na terenie Unii Europejskiej), Jednostka Dominująca ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Ze względu na brak danych przy ocenie ryzyka kredytowego nie uwzględniano ryzyka wynikającego z zawartych przez kontrahentów transakcji w instrumentach pochodnych.

Znaczące salda należności z tytułu dostaw robót i usług w Grupie Kapitałowej posiadają spółki: DIALOG S.A. 75 801 tys. zł, KGHM Metraco S.A. 34 973 tys. zł, KGHM Ecoren S.A. 31 468 tys. zł, KGHM Kupferhandelsges.m.b.H. 21 607 tys. zł, Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o. o. 12 393 tys. zł, POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. 8 181 tys. zł.

Poszczególne spółki Grupy działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. transport, budownictwo, handel, produkcja przemysłowa, usługi telekomunikacyjne, w związku z tym, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego. Spółki Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem Jednostki Dominującej, nie zawierają porozumień ramowych o rozliczeniach netto w celu obniżenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, jednakże w sytuacjach, kiedy dana jednostka gospodarcza posiada zarówno należności jak i zobowiązania z tym samym kontrahentem, w praktyce stosuje się rozliczenia netto, przy dwustronnej akceptacji takiego rozliczenia. Ze względu na dużą zmienność wysokości poziomu rozliczeń netto na poszczególne dni bilansowe, w praktyce trudno jest ustalić reprezentacyjną wartość takich kompensat.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. ocenia, że maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe na dzień bilansowy sięga pełnej wysokości salda należności z tytułu dostaw i usług, bez uwzględniania wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń. Jednakże realne ryzyko, że nie nastąpi wpływ środków pieniężnych z tytułu należności handlowych do Grupy Kapitałowej jest niskie.

34.3.4 Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 30 czerwca 2009 r. wartość bilansowa udzielonych pożyczek wynosi 0 zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosi 100 tys. zł). Na saldo składają się pożyczki udzielone:

- spółce KGHM CONGO S.P.R.L. w wartości brutto 2 643 tys. zł. W związku z powstałym wysokim poziomem ryzyka kredytowego pożyczka została pod datą 31 marca 2009 r. w całości objęta odpisem aktualizującym w kwocie 2 643 tys. zł. W wyniku podjętych działań mających na celu odzyskanie odpisanej wierzytelności podpisana została umowa cesji na rzecz Jednostki Dominującej wierzytelności KGHM CONGO S.P.R.L. od kontrahenta. W czerwcu bieżącego roku nastąpiła częściowa spłata wierzytelności objętej umową cesji w kwocie 796 tys. zł.
- spółce VIVID S.A. w wartości brutto 3 124 tys. zł. W lipcu 2008 w związku z prawdopodobieństwem, że pożyczka nie zostanie spłacona objęto ją odpisem aktualizującym w wysokości 2 780 tys. zł. We wrześniu 2008 ogłoszono upadłość spółki, dokonano kolejnego odpisu aktualizującego wartość pożyczki do 0 na kwotę 344 tys. zł.
- spółce MILLENNIUM COMMUNICATIONS S.A. w wartości brutto 307 tys. zł. W związku z ogłoszeniem upadłości przez spółkę w 2007 r. został ujęty odpis aktualizujący wartość udzielonej pożyczki na kwotę 307 tys. zł. W marcu 2009 r. dłużnik spłacił 4 tys. zł wierzytelności.

34.3.5 Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Grupa Kapitałowa w I półroczu 2009 r. nie inwestowała wolnych środków pieniężnych w obligacje przedsiębiorstw i nie nabyła jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.6 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Analiza wiekowa aktywów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy, dla których nie zidentyfikowano utraty wartości

Stan na 30 czerwca 2009

	Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	45 562	28 439	4 501	11 647	946	29
Pozostałe należności finansowe	329	199	4	29	93	4

Stan na 31 grudnia 2008

	Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	97 849	90 212	5 847	368	326	1 096
Pozostałe należności finansowe	847	526	283	34	1	3

Grupa Kapitałowa prowadzi przede wszystkim indywidualną analizę należności pod kątem wystąpienia przesłanek i ujmowania odpisu z tytułu utraty wartości. Istotne przesłanki zostały opisane w nocie 2.2.5.5.

Poniższe tabele prezentują zmianę stanu odpisów aktualizujących aktywa finansowe w podziale na klasy aktywów:

a) należności z tytułu dostaw i usług (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Za okres		
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Odpis aktualizujący na początek okresu	54 687	55 184	55 184
Zwiększenia z tytułu objęcia kontrolą jednostki zależnej	-	1 498	-
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	29 814	22 992	9 407
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(4 485)	(16 124)	(6 542)
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	2 776	2 381	(934)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(1 968)	(10 730)	(5 155)
Odpis utworzony/(odwrócony) na koszty sądowe	6	(494)	16
Zmniejszenie z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną	(211)	(20)	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	80 619	54 687	51 976

b) pozostałe aktywa finansowe (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Za okres		
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Odpis aktualizujący na początek okresu	10 252	4 439	4 439
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	3 082	6 427	33
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(703)	(139)	(11)
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	151	-	-
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(138)	(563)	(98)
Odpis utworzony na koszty sądowe	-	88	6
Odpis aktualizujący na koniec okresu	12 644	10 252	4 369

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.6 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego (kontynuacja)

c) dłużne papiery wartościowe (kategoria: aktywa finansowe dostępne do sprzedaży)

	Za okres		
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08	od 01.01.08 do 30.06.08
Odpis aktualizujący na początek okresu	248	549	549
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	-	45	-
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	-	(78)	(78)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(248)	(268)	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	-	248	471

35. Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	144 587	152 524
OGÓŁEM	144 587	152 524

36. Podatek dochodowy

	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Podatek dochodowy			
Podatek bieżący		298 365	373 644
Podatek odroczony	22	(18 380)	5 651
Korekty podatku za poprzednie okresy		6 277	(7 014)
Razem:		286 262	372 281

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując teoretyczną stawkę podatku ustaloną poprzez iloraz sumy iloczynów zysku brutto i stawki podatku dochodowego wynikającego z miejsca rozliczania podatku i zysku brutto.

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	1 577 321	2 091 440
Podatek wyliczony wg stawek krajowych, mających zastosowanie do dochodów w poszczególnych krajach wynosi 19,01% (półrocze 2008: 19,05%)	299 793	398 416
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(68 091)	(56 416)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	39 088	33 658
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(353)	(481)
Straty podatkowe, z których tytułu nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 704	3 939
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku dochodowego	6 844	179
Korekty podatku za poprzednie okresy	6 277	(7 014)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego		
średnia stawka mająca zastosowanie wyniosła 18,15% (półrocze 2008: 17,80%)	286 262	372 281

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

37. Zysk przypadający na jedną akcję

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	1 291 159	1 719 410
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys.)	200 000	200 000
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	6,46	8,60

Nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

38. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2009 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2008 oraz ustalenia dnia dywidendy i terminu wypłaty dywidendy, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2008 przeznaczono kwotę 2 336 000 tys. zł, co stanowi 11,68 zł na jedną akcję.

Dzień dywidendy uchwalono na 16 lipca 2009 r., termin wypłaty dywidendy: na dzień 6 sierpnia 2009 r. - kwoty 1 432 000 tys. zł, tj. 7,16 zł na jedną akcję oraz na dzień 6 listopada 2009 r. - kwoty 904 000 tys. zł, tj. 4,52 zł na jedną akcję.

Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

39. Wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Korekty zysku netto

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Podatek dochodowy z rachunku zysków i strat	286 262	372 281
Amortyzacja	362 493	330 421
Straty na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	8 901	1 820
Zysk z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk na zbyciu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności	(28 957)	(422)
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, środków trwałych w budowie i pożyczek	5 065	2 378
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	(144 587)	(152 524)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 034	6 214
Straty z tytułu różnic kursowych	18 251	1 632
Zmiana stanu rezerw	30 579	18 072
Zmiana stanu instrumentów pochodnych	(151 740)	70 977
Inne korekty	40 538	3 660
Zmiany stanu kapitału obrotowego:	(202 739)	(432 504)
Zapasy	(232 223)	(118 196)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	104 556	(388 873)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(75 072)	74 565
Ogółem korekty zysku netto:	226 100	222 005

Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz koszty związane ze zbyciem	18 801	13 027
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(8 901)	(1 820)
Dodatnia zmiana stanu należności z tytułu zbycia	(628)	(1 978)
Aktywowany odzysk z likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	(338)	(569)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	8 934	8 660

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Poprzez kontrolę Skarbu Państwa nad KGHM Polska Miedź S.A. Spółki Skarbu Państwa (lista Spółek wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.) spełniają definicje jednostek powiązanych. Obroty i salda z tymi jednostkami zostały uwzględnione w informacjach wykazanych w niniejszej notce w pozycjach dotyczących pozostałych podmiotów powiązanych.

Za okres od 01.01.09 do 30.06.09

Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody z innych transakcji
- jednostkom stowarzyszonym	1 981	17	10
- pozostałym podmiotom powiązany*	26 454	8 873	65
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany	28 435	8 890	75

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej.

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, od których Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. uzyskała przychody ze sprzedaży (5 największych pozycji):

1. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	12 973
2. Fabryka Przewodów Energetycznych S.A.	9 546
3. CENTROZŁOM WROCLAW S.A.	4 181
4. Zakłady Chemiczne "POLICE" S.A.	2 962
5. Zakłady Górniczo-Hutnicze "BOLESŁAW" S.A.	1 803

Przychody ze sprzedaży do wyżej wymienionych podmiotów stanowią około 89% przychodów ze sprzedaży do spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 11% stanowią przychody uzyskane od 95 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Za okres od 01.01.08 do 30.06.08

Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody z innych transakcji
- jednostkom stowarzyszonym	1 398	105	10
- pozostałym podmiotom powiązany	27 542	20 125	6
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązany	28 940	20 230	16

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (kontynuacja)

Za okres od 01.01.09 do 30.06.09

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	inne transakcje zakupu
- od jednostek stowarzyszonych	6 995	31	17	-
- od pozostałych podmiotów powiązanych*	266 945	167 521	3 672	1 259
Razem, zakup pochodzący od jednostek powiązanych	273 940	167 552	3 689	1 259

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, od których Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. dokonała zakupów (5 największych pozycji):

1. EnergiaPro GRUPA TAURON S.A.	270 206
2. EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A.	66 873
3. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	51 385
4. NITROERG S.A.	19 830
5. PPUP Poczta Polska	4 501

Zakup od wyżej wymienionych podmiotów stanowi około 97% zakupów dokonanych od spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 3% stanowią zakupy od 71 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Za okres od 01.01.08 do 30.06.08

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	inne transakcje zakupu
- od jednostek stowarzyszonych	19 810	7 643	19	-
- od pozostałych podmiotów powiązanych	320 418	51 432	5 629	1 490
Razem, zakup pochodzący od jednostek powiązanych	340 228	59 075	5 648	1 490

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w RN, płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	659	728
Razem	659	728

Wynagrodzenia Zarządu Jednostki Dominującej	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 30.06.08
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 036	2 255
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	410	391
Razem	1 446	2 646

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (kontynuacja)

Należności od podmiotów powiązanych z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
- od jednostek stowarzyszonych	792	739
- od pozostałych podmiotów powiązanych *	10 936	13 476
Razem, należności od podmiotów powiązanych	11 728	14 215

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, z którymi Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 30 czerwca 2009 r. posiadała salda należności z tytułu transakcji sprzedaży (5 największych pozycji):

1. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	1 453
2. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	1 312
3. Huta "Będzin" S.A.	862
4. Zakłady Górniczo-Hutnicze "BOLESŁAW" S.A.	855
5. Zakłady Chemiczne "POLICE" S.A.	830

Należności od wyżej wymienionych podmiotów stanowią około 72% należności ze sprzedaży do spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 28% stanowią należności od 88 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Wartość odpisów aktualizujących należności od podmiotów powiązanych według stanu na dzień bilansowy oraz wartość odpisów od podmiotów powiązanych odniesiona w okresie obrotowym w rachunek zysków i strat jest nieistotna z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych z tytułu zakupu produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
- wobec jednostek stowarzyszonych	417	2 176
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych *	63 375	70 430
Razem, zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	63 792	72 606

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, wobec których Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 30 czerwca 2009 r. posiadała salda zobowiązań z tytułu transakcji zakupu (5 największych pozycji):

1. EnergiaPro Gigawat Sp. z .o. (GRUPA TAURON S.A.)	44 021
2. NITROERG S.A.	4 468
3. EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A.	4 298
4. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	1 330
5. "Stomil-Poznań" S.A.	984

Zobowiązania wobec wyżej wymienionych podmiotów stanowią około 95% zobowiązań z tytułu zakupów od spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 5% stanowią zobowiązania wobec 40 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Ponadto, jednostki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. dokonują ze Skarbem Państwa rozliczeń z tytułu różnego rodzaju podatków i opłat. Transakcje te opisano w pozostałych notach sprawozdania finansowego.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Otrzymane gwarancje i poręczenia:	4	-
- od pozostałych podmiotów powiązanych	4	-
Udzielone gwarancje i poręczenia na rzecz:	12	12
- pozostałych podmiotów powiązanych	12	12

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

41. Zobowiązania pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego

Jednostki Grupy Kapitałowej zawarły umowy leasingu operacyjnego dotyczącego najmu pomieszczeń biurowych, pomieszczeń pod sieć radiową i kablową, maszyn górniczych, środków transportu, sprzętu medycznego oraz informatycznego.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat		
Poniżej jednego roku	22 309	17 550
Od jednego roku do pięciu lat	48 780	32 834
Powyżej pięciu lat	10 678	9 462
Razem:	81 767	59 846

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Opłaty leasingowe ujęte w rachunku zysków i strat		
Wartość minimalnych opłat leasingowych	18 459	36 380

42. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe

Wartości pozycji aktywów warunkowych ustalone zostały na podstawie szacunków.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Należności warunkowe	56 747	54 408
- sporne sprawy budżetowe	30 539	32 875
- otrzymane gwarancje	26 208	21 533
Należności pozabilansowe	29 583	25 195
- prace wdrożeniowe, projekty wynalazcze	29 583	25 195
Zobowiązania warunkowe	95 776	68 068
- zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń	18 700	15 390
- zobowiązania wekslowe	67 219	18 094
- sprawy sporne, sądowe w toku	2 834	14 185
- kary warunkowe	23	1 627
- zabezpieczenia profilaktyczne z tytułu szkód górniczych	7 000	8 000
- umowa w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia udziałów Petrotel sp. z o.o.	-	10 772
Zobowiązania pozabilansowe - sporne sprawy z tytułu praw wdrożeniowych i projektów wynalazczych	102 323	86 583

Potencjalne zobowiązanie z tytułu rekompensaty kosztów usługi powszechnej

Od dnia 8 maja 2006 r. Telekomunikacja Polska S.A. jest przedsiębiorcą wyznaczonym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) do świadczenia usługi powszechnej na obszarze całego kraju (49 stref numeracyjnych). Zakres świadczonej usługi powszechnej obejmuje:

- 1) przyłączenie pojedynczego zakończenia sieci w głównej lokalizacji abonenta z wyłączeniem sieci cyfrowej z integracją usług, zwanej "ISDN";
- 2) utrzymanie łącza abonentkiego z zakończeniem sieci, o którym mowa w pkt 1), w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych;
- 3) połączenia telefoniczne krajowe i międzynarodowe, w tym do sieci ruchomych, obejmujące także zapewnienie transmisji dla faksu oraz transmisji danych, w tym połączenia do sieci Internet;
- 4) udzielanie informacji o numerach telefonicznych oraz udostępnianie spisów abonentów;
- 5) świadczenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych;
- 6) świadczenie usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych.

Zgodnie z art. 95 ustawy Prawo telekomunikacyjne przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów świadczenia usługi powszechnej, w przypadku ich nierentowności. Dopłatę ustala Prezes UKE w wysokości kosztu netto świadczenia usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej i dotyczy tylko tych kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie miał obowiązku świadczenia usługi powszechnej. Wysokość kosztu netto oblicza się w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie sposobu obliczania kosztu netto usługi wchodzącej w skład telekomunikacyjnej usługi powszechnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 255, poz. 2141).

42. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe (kontynuacja)

Do udziału w pokryciu dopłaty do kosztów świadczenia usługi powszechnej są zobowiązani przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód z działalności telekomunikacyjnej przekroczył 4 miliony złotych w roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy w pokryciu dopłaty nie może przekroczyć 1 % jego przychodów. Kwotę udziału poszczególnych przedsiębiorców w pokryciu dopłaty ustala Prezes UKE w drodze decyzji, po uprzednim ustaleniu należnej przedsiębiorcy wyznaczonemu dopłaty do kosztów świadczenia usługi powszechnej.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ostateczna kwota opisanej powyżej dopłaty ani udział w niej poszczególnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie zostały dotychczas ustalone przez UKE.

43. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej kształtowało się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.09 do 30.06.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	8 709	8 747
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	19 619	19 731
Razem	28 328	28 478

44. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Saldo netto ZFŚS na dzień 30 czerwca 2009 r. wynosi 781 tys. zł - należności z tytułu funduszu socjalnego, na dzień 31 grudnia 2008 r. saldo netto ZFŚS wynosi 1 245 tys. zł - zobowiązania z tytułu funduszu socjalnego. Grupa Kapitałowa dokonuje kompensaty aktywów funduszu ze zobowiązaniami wobec funduszu.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów funduszu.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2009	31 grudnia 2008
Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS		
Pożyczki udzielone pracownikom	116 682	103 116
Pozostałe należności	1 903	222
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	53 899	29 207
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(171 703)	(133 790)
Saldo po kompensacie	781	(1 245)

Rozliczenie salda następuje w następujących okresach po dokonaniu refundacji środków.

Odpisy na Fundusz Socjalny w okresie obrotowym	103 362	103 750
---	---------	---------

45. Dotacje państwowe

Stan dotacji państwowych ujętych na rozliczeniach międzyokresowych przychodów na dzień 30 czerwca 2009 r. stanowi 1 190 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 1 633 tys. zł). Środki pochodzą z funduszy unijnych jak i pozaunijnych. Są to dotacje pieniężne otrzymane na nabycie rzeczowych aktywów trwałych, na prowadzenie prac rozwojowych, których efektem są aktywowane wartości niematerialne oraz na dofinansowanie szkoleń pracowników.

Spółki Grupy Kapitałowej otrzymują również pomoc publiczną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie preferencyjnego oprocentowania pożyczek jak i umorzenia pożyczek.

46. Zdarzenia po dniu bilansowym

Rozstrzygnięcie konkursu na Prezesa Zarządu

Dnia 20 lipca 2009 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej rozstrzygnęła wyniki postępowania konkursowego i powierzyła funkcję Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję Panu Herbertowi Wirthowi.

Pan Herbert Wirth pełnił obowiązki Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VII kadencji od 16 czerwca 2009 r. a wcześniej od dnia 23 kwietnia 2008 r. pełnił funkcję I Wiceprezesa Zarządu w Zarządzie VI kadencji.

Wypłata dywidendy

Zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2008 w dniu 6 sierpnia 2009 r. została wypłacona pierwsza z dwóch rat dywidendy w kwocie 1 432 000 tys. zł, tj. 7,16 zł na jedną akcję.

Korekta Budżetu Jednostki Dominującej

Dnia 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej zatwierdziła Korektę Budżetu KGHM Polska Miedź S.A. na 2009 rok. Szczegóły zatwierdzonego dokumentu opisano w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej pkt 2.8. Prognoza sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej.

Zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej

Dnia 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej powołała na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VII kadencji Pana Ryszarda Janeczka oraz powierzyła obowiązki I Wiceprezesa Zarządu Panu Maciejowi Tyburze.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
25.08.2009 r.	Herbert Wirth	Prezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
25.08.2009 r.	Ludmiła Mordylak	Główny Księgowy KGHM Dyrektor Generalny Centrum Usług Księgowych	

GRUPA KAPITAŁOWA
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
W I PÓŁROCZU 2009 ROKU**

Lubin, sierpień 2009 rok

SPIS TREŚCI

1. Działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	3
1.1. Organizacja Grupy Kapitałowej.....	3
1.2. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	4
1.3. Struktura właścicielska Jednostki Dominującej	6
1.4. Zakres działalności podmiotów Grupy Kapitałowej	6
1.5. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej	9
1.6. Podwyższenia kapitału i zbycie akcji.....	10
1.7. Finansowanie podmiotów w ramach Grupy Kapitałowej	10
1.8. Wypłata dywidend	11
1.9. Sprawy sporne	11
2. Wyniki finansowe	12
2.1. Segmenty działalności.....	12
2.2. Rynki zbytu – struktura geograficzna	13
2.3. Sytuacja majątkowa	14
2.4. Źródła pokrycia majątku.....	15
2.5. Rachunek zysków i strat.....	16
2.6. Wyniki najistotniejszych podmiotów w Grupie Kapitałowej	17
2.7. Zarządzanie ryzykiem	18
2.8. Prognoza sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej.....	20
3. Istotne zdarzenia po dacie bilansu	21
4. Załączniki	21
4.1. Spis tabel	21
4.2. Spis rysunków.....	21

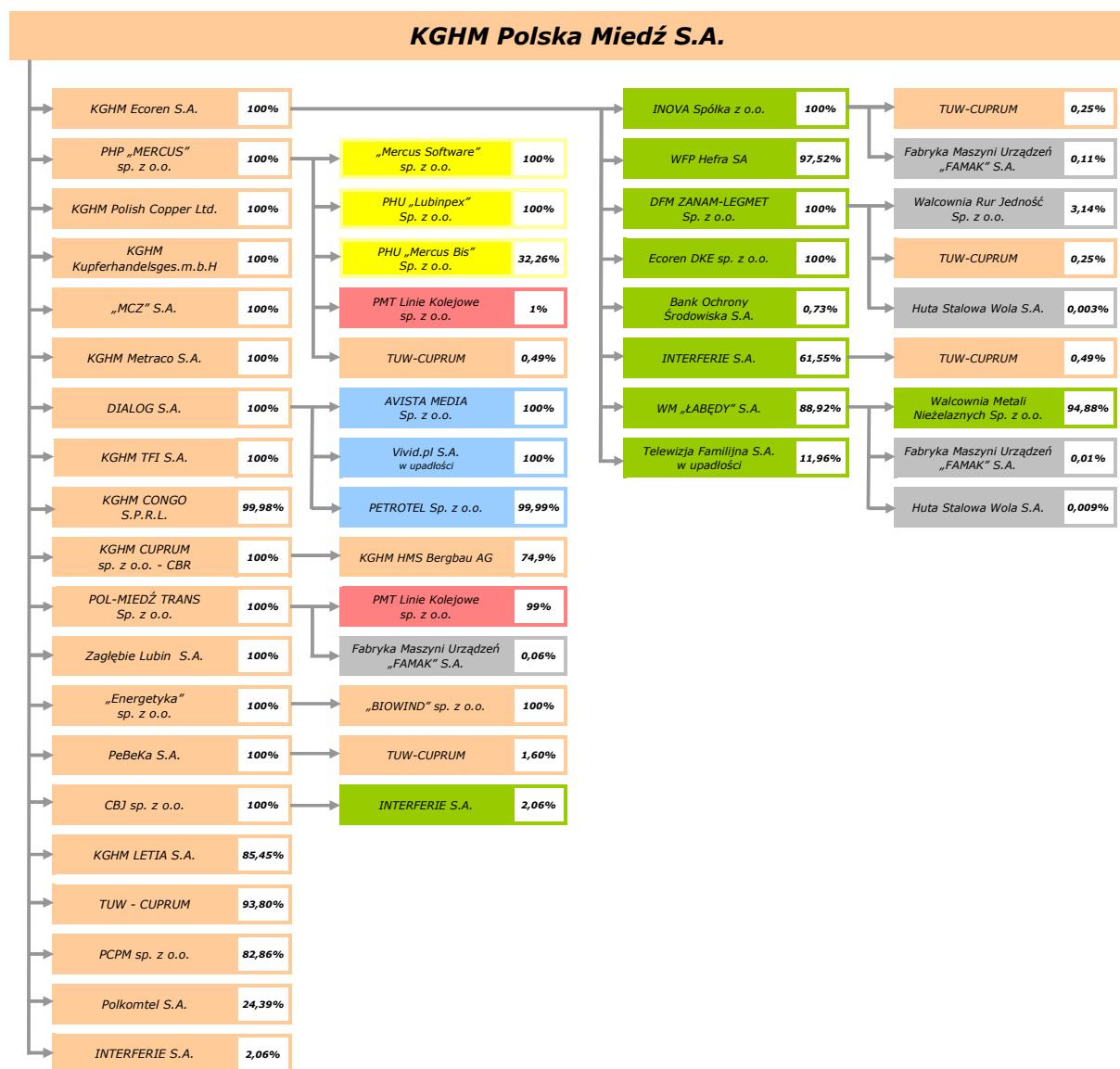
1. Działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

1.1. Organizacja Grupy Kapitałowej

Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej jest KGHM Polska Miedź S.A. Według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. posiadała bezpośrednio udziały i akcje 20 podmiotów. Siedem z nich tworzy własne Grupy Kapitałowe, są to: KGHM Ecoren S.A., PHP „MERCUS” sp. z o.o., DIALOG S.A. POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o., KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR, „Energetyka” sp. z o.o., WM „Łabędy” S.A.

Powiązania podmiotów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. obrazuje zamieszczony poniżej schemat.

Rysunek 1. Podmioty, w których wg stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały i akcje

Jednostki podlegające konsolidacji

KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za I półrocze 2009 r. 28 jednostek zależnych oraz wyceniła metodą praw własności akcje jednostki stowarzyszonej Polkomtel S.A.

Wysokość udziału w kapitale zakładowym jednostek zależnych objętych sprawozdaniem skonsolidowanym prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Jednostki zależne objęte sprawozdaniem skonsolidowanym na dzień 30.06.2009 r.

Lp.	SPÓŁKA	Udział w kapitale zakładowym	
1.	KGHM Ecoren S.A.	213 322	tys. PLN
2.	DIALOG S.A.	489 950	tys. PLN
3.	"Energetyka" sp. z o.o.	248 793	tys. PLN
4.	PeBeKa S.A.	64 638	tys. PLN
5.	POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	140 418	tys. PLN
6.	KGHM Metraco S.A.	2 545	tys. PLN
7.	PHP „MERCUS” sp. z o.o.	10 733	tys. PLN
8.	CBJ sp. z o.o.	2 918	tys. PLN
9.	KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	8 507	tys. PLN
10.	„MCZ” S.A.	53 118	tys. PLN
11.	Zagłębie Lubin S.A.	113 689	tys. PLN
12.	DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.	35 970	tys. PLN
13.	INOVA Spółka z o.o.	6 600	tys. PLN
14.	PHU „Lubinpex” Sp. z o.o.	4 225	tys. PLN
15.	PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	100	tys. PLN
16.	AVISTA MEDIA Sp. z o.o.	10 000	tys. PLN
17.	KGHM Polish Copper Ltd.	2 000	tys. GBP
18.	KGHM Kupferhandelsges. m.b.H.	254	tys. EUR
19.	WFP Hefra S.A.	3 438	tys. PLN
20.	WM "ŁABĘDY" S.A.	48 643	tys. PLN
21.	KGHM LETIA S.A.	23 438	tys. PLN
22.	PETROTEL Sp. z o.o.	8 199	tys. PLN
23.	INTERFERIE S.A.	47 821	tys. PLN
24.	WMN Sp. z o.o.	36 443	tys. PLN
25.	DKE Spółka z o.o.	765	tys. PLN
26.	KGHM TFI S.A.	2 800	tys. PLN
27.	„BIOWIND” sp. z o.o.	50	tys. PLN
28.	KGHM HMS Bergbau AG.	50	tys. EUR

Wartość akcji Polkomtel S.A. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 czerwca 2009 r. wycenionych metodą praw własności wynosi 1 334 043 tys. zł.

1.2. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

W I półroczu br. wystąpiły następujące zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej:

– Nabycie udziałów spółki „BIOWIND” sp. z o.o.

W dniu 5 stycznia 2009 roku została zawarta umowa nabycia udziałów spółki „BIOWIND” sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku pomiędzy „Energetyka” sp. z o.o. i dwiema osobami fizycznymi. Na podstawie tej umowy „Energetyka” sp. z o.o. nabyła 1 000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy o łącznej wartości nominalnej 50 tys. zł, co stanowi 100 % udziałów „BIOWIND” sp. z o.o. i daje 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników tej spółki. Cena nabycia udziałów wynosi 450 tys. zł. Udziały zostały nabyte za gotówkę. Łączny koszt nabycia udziałów wynosi 455 tys. zł. Źródłem finansowania nabywanych aktywów były środki własne spółki „Energetyka” sp. z o.o. Wartość aktywów netto spółki „BIOWIND” sp. z o.o. wynosiła 405 tys. zł. Z uwagi na nieistotność odstąpiono od alokacji ceny nabycia i ustalono wartość firmy w wysokości 405 tys. zł. Nie zidentyfikowano aktywów nie ujętych w bilansie.

Zakup udziałów „BIOWIND” sp. z o.o. posiadającej umowy dzierżawy nieruchomości (około 300 hektarów) w województwie warmińsko-mazurskim, pozwoli na rozpoczęcie procedur formalno-prawnych zmierzających do realizacji inwestycji związanej z budową farmy wiatrowej. Od dnia nabycia do dnia

bilansowego spółka „BIOWIND” sp. z o.o. nie osiągnęła przychodu, poniosła stratę netto w wysokości 15 tys. zł.

– Nabycie udziałów spółki PETROTEL Sp. z o.o.

W dniu 12 stycznia 2009 roku DIALOG S.A. odkupiła od udziałowców mniejszościowych 2 009 udziałów spółki PETROTEL Sp. z o.o. o wartości nominalnej 1 000 zł każdy udział, w związku z czym udział DIALOG S.A. w kapitale zakładowym PETROTEL Sp. z o.o. wzrósł do 99,56%.

W dniu 20 marca 2009 roku DIALOG S.A. kupiła kolejne 35 udziałów spółki PETROTEL Sp. z o.o.

Na koniec czerwca br. udział DIALOG S.A. w kapitale zakładowym PETROTEL Sp. z o.o. wynosił 99,99%. Łączny koszt nabycia 24,93 % udziałów w PETROTEL Sp. z o.o. wynosi 10 895 tys. zł.

– Nabycie udziałów Ecoren DKE sp. z o.o.

W dniu 14 stycznia 2009 roku podpisana została pomiędzy KGHM Ecoren S.A. a SITA POLSKA SPOŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ umowa nabycia udziałów DKE sp. z o.o. Na podstawie tej umowy KGHM Ecoren S.A. nabyła 380 udziałów DKE sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 380 tys. zł, co stanowi 49,67% udziału w kapitale zakładowym DKE sp. z o.o. i daje prawo do 49,67% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Na koniec czerwca b.r. KGHM Ecoren S.A. posiadała 100% udziału w kapitale zakładowym DKE sp. z o.o. i 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Udziały zostały nabyte za kwotę 2 806 tys. zł i opłacone gotówką w dniu podpisania umowy. Źródłem finansowania nabytych aktywów są środki własne KGHM Ecoren S.A. Łączny koszt nabycia udziałów wynosi 2 829 tys. zł. Aktywa netto należne kupującemu stanowiące 49,67% wynoszą 1 314 tys. zł. Wartość firmy ustalona prowizorycznie wynosi 1 515 tys. zł. W dniu 19 lutego 2009 r. została zarejestrowana zmiana nazwy spółki DKE sp. z o.o. na Ecoren DKE sp. z o.o.

– Utrata kontroli nad spółką KGHM CONGO S.P.R.L.

W dniu 25 marca 2009 roku Zarząd spółki KGHM CONGO S.P.R.L. opuścił terytorium Demokratycznej Republiki Konga w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa i brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, pozostawiając majątek spółki bez nadzoru. W związku z utratą zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną spółki w celu osiągania korzyści wynikających z jej działalności, Zarząd Jednostki Dominującej podjął Uchwałę o rozliczeniu strat ujmowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od dnia przejęcia KGHM CONGO S.P.R.L. do dnia, w którym Jednostka Dominująca przestała sprawować kontrolę nad tą spółką jako zysku/straty z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną. W wyniku rozliczenia ustalono zysk z tytułu utraty kontroli w wysokości 21 457 tys. zł. Ponadto w pozostałych kosztach operacyjnych ujęto odpis na należności w wysokości 21 373 tys. zł dotyczący niespłaconych zobowiązań KGHM CONGO S.P.R.L. na rzecz Jednostki Dominującej.

– Zawiazanie spółki KGHM HMS Bergbau AG

W dniu 17 czerwca 2009 roku KGHM CUPRUM Sp. z o.o. – CBR zawiązała z firmą HMS Bergbau AG spółkę pod firmą KGHM HMS Bergbau AG. Utworzony podmiot jest spółką prawa niemieckiego z siedzibą w Berlinie. KGHM CUPRUM Sp. z o.o. – CBR objęła 74,9 % akcji nowego podmiotu natomiast HMS Bergbau AG pozostałe 25,1 %.

Kapitał zakładowy spółki KGHM HMS Bergbau AG wynosi 50 tys. EUR, tj. 225 tys. zł. Koszt nabycia udziałów wynosi 168 tys. zł. Na dzień nabycia kapitał udziałowców mniejszościowych wynosił 57 tys. zł.

Na dzień 30 czerwca 2009 r. spółka KGHM HMS Bergbau AG nie uzyskała przychodu ze sprzedaży.

KGHM HMS Bergbau AG została powołana w celu poszukiwania i rozpoznania złóż miedzi i innych metali w Europie. Pierwszym projektem realizowanym przez spółkę będzie eksploracja na obszarze Saksonii w Niemczech. Utworzenie spółki KGHM HMS Bergbau AG związane jest z realizacją zatwierdzonej w lutym 2009 roku Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2009 – 2018. W obszarze dotyczącym rozwoju bazy zasobowej zakłada ona m.in. eksplorację nowych złóż w regionie.

– Zawiazanie spółki KGHM TFI S.A.

W dniu 10 czerwca 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. zawiązała Spółkę pod firmą KGHM TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SPÓŁKA AKCYJNA (KGHM TFI S.A.), w której objęła 100 % akcji o łącznej wartości nominalnej 2 800 tys. zł, pokrytych wkładem pieniężnym. Cena emisyjna akcji równa jest wartości nominalnej. Spółka została zarejestrowana w sądzie w dniu 29 czerwca 2009 r.

Przedmiotem działalności KGHM TFI S.A. jest tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych. Na dzień 30 czerwca 2009 r. KGHM TFI S.A. nie uzyskała przychodu ze sprzedaży.

1.3. Struktura właścicielska Jednostki Dominującej

Kapitał zakładowy KGHM Polska Miedź S.A., zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, na dzień 30 czerwca 2009 r. wynosił 2 mld zł i dzielił się na 200 mln akcji serii A o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku, według wiedzy Jednostki Dominującej, jedynym akcjonariuszem KGHM Polska Miedź S.A. posiadającym liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa, który - według zawiadomienia z dnia 16 maja 2007 roku - posiadał 83 589 900 akcji, co stanowi 41,79% kapitału zakładowego KGHM Polska Miedź S.A. i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

Pozostali akcjonariusze Jednostki Dominującej (w tym Deutsche Bank Trust Company Americas, bank depozytowy w programie kwitów depozytowych) posiadali akcje w ilości poniżej 5% kapitału zakładowego - łącznie 116 410 100 akcji, co stanowi 58,21% kapitału zakładowego i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

W okresie od publikacji raportu kwartalnego za pierwszy kwartał 2009 roku, tj. od dnia 15 maja 2009 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Spśród osób zarządzających i nadzorujących na dzień 30 czerwca 2009 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, jedynie Członek Rady Nadzorczej Ryszard Kurek był w posiadaniu akcji KGHM Polska Miedź S.A. (10 akcji o łącznej wartości nominalnej 100 zł).

W okresie od publikacji raportu kwartalnego za pierwszy kwartał 2009 roku, tj. od dnia 15 maja 2009 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji KGHM Polska Miedź S.A. oraz uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące.

1.4. Zakres działalności podmiotów Grupy Kapitałowej

W ramach działalności spółek Grupy Kapitałowej można wyróżnić dwie podstawowe branże:

- metale (miedź, metale szlachetne), inne produkty hutnictwa – zakres działalności spółek z tej branży obejmuje wydobywanie, przetwórstwo, produkcję, handel i promocję,
- telekomunikacja.

Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej, niedziałające w ramach powyższych branż, mają zróżnicowany przedmiot działalności. Obejmuje on produkcję i świadczenie usług związanych z podstawową działalnością Jednostki Dominującej, takie jak: budownictwo górnicze, produkcję energii elektrycznej i ciepłej, maszyny i urządzenia dla górnictwa, prace badawczo rozwojowe oraz usługi niezwiązane z obsługą ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A. tj.: usługi turystyczne, transportowe, medyczne.

Wykaz rodzajów działalności istotnych spółek Grupy Kapitałowej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Rodzaje działalności spółek Grupy Kapitałowej

Lp.	Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
Branża - metale (miedź, metale szlachetne), inne produkty hutnictwa		
1.	KGHM Polska Miedź S.A.	kopalnictwo rud metali; produkcja metali nieżelaznych i szlachetnych oraz soli; odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych; zagospodarowanie odpadów; działalność związana z zarządzaniem holdingami; działalność geologiczno-poszukiwawcza, badania i analizy techniczne; zawodowa działalność ratownicza; usługi telekomunikacyjne i informatyczne
2.	WMN sp. z o.o.	przetwórstwo metali nieżelaznych
3.	KGHM Polish Copper Ltd.	handel miedzią
4.	KGHM Kupferhandelsges.m.b.H.	handel miedzią
5.	WM „ŁABĘDY” S.A.	handel węglem, mielnikami stosowanymi przy produkcji koncentratu miedzi
6.	KGHM Metraco S.A.	handel metalami kolorowymi, substancjami chemicznymi, złomem miedzianym
Branża - telekomunikacja		
1.	DIALOG S.A.	usługi telekomunikacyjne
2.	PETROTEL Sp. z o.o.	usługi telekomunikacyjne
3.	AVISTA MEDIA sp. z o.o.	usługi multimedialne
4.	Polkomtel S.A.	usługi telekomunikacyjne

Pozostałe branże		
1.	KGHM Ecoren S.A.	produkcja i sprzedaż związków renu oraz kruszyw budowlanych
2.	PeBeKa S.A.	budowa kopalń wraz z infrastrukturą; budowa tuneli drogowych, kolejowych, szlakowych metra, budownictwo podziemne
3.	DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.	produkcja maszyn i urządzeń dla górnictwa, maszyn budowlanych, remonty maszyn
4.	„Energetyka” sp. z o.o.	produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i ciepłej, gospodarka wodno-ściekowa
5.	POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	towarowy transport kolejowy, osobowy i towarowy transport drogowy, handel produktami naftowymi
6.	PHP „MERCUS” sp. z o.o.	handel towarami konsumpcyjnymi, produkcja wiązek elektrycznych
7.	INTERFERIE S.A.	sprzedaż usług turystycznych, w tym: turystyczno-wypoczynkowych, sanatoryjno-leczniczych, hotelowych
8.	„MCZ” S.A.	ochrona zdrowia
9.	KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	działalność badawczo-rozwojowa
10.	CBJ sp. z o.o.	badania i analizy fizyko-chemiczne
11.	INOVA Spółka z o.o.	elektrotechnika, atestacja i rzeczoznawstwo, certyfikacja
12.	KGHM LETIA S.A.	sprzedaż i wynajem nieruchomości, promocja osiągnięć nauki, transfer technologii
13.	TUW-CUPRUM	świadczenie usług ubezpieczeniowych na zasadach wzajemności na rzecz swoich członków
14.	WFP Hefra SA	produkcja i sprzedaż nakryć stołowych nierdzewnych, posrebrzanych i srebrnych
15.	Zagłębie Lubin S.A.	prowadzenie sekcji piłki nożnej, organizacja profesjonalnych zawodów sportowych
16.	PHU „Lubinpex” Sp. z o.o.	usługi gastronomiczne, cateringowe

Opis działalności znaczących spółek w Grupie Kapitałowej.

Najistotniejszym podmiotem w Grupie Kapitałowej jest **KGHM Polska Miedź S.A.** Opis działalności Jednostki Dominującej w I półroczu 2009 rok znajduje się w raporcie KGHM Polska Miedź S.A. opublikowanym w dniu 28 sierpnia 2009 r.

KGHM Kupferhandelsges.m.b.H.

Spółka zajmuje się handlem produktami KGHM Polska Miedź S.A., tj. walcówką, katodami i wlewkami. Spółka handluje na rynku środkowo i południowo-europejskim. Głównym obszarem jej działalności jest Austria.

KGHM Metraco S.A.

KGHM Metraco S.A. należy do strategicznych podmiotów handlowych KGHM Polska Miedź S.A. Zajmuje się dostarczaniem materiałów i surowców gwarantujących ciągłość pracy oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. i spółek z Grupy Kapitałowej oraz sprzedają na zewnątrz produktów ubocznych procesu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A. Oferta spółki koncentruje się na hurtowej sprzedaży: wyrobów gotowych z miedzi, metali szlachetnych, wyrobów chemicznych, a także odpadów, złomu oraz surowców i półproduktów.

DIALOG S.A.

DIALOG S.A. działa w trzech segmentach rynku komunikacji elektronicznej:

- głosowa telefonia stacjonarna,
- DLISP – usługi dostępu do internetu, transmisji danych i dzierżawy łączy,
- usługi płatnej telewizji.

W II połowie 2009 r. planowane jest rozpoczęcie działalności w czwartym segmencie rynku – w segmencie usług telefonii mobilnej.

W ramach usług telefonii stacjonarnej, DIALOG S.A. działa w oparciu o własną infrastrukturę sieciową, oraz świadczy usługi na łączach Telekomunikacji Polskiej (WLR). W przypadku usług głosowych na własnej sieci, głównymi konkurentami są: Telekomunikacja Polska S.A. oraz sieci CaTV. Spółka konkuruje również z substytucyjnymi usługami głosowymi świadczonymi przez operatorów sieci mobilnych (PTK Centertel/Orange, Polkomtel/Plus, PTC/Era, P4/Play). W segmencie WLR, głównym konkurentem DIALOG S.A. jest Netia, która w 2008 r. przejęła innego dużego konkurenta – Tele2 Polska.

W segmencie DLISP największym konkurentem DIALOG S.A. jest TP S.A. W usługach dostępu do internetu na własnej infrastrukturze Spółka konkuruje również z dużymi operatorami sieci kablowych, a także lokalnymi

sieciami ISP (lokalni dostawcy internetu). W usługach dostępu do internetu świadczonych na łączach TP S.A. (BSA/LLU), najważniejszym konkurentem spółki na rynku jest Netia. W zaawansowanych usługach dla biznesu (transmisja danych, dzierżawa łączy) dużymi konkurentami, obok TP S.A., są również: Exatel, Netia i GTS Energis.

W segmencie usług płatnej telewizji DIALOG S.A. konkuruje przede wszystkim z operatorami platform cyfrowych (m.in. Cyfrowy Polsat) i dużymi sieciami CaTV (m.in. Multimedia Polska, UPC, Vectra), w mniejszym zaś stopniu z dostawcami oferty IPTV (TP S.A.).

KGHM Ecoren S.A.

Spółka tworzy własną Grupę Kapitałową. Posiada bezpośrednio udziały i akcje w 6 podmiotach zależnych. Od 2007 r. spółka realizuje strategię, która obejmuje zmianę charakteru funkcjonowania poprzez koncentrację na działalności produkcyjnej i zakończenie pełnienia funkcji zarządzająco-restrukturyzacyjnej wobec spółek Grupy Kapitałowej.

Podstawowa działalność spółki to produkcja i sprzedaż nadrenianu amonu, kruszyw budowlanych, produktów uzyskiwanych z kamienia wapiennego (mączka, tłuć, kliniec, sorbety), żużla granulowanego.

Nadrenian amonu jest głównym produktem firmy. Obecne możliwości produkcyjne i ustabilizowana jakość pozwalają oferować ten produkt w standardzie katalizacyjnym. Produkt ten jest używany i nabywany przez firmy przetwarzające go na ren metaliczny dla producentów nadstopów. Nadstopy znajdują głównie zastosowanie w przemyśle lotniczym (przy budowie silników odrzutowych) czy petrochemicznym (do produkcji benzyn wysokootanowych czy katalizatorów spalin).

Spółka realizuje prace w zakresie uruchomienia produkcji renu metalicznego oraz odzysku renu ze zużytych nadstopów.

Kruszywa sztuczne oferowane przez KGHM Ecoren S.A. są wykorzystywane do produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych oraz do podbudów. Cały asortyment jest przeznaczony na rynek budownictwa drogowego. Spółka sprzedaje swoje produkty w północno-zachodniej Polsce. Wśród odbiorców spółki znajdują się największe firmy budownictwa drogowego, takie jak Strabag, NCC, Skanska.

Sprzedaż żużla granulowanego jest skierowana do producentów ścierniw. Ze względu na podstawowe zastosowanie produktu, koniunktura w branży zależy przede wszystkim od sytuacji w przemyśle stoczniowym (produkt ten jest wykorzystywany do czyszczenia kadłubów i konstrukcji stalowych).

PeBeKa S.A.

Spółka prowadzi działalność w zakresie:

- budownictwa górniczego – wykonując roboty górnicze poziome oraz szybowe (m.in. roboty chodnikowe; budowa szybów i szybków wraz z ich wyposażeniem);
- usług budowlanych i inżynierskich – obejmujących wykonawstwo robót ogólnobudowlanych, hydrotechnicznych, inżynierskich i specjalistycznych (m.in. budowa obiektów przemysłowych, tuneli i stacji metra, budowa i remonty rurociągów).

PeBeKa S.A. jest spółką wyspecjalizowaną w budownictwie górniczym. Na rynku KGHM jest głównym wykonawcą górniczych robót poziomych i szybowych.

Pełni również istotną rolę jako wykonawca robót w zakresie udostępnienia nowego złoża (Głogów Głęboki).

Spółka była wykonawcą części stacji oraz tuneli szlakowych I linii metra warszawskiego. Kontrakty realizowane były w ramach konsorcjum z PRG Metro Spółka z o.o.

W 2007 r. PeBeKa S.A. zawiązała konsorcjum z HOCHTIEF Polska Sp. z o.o. i HOCHTIEF Construction A.G., które podpisało z Zagłębiem Lubin S.A. umowę na kompleksowe opracowanie koncepcji, wykonanie projektu budowlanego, projektów wykonawczych oraz budowę „pod klucz” stadionu sportowego w Lubinie. W I połowie 2008 r. rozpoczęto realizację inwestycji, której zakończenie planowane jest w I kwartale 2010 r.

DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.

Spółka jest producentem maszyn górniczych, przeznaczonych do pracy w niemietanowych, głębinowych kopalniach rud metali nieżelaznych i soli. Do grupy produktów wytwarzanych przez spółkę i decydujących o jej pozycji, należą maszyny górnicze (ładowarki, wozy odstawcze, wozy wierząco-kotwiące, maszyny pomocnicze) oraz przenośniki taśmowe. Ponadto, spółka produkuje odlewy, elementy konstrukcyjne wykonywane na bazie dokumentacji powierzonej oraz kotwy.

Spółka pełni strategiczną rolę dla Głównego Ciągu Technologicznego KGHM Polska Miedź S.A., jako znaczący dostawca oraz serwisant maszyn i urządzeń górniczych. Spółka jest jedynym dostawcą wozów odstawczych oraz znaczącym dostawcą przenośników taśmowych i konstrukcji stalowych na tym rynku.

„Energetyka” sp. z o.o.

Podstawową działalnością spółki jest:

- wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej,
- wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii cieplnej, pary wodnej i gorącej wody,
- pobór, oczyszczanie i rozprowadzanie wody,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

„Energetyka” sp. z o.o. jest największym producentem energii elektrycznej i ciepła na terenie byłego województwa legnickiego oraz jednym z większych producentów ciepła w zachodniej Polsce.

Energia elektryczna produkowana jest w skojarzeniu z ciepłem i w całości dostarczana do KGHM Polska Miedź S.A.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej spółka obsługuje głównie odbiorców przemysłowych na obszarze byłego województwa legnickiego, jest głównym dostawcą dla oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. i spółek Grupy Kapitałowej. Posiada również niewielki udział na lokalnym rynku odbiorców indywidualnych.

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.

Spółka oferuje kompleksowe usługi w zakresie transportu kolejowego i samochodowego oraz prowadzi sprzedaż hurtową i detaliczną produktów naftowych.

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. należy do grupy podmiotów pełniących istotną rolę dla ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A. - jest wiodącym przewoźnikiem kolejowym i samochodowym oraz bezpośrednim dostawcą paliw do oddziałów.

Spółka zajmuje 6 miejsce wśród prywatnych przewoźników kolejowych, pod względem pracy przewozowej i ilości przewiezionej masy przewozowej realizowanej po sieci PKP PLK. Spółka zamierza rozwijać domenę transportu kolejowego, zwiększając tym samym udział w sprzedaży usług na rynek zewnętrzny. W 2008 r. spółka uzyskała licencję na wykonywanie przewozów kolejowych osób.

PHP „MERCUS” sp. z o.o.

W działalności spółki wyróżnia się trzy główne sektory :

- logistyka materiałowa – głównie na rzecz oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. i spółek Grupy Kapitałowej,
- działalność produkcyjna – wiązki przewodów elektrycznych, wysokociśnieniowe przewody hydrauliczne,
- handel hurtowy i detaliczny – domy handlowe, hurtownie.

Spółka pełni strategiczną rolę dla KGHM Polska Miedź S.A., jako koordynator zaopatrzenia ciągu technologicznego w materiały i części zamienne. Posiada ugruntowaną pozycję producenta i dostawcy wiązek elektrycznych dla producentów zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego. Główni odbiorcy wiązek to: ELECTROLUX, GENERAL ELECTRIC, PATELEC ELPENA.

KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR

KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR prowadzi prace badawczo-rozwojowe i projektowe w dziedzinach: geologia, górnictwo, przeróbka surowców mineralnych, ochrona środowiska. Prace obejmują wszystkie fazy działalności badawczo-projektowej od badań poprzez projekt, ocenę jego oddziaływania na środowisko, analizę wykonalności, po nadzór nad jego realizacją.

Spółka jest wykonawcą prac badawczych i rozwojowych większości przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych przez KGHM Polska Miedź S.A., związanych z ciągiem technologicznym. Spółka archiwizuje dokumentację techniczną (geologiczną) i technologiczną KGHM Polska Miedź S.A.

CBJ sp. z o.o.

CBJ sp. z o.o. prowadzi działalność w branży usług analitycznych, głównie na potrzeby górnictwa i hutnictwa metali nieżelaznych, w zakresie badań i analiz fizyko-chemicznych, przede wszystkim w obszarze badań przemysłowych i środowiskowych.

Spółka jest głównym wykonawcą badań przemysłowych i analiz dla potrzeb ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A.

1.5. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej

Stan i strukturę zatrudnienia w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 3. Przeciętne zatrudnienie w okresie

Wyszczególnienie	2008	I-IV 2008	I-IV 2009	Dynamika*
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	8 747	8 639	8 709	99,6
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	19 731	19 587	19 619	99,4
Pracownicy ogółem	28 478	28 226	28 328	99,5

* 2008 = 100

Największe zatrudnienie występuje w Jednostce Dominującej. W I półroczu 2009 r. przeciętne zatrudnienie wynosiło 18 404 etaty. Wśród pozostałych spółek Grupy największą przeciętną liczbę zatrudnionych w I półroczu 2009 r. odnotowano w:

- PeBeKa S.A. - 1 606 etatów,
- POL – MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. - 1 410 etatów,
- DFM ZANAM – LEGMET Sp. z o.o. - 1 140 etatów,
- DIALOG S.A. - 950 etatów,
- „Energetyka” sp. z o.o. - 778 etatów.

W I półroczu 2009 r. przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej obniżyło się w stosunku do 2008 r. o 150 etatów. W połowie związane jest to ze spadkiem zatrudnienia w KGHM Polska Miedź S.A. i dotyczy głównie stanowisk robotniczych. Wśród pozostałych spółek Grupy Kapitałowej największy spadek zatrudnienia w I półroczu 2009 r. wystąpił w PeBeKa S.A. i wynika z zakończenia realizacji kontraktu przy budowie warszawskiego metra oraz kontraktów eksportowych.

Relacje ze związkami zawodowymi w Grupie Kapitałowej

KGHM Polska Miedź S.A.

Negocjacje ze związkami w sprawie ustalenia wskaźnika wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na 2009 r. w KGHM Polska Miedź S.A. nie zakończyły się osiągnięciem porozumienia. Stosownie do postanowień ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania wynagrodzeń oraz Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników KGHM Polska Miedź S.A. wskaźnik ustalony został samodzielnie przez Zarząd Jednostki Dominującej w wysokości 0%.

W związku z brakiem porozumienia dotyczącego ustalenia wskaźnika wzrostu wynagrodzeń na 2009 r. sześć organizacji związkowych w kwietniu wystąpiło z postulatami płacowymi: wzrost wskaźnika wynagrodzeń o 8%, podwyższenia składek na PPE o 2 pkt. procentowe, wprowadzenie pakietu medycznego, zasilenie ZFSS.

Powyższe postulaty zapoczątkowały spotkania przedstawicieli związków zawodowych z Zarządem KGHM Polska Miedź S.A. W konsekwencji w dniu 5 maja br. strony podpisały porozumienie, w którym ustalono:

- pracownikom KGHM Polska Miedź S.A. wypłacona zostanie nagroda specjalna w wysokości 5 tys. zł w dwóch ratach. I rata w wysokości 3,5 tys. zł w dniu 12 maja br., II rata w wysokości 1,5 tys. zł do 15 września br. w przypadku nie pogorszenia się sytuacji ekonomicznej KGHM Polska Miedź S.A.,
- składka podstawowa na pracowniczy program emerytalny zostaje podwyższony o 2 pkt. procentowe, tj. do 5% wynagrodzeń,
- deklaracja Zarządu objęcia w roku bieżącym pracowników KGHM Polska Miedź S.A. abonamentem medycznym świadczonym przez MCZ S.A.

Strona związkowa oświadczyła, iż realizacja powyższego porozumienia wyczerpuje roszczenia płacowe na rok bieżący.

„MCZ” S.A.

W I półroczu 2009 r. w „MCZ” S.A. nadal trwały, wszczęte w 2007 r., spory zbiorowe o podłożu płacowym. W lutym 2009 r. doszło do spotkań z organizacjami związkowymi działającymi przy spółce w sprawie ustalenia wskaźnika wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2009 r. Strona związkowa, z uwagi na podtrzymanie postulatów płacowych, będących podstawą sporów zbiorowych, uznała proponowany przez Zarząd spółki wskaźnik za nie pozwalający na spełnienie w roku bieżącym ich postulatów płacowych. Z uwagi na brak zawarcia porozumienia co do wysokości przedmiotowego wskaźnika Zarząd spółki ustalił jego wysokość na poziomie 5,1%.

Na spotkaniu w dniu 1 lipca 2009 r. Zarząd Spółki przedstawił stanowisko w sprawie zasad podziału środków na wzrost wynagrodzeń. Zaproponowana przez Zarząd spółki skala podwyżek wynagrodzeń mieściła się wyłącznie w ramach powyższego wskaźnika. W ocenie organizacji związkowych nie wyłączyła ona podtrzymania roszczeń płacowych, które są podstawą toczących się w spółce sporów zbiorowych, a jedynie mogła zostać zaliczona w poczet ich realizacji. Podwyżki płac zasadniczych ogółu zatrudnionych, wprowadzone z mocą od dnia 01 lipca 2009 r., pozwoliły na zobowiązanie organizacji związkowych do ograniczenia działań związanych z procedurą sporów zbiorowych do końca września 2009 r. W związku z powyższym kolejne spotkania w sprawie realizacji postulatów płacowych zostało zaplanowane na pierwszą dekadę października 2009 r.

1.6. Podwyższenia kapitału i zbycie akcji

Podwyższenia kapitału

W lutym 2009 r. został podwyższony kapitał zakładowy jednostki zależnej POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. o kwotę 150 tys. zł. KGHM Polska Miedź S.A. objęła wszystkie nowo utworzone udziały i pokryła je, według wartości nominalnej, wkładem niepieniężnym w postaci prawa wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej. Miało to na celu uregulowanie stanu prawnego nieruchomości. Kapitał zakładowy POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. po podwyższeniu wynosi 140 568 tys. zł. Udział procentowy KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki nie zmienił się i wynosi 100 %.

W czerwcu 2009 r. został podwyższony kapitał zakładowy jednostki zależnej „MCZ” S.A. o kwotę 900 tys. zł. KGHM Polska Miedź S.A. objęła wszystkie nowo wyemitowane akcje i pokryła je wkładem pieniężnym. Otrzymane środki zostały przeznaczone przez spółkę na zakup sprzętu medycznego. Kapitał zakładowy spółki po podwyższeniu wynosi 53 118 tys. zł. Udział procentowy KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki nie zmienił się i wynosi 100%.

Zbycie akcji

W styczniu 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. zbyła wszystkie posiadane akcje Polskiego Towarzystwa Reasekuracji Spółka Akcyjna o łącznej wartości nominalnej 12 500 tys. zł, stanowiące 11,88 % w kapitale zakładowym Spółki. Cena zbycia akcji wyniosła 20 000 tys. zł.

1.7. Finansowanie podmiotów w ramach Grupy Kapitałowej

Pożyczki

W kwietniu 2009 r. „Energetyka” sp. z o.o. udzieliła podmiotowi zależnemu „BIOWIND” sp. z o.o. pożyczkę właścicielską w wysokości 200 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie prac związanych z projektem farmy wiatrowej. Termin zwrotu pożyczki - koniec 2009 r.

W I półroczu 2009 r. spółki Grupy Kapitałowej nie udzielały poręczeń kredytu lub pożyczki oraz gwarancji jednostkom powiązanym.

Dopłaty do kapitału

W czerwcu 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła dopłaty zwrotnej do kapitału jednostce zależnej KGHM Cuprum sp. z o.o. – CBR w wysokości 1 604 tys. zł, z przeznaczeniem na zakup nieruchomości gruntowych położonych we Wrocławiu. Termin zwrotu dopłaty – do końca grudnia 2010 r.

W I półroczu 2009 r. spółki zależne KGHM Polska Miedź S.A. nie zawierały z podmiotami powiązаныmi istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

1.8. Wyplata dywidend

Zwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. w dniu 16 czerwca 2009 r. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2008. Na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 2 336 000 tys. zł, co stanowi 11,68 zł na jedną akcję.

Dzień dywidendy uchwalono na 16 lipca 2009 roku. Dywidenda zostanie wypłacona w dwóch ratach:

- I rata - termin wypłaty 6 sierpnia 2009 roku - kwota 1 432 000 tys. zł, tj. 7,16 zł na jedną akcję,
- II rata - termin wypłaty 6 listopada 2009 roku - kwota 904 000 tys. zł, tj. 4,52 zł na jedną akcję.

W I półroczu 2009 r., w wyniku podziału zysków za 2008 r., Jednostka Dominująca otrzymała dywidendy od niżej wymienionych podmiotów:

– Polkomtel S.A. *	304 966 tys. zł,
– KGHM Ecoren S.A. **	21 891 tys. zł,
– KGHM Metraco S.A.	9 726 tys. zł,

* *dywidenda wypłacana w dwóch ratach: I rata w wysokości 76 204 tys. zł została wypłacona w czerwcu 2009 r., II rata w wysokości 228 762 tys. zł zostanie wypłacona we wrześniu 2009 r.*

** *dywidenda zostanie wypłacona w październiku 2009 r.*

1.9. Sprawy sporne

Na dzień 30 czerwca 2009 r. wartość wierzytelności z tytułu toczących się postępowań sądowych, w których stroną jest KGHM Polska Miedź S.A. oraz jednostki zależne wyniosła 146 864 tys. zł, natomiast zobowiązań 93 280 tys. zł.

W KGHM Polska Miedź S.A. wartość toczących się postępowań wyniosła: wierzytelności 87 842 tys. zł, zobowiązania 73 885 tys. zł, natomiast w spółkach zależnych: wierzytelności 59 022 tys. zł, zobowiązań 19 395 tys. zł.

Największe toczące się postępowania KGHM Polska Miedź S.A. i spółek od niej zależnych, odnoszące się do wierzytelności i zobowiązań na koniec pierwszego półrocza 2009 roku, dotyczą:

- zapłaty wynagrodzenia autorskiego tytułem korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM.
Wartość sporu wynosi 42 413 tys. zł. Powództwo zostało wniesione do Sądu Okręgowego w Legnicy w dniu 26 września 2007 roku przez 14 współtwórców projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM. KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała pozew w dniu 14 stycznia 2008 roku. Każdy z powodów w pozwie dochodzi wynagrodzenia odpowiadającego jego udziałowi procentowemu w uzyskanych efektach ekonomicznych.
KGHM Polska Miedź S.A. wniosła w dniu 21 stycznia 2008 r. powództwo wzajemne przeciwko tym samym 14 współtwórcom projektu o zapłatę nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego w kwocie 25 195 tys. zł, tytułem korzystania z projektu wynalazczego nr 1/07/KGHM. Sąd połączył obydwie sprawy do wspólnego rozpoznania. Postępowanie w toku.
- zapłaty za niezrealizowanie dostaw obudowy tubingowej.
Wartość sporu wynosi 4 222 tys. USD (13 398 tys. zł w przeliczeniu na PLN wg kursu NBP z dnia 30 czerwca 2009 r.). Powództwo wytoczyła w dniu 2 kwietnia 2009 r. spółka DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o. o. - spółka zależna od KGHM Ecoren S.A. firmie z siedzibą na Ukrainie, za niedotrzymanie warunków umowy zawartej w maju 2007 roku. Wartość roszczenia obejmuje kary umowne za opóźnienie w dostawach tubingów i odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie powoda oraz zwrot wpłaconej zaliczki. Postępowanie w toku.
- zwrot podatku akcyzowego.
Wartość sporu wynosi 12 531 tys. zł. Pozew do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wniosła spółka POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o. o. - spółka zależna od KGHM Polska Miedź S.A. na decyzje Naczelnika Urzędu Celnego określające podatek akcyzowy za miesiące od marca do grudnia 2003 roku. Postępowanie zostało zawieszona na zgodny wniosek stron.

2. Wyniki finansowe

2.1. Segmenty działalności

Na podstawie analizy modelu zarządzania Grupą Kapitałową, systemu sprawozdawczości funkcjonującego w Grupie Kapitałowej oraz cech gospodarczych jej jednostek, wyłoniono jeden segment sprawozdawczy, który zdefiniowano jako „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” oraz segment „Wszystkie pozostałe segmenty”, który połączył pozostałe segmenty operacyjne zarówno niespełniające kryteriów łączenia jak i te, które nie osiągnęły wymaganych progów ilościowych.

Działalność segmentu „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” koncentruje się na produkcji miedzi i srebra, podstawowej działalności KGHM Polska Miedź S.A. Miedź pozyskiwana jest przede wszystkim z rud miedzi. Z nich, po wzbogaceniu, otrzymuje się koncentrat, przetwarzany następnie w hutach na miedź anodową. Proces elektorafinacji pozwala uzyskać miedź rafinowaną o zawartości pierwiastka dochodzącej do 99,99%. Produktem ubocznym procesu elektorafinacji jest szlam anodowy, z którego odzyskuje się srebro i złoto. Czynnikiem decydującym o wyodrębnieniu tego segmentu jest jego znaczący udział w wynikach całej Grupy Kapitałowej. Ponadto spełnia on wymagane progi ilościowe wskazane dla segmentów sprawozdawczych. Wyniki tego segmentu są odrębnie monitorowane przez Zarząd Jednostki Dominującej. Podstawowe produkty segmentu stanowią katody z miedzi elektrolitycznej, wlewki okrągłe, walcówka i srebro.

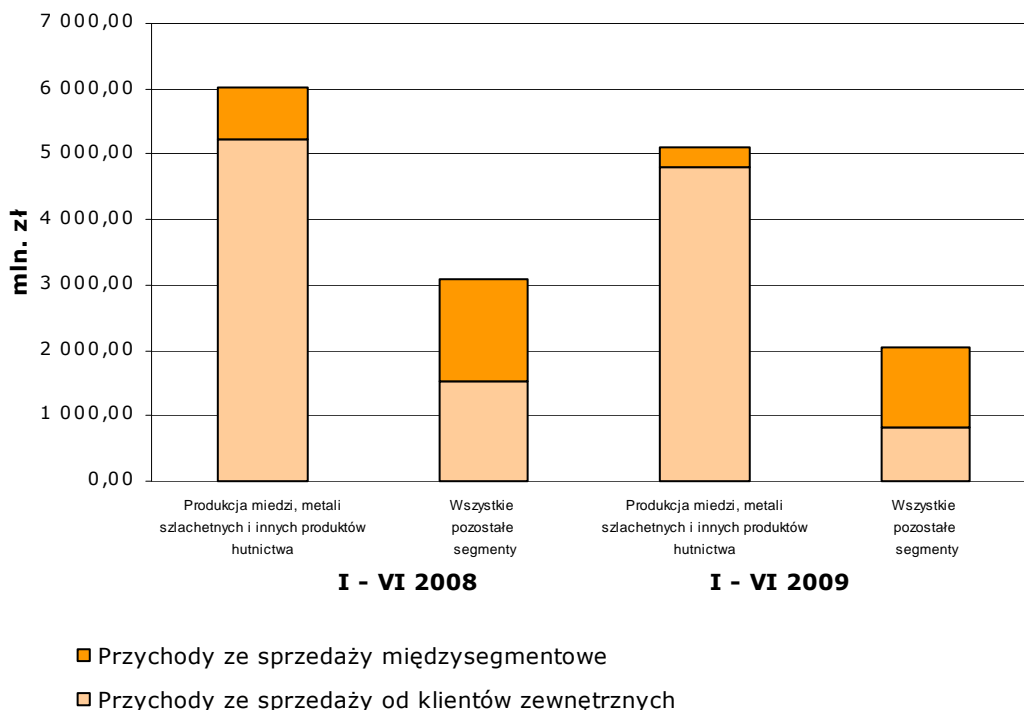
Każda z pozostałych spółek Grupy Kapitałowej stanowi odrębny segment operacyjny. Ze względu na ich odmienne cechy gospodarcze nie spełniają kryteriów łączenia zgodnie z MSSF 8 § 12 i nie osiągają żadnego z progów ilościowych. W związku z tym zostały one połączone i przedstawione w kategorii „wszystkie pozostałe segmenty”.

Raporty wewnętrzne o wynikach spółek Grupy Kapitałowej sporządza się w okresach miesięcznych w wersji skróconej natomiast w okresach kwartalnych w rozszerzonym zakresie. Organem dokonującym regularnych przeglądów wewnętrznych raportów finansowych całej Grupy Kapitałowej dla celów podejmowania głównych decyzji inwestycyjnych jest Zarząd Jednostki Dominującej. Odpowiada on za alokację zasobów w Grupie Kapitałowej.

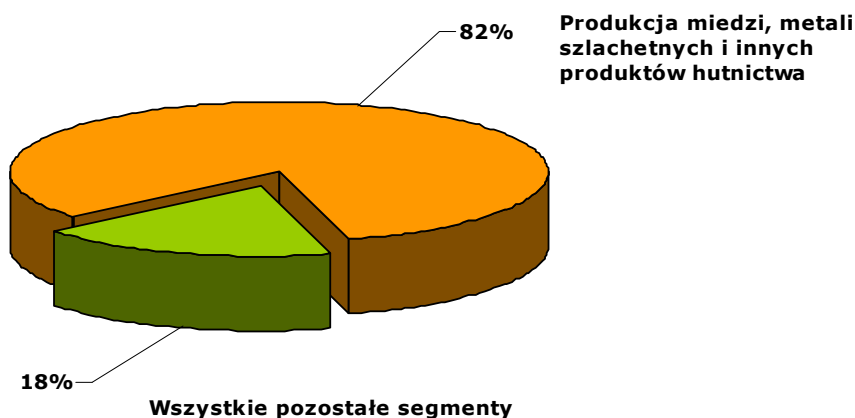
Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach między segmentami operacyjnymi ustalane są na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązаныmi.

Porównanie przychodów ze sprzedaży segmentów sprawozdawczych oraz udział w aktywach Grupy Kapitałowej poszczególnych segmentów prezentują poniższe wykresy.

Rysunek 2. Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej

Rysunek 3. Struktura aktywów Grupy Kapitałowej na dzień 30 czerwca 2009 r.

Wyniki finansowe segmentów sprawozdawczych zawiera nota nr 5 do Skonsolidowanego Sprawozdania finansowego za I półrocze 2009 r.

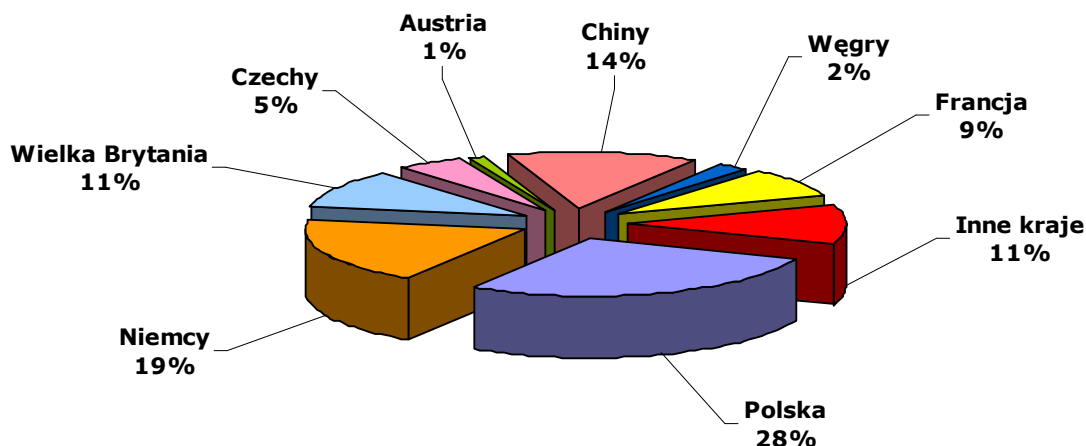
Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. od 2005 roku sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z zasadami wynikającymi z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską. Na dzień 30 czerwca 2009 roku dwie spółki Grupy Kapitałowej, Jednostka Dominująca oraz DIALOG S.A., prowadziły księgi rachunkowe zgodnie z MSSF, natomiast pozostałe spółki Grupy Kapitałowej wchodzące w skład segmentu „Wszystkie pozostałe segmenty” sporządzały sprawozdania finansowe w oparciu o Polskie Standardy Rachunkowości.

Na potrzeby sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego spółki zależne przygotowują pakiety konsolidacyjne wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

2.2. Rynki zbytu – struktura geograficzna

Największa część, tj. 28 % przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i usług osiągniętych przez Grupę Kapitałową KGHM Polska Miedź S.A., pochodzi z rynku krajowego. Największym zagranicznym odbiorcą produktów, towarów i usług oferowanych przez spółki Grupy są Niemcy - 19 % oraz Chiny - 14%.

Rysunek 4. Struktura przychodów wg rynków w I półroczu 2009 r.

W analizowanym okresie, w porównaniu ze strukturą sprzedaży w I półroczu 2008 r., wyraźnie zaznaczył się:

- spadek sprzedaży na rynek polski z 39 % do 28 %,
- wzrost sprzedaży na rynek niemiecki z 11 % do 19 %,
- wzrost sprzedaży na rynek brytyjski z 5 % do 11 %,
- wzrost sprzedaży na rynek chiński z 10 % do 14 %.

2.3. Sytuacja majątkowa

W strukturze aktywów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. przeważają aktywa Jednostki Dominującej.

Tabela 4. Skonsolidowany bilans – Aktywa (tys. zł)

AKTYWA	31 grudnia 2008 r.	30 czerwca 2009 r.	Struktura %	Dynamika *
Aktywa trwałe	9 113 159	9 210 885	59,5	101,1
Rzeczowe aktywa trwałe	7 136 307	7 228 620	46,7	101,3
Wartości niematerialne	151 581	151 197	1,0	99,7
Nieruchomości inwestycyjne	18 083	18 083	0,1	100,0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	1 498 116	1 334 043	8,6	89,0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	188 992	299 358	1,9	158,4
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31 213	30 014	0,2	96,2
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	59 592	66 400	0,4	111,4
Pochodne instrumenty finansowe	6 501	75 996	0,5	x 11,7
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22 774	7 174	0,0	31,5
Aktywa obrotowe	5 856 959	6 251 563	40,4	106,7
Zapasy	1 608 369	1 840 797	11,9	114,5
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 469 959	1 714 423	11,1	116,6
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	1 741	4 919	0,0	282,5
Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	-	2 180	0,0	x
Pochodne instrumenty finansowe	711 127	223 059	1,4	31,4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 065 763	2 466 185	15,9	119,4
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	29 987	9 526	0,1	31,8
RAZEM AKTYWA	15 000 105	15 471 974	100,0	103,1

* 31.12.2008 = 100

Największą pozycję aktywów stanowią rzeczowe aktywa trwałe. Na koniec czerwca 2009 r. stanowiły one 47% sumy bilansowej. Ich wartość w trakcie I półrocza 2009 roku wzrosła o 92 313 tys. zł. Najwyższe nakłady na inwestycje rzeczowe poniosła Jednostka Dominująca. Wyniosły one 485 680 tys. zł, z czego 235 789 tys. zł stanowiły inwestycje rozwojowe, w tym budowa szybu SW-4 oraz wyrobisk chodnikowych dla udostępnienia obszaru górniczego Głogów Głęboki.

Do znaczących inwestycji realizowanych przez pozostałe spółki Grupy Kapitałowej można zaliczyć modernizację stadionu sportowego przez Zagłębie Lubin S.A., nakłady poniesione w I półroczu 2009 r. to 30 027 tys. zł.

Na koniec czerwca 2009 r. obniżyła się o kwotę 164 073 tys. zł wartość inwestycji w jednostki stowarzyszone. Związane jest to z niższą wyceną akcji Polkomtel S.A. dokonaną metodą praw własności.

Najwyższą wartość w aktywach obrotowych stanowią środki pieniężne i ich ekwiwalenty (98% tej kwoty to depozyty bankowe o terminie wymagalności do 3 m-cy). Stan środków pieniężnych w I półroczu 2009 r. zwiększył się o około 20% (tj. o 400 422 tys. zł). Źródłem wzrostu środków pieniężnych są głównie zyski wygenerowane przez Jednostkę Dominującą oraz I rata dywidendy od Polkomtel S.A. w wysokości 76 204 tys. zł.

Istotny udział w aktywach obrotowych stanowią również zapasy. Ich wartość w trakcie półrocza wzrosła o 232 428 tys. zł. Dotyczy to głównie wzrostu wartości zapasów koncentratu miedzi w KGHM Polska Miedź S.A. (w związku z remontem pieca w HM Głogów).

Wzrosła również wartość należności krótkoterminowe. Około 60 % ich wartości stanowią należności z tytułu dostaw i usług, które wzrosły o 268 881 tys. zł. Wynikało to ze wzrostu cen metali w stosunku do końca 2008 r. Istotne należności finansowe, to należna wypłata II raty dywidendy od Polkomtel S.A. w kwocie 228 762 tys. zł.

Na koniec czerwca 2009 r. krótkoterminowe aktywa dotyczące pochodnych instrumentów finansowych wyniosły 223 059 tys. zł i uległy zmniejszeniu o 488 068 tys. zł w relacji do stanu z końca 2008 r., co ma związek ze zmianą cen miedzi oraz zakresu zabezpieczeń.

2.4. Źródła pokrycia majątku

Tabela 5. Skonsolidowany bilans – Pasywa (tys. zł)

PASYWA	31 grudnia 2008 r.	30 czerwca 2009 r.	Struktura %	Dynamika*
KAPITAŁ WŁASNY	10 982 865	9 415 800	60,9	85,7
Kapitał akcyjny	2 000 000	2 000 000	12,9	100,0
Inne skumulowane całkowite dochody	517 456	4 002	0,0	0,8
Zyski zatrzymane	8 407 049	7 362 208	47,6	87,6
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	10 924 505	9 366 210	60,5	85,7
Kapitały przypadające na udziały mniejszości	58 360	49 590	0,3	85,0
Zobowiązania długoterminowe	1 849 264	1 728 601	11,2	93,5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	44 289	38 823	0,3	87,7
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	98 055	102 648	0,7	104,7
Pochodne instrumenty finansowe	-	9 780	0,1	x
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	68 182	39 728	0,3	58,3
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 039 423	1 086 590	7,0	104,5
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	599 315	451 032	2,9	75,3
Zobowiązania krótkoterminowe	2 167 976	4 327 573	28,0	199,6
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 756 752	3 880 936	25,1	220,9
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	192 923	181 325	1,2	94,0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	65 952	67 179	0,4	101,9
Pochodne instrumenty finansowe	4 930	50 031	0,3	x10,1
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	83 531	96 669	0,6	115,7
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	63 888	51 433	0,3	80,5
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	4 017 240	6 056 174	39,1	150,8
RAZEM PASYWA	15 000 105	15 471 974	100,0	103,1

* 31.12.2008 = 100

Na koniec czerwca 2009 r. udział kapitałów własnych w finansowaniu aktywów spadł w stosunku do końca 2008 r. o około 12 %. Ich wartość w trakcie półrocza obniżyła się o kwotę 1 567 065 tys. zł.

Na ukształtowanie się kapitału własnego wpływ miała głównie:

- decyzja Zwyczajnego Walnego KGHM Polska Miedź S.A. o wypłacie dywidendy za 2008 r. w wysokości 2 336 000 tys. zł,
- wynik finansowy bieżącego okresu w wysokości 1 291 059 tys. zł.

W trakcie I półrocza 2009 r. wystąpiła istotna zmiana w pozycji zobowiązań krótkoterminowych. Ich wartość wzrosła o 2 159 597 tys. zł. Wśród zobowiązań krótkoterminowych pozycję o najwyższej wartości stanowią zobowiązania wobec akcjonariuszy Jednostki Dominującej dotyczące dywidendy z zysku za 2008 r. Zobowiązanie z tego tytułu będzie utrzymywane do terminu wypłaty, który zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. przypada na sierpień i listopad 2009 r.

Wśród pozostałych zobowiązań istotne pozycje pod względem wartości to:

- zobowiązania handlowe – 536 688 tys. zł,
- rozliczenia międzyokresowe kosztów – 395 791 tys. zł
(dotyczą głównie rezerwy na przyszłe wynagrodzenia na poczet wypłaty nagrody rocznej w Jednostce Dominującej).

2.5. Rachunek zysków i strat

Tabela 6. Skonsolidowany rachunek zysków i strat (tys. zł)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Dynamika *
Przychody ze sprzedaży	6 750 769	5 611 914	83,1
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(4 054 068)	(3 673 282)	90,6
Zysk brutto ze sprzedaży	2 696 701	1 938 632	71,9
Koszty sprzedaży	(113 216)	(114 177)	100,8
Koszty ogólnego zarządu	(347 739)	(358 148)	103,0
Pozostałe przychody operacyjne	314 135	283 819	90,3
Pozostałe koszty operacyjne	(586 253)	(291 555)	49,7
Zysk z działalności operacyjnej	1 963 628	1 458 571	74,3
Koszty finansowe - netto	(24 712)	(25 837)	104,6
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	152 524	144 587	94,8
Zysk przed opodatkowaniem	2 091 440	1 577 321	75,4
Podatek dochodowy	(372 281)	(286 262)	76,9
Zysk netto	1 719 159	1 291 059	75,1
z tego:			
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	1 719 410	1 291 159	75,1
przypadający udziałowcom mniejszościowym	(251)	(100)	39,8
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej w trakcie okresu (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
- podstawowy	8,60	6,46	75,1
- rozwodniony	8,60	6,46	75,1

* I-VI 2008= 100

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej w I półroczu 2009 r. były niższe w relacji do przychodów w analogicznym okresie roku ubiegłego o 17% (tj. o 1 138 855 tys. zł). Decydujący wpływ na to miał spadek przychodów Jednostki Dominującej, spowodowany niższymi notowaniami miedzi oraz spadkiem ilości zamówień na walcówkę i wlewki. Przychody ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. stanowią około 70% przychodów ze sprzedaży całej Grupy Kapitałowej.

Negatywny wpływ na ukształtowanie się wyniku finansowego, spowodowany spadkiem notowań miedzi został w istotnym stopniu zniwelowany w wyniku deprecjacji złota.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów spadły w analizowanym okresie o 9% (tj. o 380 786 tys. zł), głównie w wyniku spadku usług obcych.

W I półroczu 2009 r. wynik na pozostałej działalności operacyjnej był wyższy niż w porównywalnym okresie o 264 382 tys. zł, na co wpływ miały lepszy wynik z tytułu różnic kursowych oraz z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych.

Udział w zyskach jednostki stowarzyszonej Polkomtel S.A. wycenionej metodą praw własności, spowodował wzrost zysku za 6 miesięcy 2009 r. o 144 587 tys. zł.

Ostatecznie zysk netto w analizowanym okresie obniżył się w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 25 %, tj. o 428 100 tys. zł.

Tabela 7. Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	Wynik finansowy za I półrocze 2009 r.
KGHM Polska Miedź S.A.	1 472 634
spółki zależne	15 096
w tym między innymi:	
- KGHM Ecoren S.A.	7 493
- KGHM Metraco S.A.	3 247
- „Energetyka” sp. z o.o.	2 600
- POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	2 969
- PeBeKa S.A.	2 372
- PHP „MERCUS” sp. z o.o.	2 055
- Zagłębie Lubin S.A.	(4 191)
Spółki stowarzyszone - w części przypadającej Grupie	144 587
w tym:	
- Polkomtel S.A.	144 587
Korekty konsolidacyjne wyniku	(341 158)
Wynik finansowy Grupy Kapitałowej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	1 291 159

2.6. Wyniki najistotniejszych podmiotów w Grupie Kapitałowej

Do najważniejszych podmiotów w Grupie Kapitałowej należą:

- KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca,
- Polkomtel S.A., w której KGHM Polska Miedź S.A. posiada 24,39% udziału w kapitale zakładowym – spółka konsolidowana metodą praw własności,
- DIALOG S.A. – spółka zależna, w której KGHM Polska Miedź S.A. posiada 100% udziału w kapitale zakładowym. Wyniki tej spółki mają bezpośrednie przełożenie na wyniki skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

KGHM Polska Miedź S.A.

Wyniki spółki za I półrocze 2009 roku znajduje się w raporcie KGHM Polska Miedź S.A. (P-2009) opublikowanym w dniu 28 sierpnia 2009 r.

Polkomtel S.A.

Wartość akcji Polkomtel S.A. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 czerwca 2009 r. wycenionych metodą praw własności wynosi 1 334 043 tys. zł.

Podstawowe elementy rachunku zysków i strat spółki prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 8. Wyniki finansowe Polkomtel S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Dynamika*
Przychody ze sprzedaży	4 117 743	4 057 130	98,5
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej	1 014 729	853 976	84,2
EBITDA	1 606 676	1 496 267	93,1
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	973 182	738 910	75,9
Zysk /(strata) netto	775 393	592 774	76,4

* I-VI 2008=100

W dniu 9 czerwca 2009 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Polkomtel S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2008 r. Zgodnie z decyzją akcjonariuszy na dywidendę przeznaczono kwotę 1 250 295 tys. zł. Zostanie ona wypłacona w dwóch ratach.

W ramach wypłaty dywidendy z zysku za 2008 r. na rzecz KGHM Polska Miedź S.A. przypada łącznie 304 966 tys. zł, płatne w dwóch ratach: I rata 76 204 tys. zł – do dnia 29 czerwca 2009 r., II rata 228 762 tys. zł – do dnia 29 września 2009 r.

DIALOG S.A.

DIALOG S.A. tworzy Grupę Kapitałową. Na koniec I półrocza 2009 r. w jej skład, obok DIALOG S.A. jako spółki dominującej, wchodziły dwie spółki zależne:

- PETROTEL Sp. z o.o. (8 199 udziałów o wartości nominalnej 8 199 tys. zł, stanowiące 99,99% w kapitale zakładowym) – udziały zostały nabyte w okresie od listopada 2008 r. do marca 2009 r., dzięki czemu pozyskano nowoczesną infrastrukturę telekomunikacyjną oraz zwiększono bazę klientów o ponad 25 tys. linii stacjonarnych i 10,7 tys. użytkowników transmisji danych w rejonie Płocka i okolic,
- AVISTA MEDIA Sp. z o.o. (20 tys. udziałów o wartości nominalnej 10 000 tys. zł, stanowiące 100% w kapitale zakładowym) – udziały zostały nabyte w sierpniu 2006 r. w związku z planami rozszerzenia oferty o telewizję cyfrową i usługi call center.

Tabela 9. Dane finansowe Grupy Kapitałowej DIALOG S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Dynamika*
Przychody ze sprzedaży	279 907	259 587	92,7
Wynik na sprzedaży	(2 986)	14 537	x
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej	(11 847)	15 964	x
EBITDA	45 846	64 078	139,8
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(16 026)	11 630	x
Zysk /(strata) netto	(14 351)	1 592	x

* I-VI 2008=100

Tabela 10. Dane finansowe DIALOG S.A. (tys. zł)

Wyszczególnienie	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Dynamika*
Przychody ze sprzedaży	278 861	245 990	88,2
Wynik na sprzedaży	(1 899)	13 432	x
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej	(13 477)	13 925	x
EBITDA	42 692	58 311	136,6
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(17 779)	9 841	x
Zysk /(strata) netto	(16 116)	588	x

* I-VI 2008=100

W I półroczu 2009 r. przychody Grupy Kapitałowej DIALOG S.A. były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie roku ubiegłego o 20 320 tys. zł. w związku z ograniczeniem niskomarkowej usługi tranzytu ruchu. Jednak po wyłączeniu usługi tranzytu ruchu, przychody Grupy Kapitałowej DIALOG S.A., pomimo ogólnorynkowej tendencji spadkowej w telekomach stacjonarnych, były wyższe o ok. 5%. Odnotowano wzrost przychodów z usług świadczonych na bazie obcej infrastruktury (WLR, 1011 i BSA) - w stosunku do analogicznego okresu 2008 r. o 11 610 tys. zł.

Na koniec I półrocza 2009 r. odnotowano wyższy, w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, zysk na działalności operacyjnej oraz wskaźnik EBITDA.

W I półroczu 2009 r. Grupa Kapitałowa DIALOG S.A. zwiększyła liczbę klientów zarówno w obszarze usług głosowych, jak i transmisji danych. Na koniec czerwca 2009 r. posiadała 450,8 tys. linii dzwoniących na własnej sieci (pozyskując wyższą od planowanej liczbę klientów instytucjonalnych) oraz 210,3 tys. linii WLR (przyrost o 30% w stosunku do końca 2008 roku). Liczba klientów usług transmisji danych wyniosła 152,7 tys. (w tym 9,7 tys. użytkowników usługi BSA).

Stabilna i konsekwentnie zwiększana baza klientów była bardzo ważna w kontekście wprowadzenia w 2008 r. do oferty, zaawansowanych usług multimedialnych łączących w sobie telefon stacjonarny, dostęp do Internetu oraz usługę telewizji cyfrowej i wideo na żądanie. Liczba klientów korzystających z Pakietu DIALOGmedia wzrosła na koniec czerwca 2009 r. do poziomu 8,6 tys.

W I półroczu 2009 r. Grupa Kapitałowa DIALOG S.A. kontynuowała realizację ważnego dla jej przyszłości projektu wprowadzenia usług telefonii komórkowej, jako tzw. operator wirtualny (MVNO) - komercyjne uruchomienie usługi planowane jest w drugiej połowie 2009 r.

Strategia DIALOG S.A

Przyjęte, w obecnie obowiązującej strategii, kierunki rozwoju DIALOG S.A. zakładają istotne inwestycje w sieć światłowodową w celu dalszego rozwoju zintegrowanych usług teletransmisyjnych. Projekcje przygotowane na bazie tej strategii wskazują na takie przyszłe przychody Spółki, które pozwolą na pełne ekonomiczne wykorzystanie obecnych zasobów majątkowych, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Obowiązująca obecnie strategia DIALOG S.A. jest w trakcie przeglądu przez Zarząd Spółki. Ewentualna aktualizacja strategii wraz z wynikami przeglądu zostanie uwzględniona w projekcjach DIALOG S.A. oraz w rocznym jednostkowym i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym KGHM Polska Miedź S.A.

2.7. Zarządzanie ryzykiem

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jest narażona na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

Grupa Kapitałowa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Proces zarządzania ryzykiem rynkowym uregulowany jest jednolitymi zasadami przyjętymi w spółkach Grupy Kapitałowej.

Główną stosowaną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające, wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

W Grupie Kapitałowej jedynie Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń instrumentów pochodnych.

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, a KGHM Polska Miedź S.A. dodatkowo wystawiona jest na ryzyko zmian cen miedzi, srebra i złota.

Ponadto Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko stopy procentowej. Na dzień 30 czerwca 2009 r. Grupa Kapitałowa posiadała zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek w wysokości 251 097 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 roku 258 705 tys. zł) oprocentowanych na bazie zmiennych i stałych stóp procentowych. Grupa Kapitałowa na dzień bilansowy nie posiadała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej zostało szczegółowo opisane w Sprawozdaniu z Działalności KGHM Polska Miedź S.A. w I półroczu 2009 r.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

Na dzień 30 czerwca 2009 r. wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 239 244 tys. zł, z czego aktywa finansowe stanowiły 299 055 tys. zł, a zobowiązania finansowe 59 811 tys. zł.

Wartość godziwa należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych, których data rozliczenia przypada na dzień 2 lipca 2009 r. wynosi 38 264 tys. zł ujętych jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych.

W I półroczu 2009 r. wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 378 532 tys. zł. Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym wyniosła 487 548 tys. zł. Pozostałe koszty operacyjne z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosły 91 667 tys. zł, a z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosły 17 349 tys. zł. Korekta pozostałych kosztów operacyjnych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wynika głównie ze zmiany wartości czasowej opcji, które rozliczą się w przyszłym okresie. Ze względu na stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń, zmiana wartości czasowej opcji nie jest odnoszona na kapitał własny.

Tabela 11. Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy (tys. zł)

Wyszczególnienie	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009
Wpływ na przychody ze sprzedaży	4 214	487 548
Wpływ na pozostałe koszty operacyjne, z tego	(162 989)	(109 015)
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	(7 055)	(17 348)
Straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	(155 934)	(91 667)
Łączny wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu	(158 775)	378 532

Kwota ujęta w wyniku finansowym Jednostki Dominującej – w pozostałych kosztach operacyjnych za I półrocze 2009 r. z tytułu nieefektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych – wynosi 105 170 tys. zł (w I półroczu 2008 r. 168 365 tys. zł), z czego 84 678 tys. zł stanowi stratę z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających (w I półroczu 2008 r. 156 461 tys. zł), natomiast 20 492 tys. zł stanowi stratę z realizacji nieefektywnej części instrumentów zabezpieczających (w I półroczu 2008 r. 11 904 tys. zł).

Poniższe tabele przedstawiają odpowiednio stan oraz zestawienie zmian w kapitale własnym na skutek odniesienia skutecznej części wyniku z wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne.

Tabela 12. Wpływ instrumentów pochodnych na kapitały własne (tys. zł)

Wyszczególnienie	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009
Inne skumulowane całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów (miedź i srebro) – instrumenty pochodne	627 757	7
Inne skumulowane całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko kursu walutowego – instrumenty pochodne	-	2 555
Razem inne skumulowane całkowite dochody - instrumenty finansowe zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	627 757	2 562

Tabela 13. Zyski lub straty na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte bezpośrednio w kapitale własnym (tys. zł)

Wyszczególnienie	za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	za okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	za okres od 01.01.2009 do 30.06.2009
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	9 895	9 895	627 757
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	2 119	1 197 853	(137 647)
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym	(4 214)	(579 991)	(487 548)
Skumulowany w kapitale własnym wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	7 800	627 757	2 562

2.8. Prognoza sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

Nie sporządza się prognoz wyników skonsolidowanych dla Grupy Kapitałowej. Są sporządzane i publikowane projekcje wyników Jednostki Dominującej. Spółki zależne Grupy Kapitałowej obowiązują jednolite zasady budżetowania i planowania. Struktura budżetów rocznych i planów pięcioletnich oparta jest o wyodrębnione ośrodki odpowiedzialności. Plany podmiotów Grupy Kapitałowej oceniane są pod kątem ich spójności ze strategią Jednostki Dominującej i Grupy Kapitałowej, z której to z kolei wynikają podstawowe kwestie związane z kierunkami inwestycji kapitałowych, rozwoju poszczególnych obszarów działalności oraz polityka dywidend. Przy planowaniu w Grupie Kapitałowej istotną rolę odgrywa efektywne zarządzanie przepływami finansowymi, optymalne finansowanie bieżącej działalności, zarządzanie ryzykami oraz kontrola kosztów.

Wykonanie planów przez spółki zależne jest na bieżąco monitorowane przez rady nadzorcze tych podmiotów oraz przez komórkę nadzoru właścicielskiego Jednostki Dominującej. W Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. obowiązują również jednolite zasady raportowania. Szczegółowa ocena kondycji finansowo-ekonomicznej podmiotów Grupy dokonywana jest w układzie kwartalnym, a bieżący monitoring w układzie miesięcznym.

Planowanie i budżetowanie w podmiotach Grupy Kapitałowej wspomagają wdrożone w tych spółkach zintegrowane systemy informatyczne.

Ocena realizacji prognozy wyników finansowych przez Jednostkę Dominującą.

W dniu 23 lutego 2009 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. zatwierdziła Budżet na 2009 r., który zakładał osiągnięcie w 2009 roku przychodów ze sprzedaży w wysokości 7 048 mln zł oraz zysku netto w kwocie 488 mln zł.

Z uwagi na poprawę warunków makroekonomicznych oraz zmianę kosztów rodzajowych KGHM Polska Miedź S.A. w dniu 14 maja 2009 r. dokonała aktualizacji projekcji wyników finansowych, a następnie w związku z zatwierdzeniem Korekty Budżetu przez Radę Nadzorczą w dniu 24 sierpnia 2009 r. opublikowała raport bieżący prezentujący zweryfikowaną prognozę wyników finansowych na rok 2009.

Korekta Budżetu przewiduje osiągnięcie w 2009 roku przychodów ze sprzedaży w wysokości 9 662 mln zł oraz zysku netto na poziomie 1 950 mln zł. W projekcji uwzględnione zostały wyniki finansowe KGHM Polska Miedź S.A. zrealizowane w I półroczu br. oraz zweryfikowane założenia w zakresie: warunków makroekonomicznych, produkcji, inwestycji rzeczowych i kapitałowych, zabezpieczeń.

Nieznaczny wzrost prognozowanego wyniku (w odniesieniu do Projekcji z 14 maja br.) pomimo poprawy zakładanych notowań miedzi oraz zwiększenia produkcji zarówno miedzi jak i srebra jest przede wszystkim skutkiem:

- niższego od zakładanego w Projekcji kursu walutowego,
- wyższych kosztów rodzajowych głównie w związku z wyższą wyceną i wolumenem zakupionych materiałów miedzionośnych,
- ograniczenia pozytywnych skutków transakcji zabezpieczających w konsekwencji poprawy notowań miedzi.

Tabela 14. Realizacja prognozowanych wyników KGHM Polska Miedź S.A. po I półroczu 2009 r.

	J.m.	Budżet 2009*	Projekcja 2009**	Korekta Budżetu 2009***	Wykonanie I-VI 2009	Zaawansowanie (%)
Przychody ze sprzedaży	mln zł	7 048	9 065	9 662	5 099	52,8
Zysk netto	mln zł	488	1 906	1 950	1 473	75,5
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	512,3	496,0	500,9	239,8	47,9
- w tym ze wsadów obcych	tys. t	98,5	81,0	87,3	40,0	45,8
Produkcja srebra	t	1 125	1 159	1 203	607	50,5
Całkowity jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej	zł/t	10 466	10 659	11 160	10 547	94,5
Średnioroczne notowania miedzi	USD/t	3 200	3 800	4 500	4 046	89,9
	zł/t	9 280	12 350	13 950	13 547	97,1
Średnioroczne notowania srebra	USD/troz	10,00	12,60	13,00	13,17	101,3
Kurs walutowy USD/PLN	USD/PLN	2,90	3,25	3,10	3,36	108,4

* Budżet na 2009 rok zatwierdzony 23 lutego 2009 r. i opublikowany w raporcie bieżącym z tego samego dnia

** Skorygowana projekcja opublikowana w raporcie bieżącym z dnia 14 maja 2009 roku

*** Korekta Budżetu zatwierdzona 24 sierpnia 2009 r. i opublikowana w raporcie bieżącym z tego samego dnia

Po 6 miesiącach Spółka zrealizowała 53% planowanych na 2009 rok przychodów ze sprzedaży. Wysokie zaawansowanie planowanych przychodów ze sprzedaży wraz z ujęciem w wyniku półrocza przychodów z tytułu dywidendy z Polkomtel SA są główną przyczyną zrealizowania po 6 miesiącach 76% planowanego na 2009 rok wyniku netto.

3. Istotne zdarzenia po dacie bilansu

Rozstrzygnięcie konkursu na Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Dnia 20 lipca 2009 roku Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. rozstrzygnęła wyniki postępowania konkursowego i powierzyła funkcję Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję Panu Herbertowi Wirthowi.

Pan Herbert Wirth pełnił obowiązki Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VII kadencji od 16 czerwca 2009 roku, a wcześniej od dnia 23 kwietnia 2008 roku pełnił funkcję I Wiceprezesa Zarządu w Zarządzie VI kadencji.

Sprzedaż samolotu BEECHCRAFT KING AIR C-90A

Dnia 14 lipca 2009 r. została zawarta umowa sprzedaży pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Piotrem Wawraszkiem Inżynieria Samochodów Specjalnych, na sprzedaż samolotu BEECHCRAFT KING AIR C-90A. Wartość przedmiotu umowy wyniosła 2 530 tys. zł.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku samolot w kwocie 2 484 tys. zł ujęty był w bilansie w pozycji aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.

Wypłata dywidendy

Zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy 2008, w dniu 6 sierpnia 2009 r. została wypłacona pierwsza z dwóch rat dywidendy w kwocie 1 432 000 tys. zł, tj. 7,16 zł na jedną akcję.

Korekta budżetu KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. zatwierdziła Korektę Budżetu na 2009 r.

Powołanie Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Dnia 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej powołała na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VII kadencji Pana Ryszarda Janeczka oraz powierzyła obowiązki I Wiceprezesa Zarządu Panu Maciejowi Tyburze.

4. Załączniki

4.1. Spis tabel

Tabela 1.	<i>Jednostki zależne objęte sprawozdaniem skonsolidowanym na dzień 30.06.2009 r.</i>	4
Tabela 2.	<i>Rodzaje działalności spółek Grupy Kapitałowej.</i>	6
Tabela 3.	<i>Przeciętne zatrudnienie w okresie</i>	9
Tabela 4.	<i>Skonsolidowany bilans – Aktywa (tys. zł)</i>	14
Tabela 5.	<i>Skonsolidowany bilans – Pasywa (tys. zł)</i>	15
Tabela 6.	<i>Skonsolidowany rachunek zysków i strat (tys. zł)</i>	16
Tabela 7.	<i>Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (tys. zł)</i>	16
Tabela 8.	<i>Wyniki finansowe Polkomtel S.A. (tys. zł)</i>	17
Tabela 9.	<i>Dane finansowe Grupy Kapitałowej DIALOG S.A. (tys. zł)</i>	17
Tabela 10.	<i>Dane finansowe DIALOG S.A. (tys. zł)</i>	18
Tabela 11.	<i>Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy (tys. zł)</i>	19
Tabela 12.	<i>Wpływ instrumentów pochodnych na kapitały własne (tys. zł)</i>	19
Tabela 13.	<i>Zyski lub straty na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte bezpośrednio w kapitale własnym (tys. zł)</i>	19
Tabela 14.	<i>Realizacja prognozowanych wyników KGHM Polska Miedź S.A. po I półroczu 2009 r.</i>	20

4.2. Spis rysunków

Rysunek 1.	<i>Podmioty, w których wg stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały i akcje.</i>	3
Rysunek 2.	<i>Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej.</i>	12
Rysunek 3.	<i>Struktura Aktywów Grupy Kapitałowej na dzień 30 czerwca 2009 r.</i>	13
Rysunek 4.	<i>Struktura przychodów wg rynków w I półroczu 2009 r.</i>	13

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
25.08.2009 r.	Herbert Wirth	Prezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu	
25.08.2009 r.	Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu	